

[Prima pagină](#)>[Introducerea unei acțiuni în justiție](#)>[Medierea](#)>[Medierea în țările UE](#)

Medierea în țările UE

Medierea se află în stadii de dezvoltare diferite în statele membre. Unele state membre au o legislație sau norme procedurale cuprinzătoare cu privire la mediere. În altele, organismele legislative au arătat prea puțin interes pentru reglementarea medierii. Cu toate acestea, există state membre care au o cultură solidă a medierii, care se bazează în principal pe autoreglementare.

Tot mai multe litigii sunt introduse în instanțe. Prin urmare, aceasta presupune nu numai perioade de așteptare mai lungi pentru soluționarea litigiilor, ci și o creștere a cheltuielilor juridice la niveluri la care de multe ori pot fi disproporționate față de valoarea litigiului.

În cele mai multe cazuri, medierea este mai rapidă, și prin urmare, mai ieftină decât procedurile judiciare obișnuite. Acest lucru este în special relevant în țările în care sistemul judiciar înregistrează întâzieri importante, iar procedurile juridice durează în medie câțiva ani.

De aceea, în ciuda diversității la nivelul domeniilor și metodelor de mediere în Uniunea Europeană, se manifestă un interes crescut pentru acest mijloc de soluționare a litigiilor, ca alternativă la hotărârile judecătorești.

Pentru informații detaliate de la nivel național, selectați drapelul țării care vă interesează.

Ultima actualizare: 18/01/2019

Această pagină este administrată de Comisia Europeană. Informațiile de pe această pagină nu reflectă în mod necesar poziția oficială a Comisiei Europene. Comisia nu își asumă nici o răspundere în legătură cu oricare din informațiile sau datele conținute în prezentul document sau la care acesta face referire. Vă rugăm să consultați avizul juridic în legătură cu normele privind drepturile de autor în cazul paginilor de internet ale Comunității Europene.

NOTĂ: Versiunea în limba originală a acestei pagini [fr](#) a fost modificată

recent. Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la

traducătorii noștri.

Procesul de mediere în statele membre - Belgia

De ce să nu încercați să vă soluționați litigiul prin mediere în loc să intentați o acțiune în instanță? Aceasta este un mijloc alternativ de soluționare a litigiilor, prin care un mediator ajută părțile să ajungă la o înțelegere. În Belgia, administrația și practicienii din domeniul judiciar recunosc avantajele medierii.

Pe cine puteți contacta?

Comisia Federală pentru Mediere.

Deși nu desfășoară ea însăși activități de mediere, Comisia Federală reglementează această profesie și deține evidențe actualizate ale mediatorilor autorizați.

Secretariatul Comisiei oferă informații în [limba olandeză](#) și în [limba franceză](#). Comisia poate fi contactată prin [e-mail](#) și la adresa următoare:

SPF Justice

Commission fédérale de médiation

Rue de la Loi, 34

1040 Bruxelles

Tel: (+32) 2 224 99 01

Fax: (+32) 2 224 99 07

Având în vedere că este vorba despre mediatorii autorizați, Comisia Federală pentru Mediere garantează calitatea și buna desfășurare a medierii.

Lista mediatorilor este disponibilă în [limba olandeză](#) și în [limba franceză](#).

În ce domenii este posibilă recurgerea la mediere și/sau în ce domenii este întâlnită cel mai frecvent?

Se poate recurge la **mediere** în materie de:

drept civil (inclusiv litigiile familiale);

drept comercial;

drept muncii;

Există de asemenea o mediere penală și reparatorie, însă aceste domenii nu intră în competența Comisiei Federale pentru Mediere.

Cel mai frecvent se apelează la mediere în materie de drept civil, mai ales în cauzele privind dreptul familiei.

Ce proceduri trebuie urmate?

Recurgerea la mediere este o **alegere voluntară a părților**, nereușita nefiind sancționată.

În conformitate cu dispozițiile recente din dreptul familiei, judecătorul are obligația să informeze părțile cu privire la existența și posibilitățile oferite de mediere.

Există un „**Cod de conduită**” al mediatorilor, disponibil în [limba olandeză](#) și în [limba franceză](#).

Informații și formare

Puteți găsi **numeroase informații** pe site-ul internet, în [limba olandeză](#) și în [limba franceză](#), cu privire la diferite aspecte ale medierii (desfășurarea acțiunii de mediere, costuri, adrese, ...).

Secțiunea profesioniștilor

Această secțiune a site-ului internet oferă informații cu privire la **criteriile care trebuie îndeplinite pentru a deveni mediator autorizat și posibilitățile de formare** a mediatorilor.

Comisia Federală pentru Mediere a reglementat formarea mediatorilor, însă formarea propriu-zisă este asigurată de către sectorul privat.

Programul cuprinde un trunchi comun de 60 de ore, alcătuit din cel puțin 25 de ore de formare teoretică și cel puțin 25 de ore de formare practică.

Trunchiul comun cuprinde principiile generale ale medierii (etică/filozofie), studiul diferitelor **mijloace alternative de soluționare a litigiilor**, legea aplicabilă, aspecte de sociologie, psihologie și procesul de mediere.

Exercițiile practice vizează materia din programă și dezvoltă, prin jocuri de rol, aptitudinea de a negocia și de a comunica.

Pe lângă acest trunchi comun, există programe specifice pentru fiecare tip de mediere (cel puțin 30 de ore, împărțite liber în ore de formare teoretică și practică).

Există programe specifice pentru medierea în materie de dreptul familiei, drept civil, comercial și social.

Criteriile de autorizare

Criteriile de autorizare a mediatorilor,

Directivele privind depunerea unui dosar pentru obținerea titlului de mediator autorizat în temeiul Legii din 21 februarie 2005,

Inventarul cererii de recunoaștere ca mediator (Word)

Criteriale de formare / formarea continuă

Formarea inițială

Hotărârea din 1 februarie 2007 de stabilire a condițiilor și procedurilor de acreditare a centrelor de formare și a programelor de formare a mediatorilor autorizați (PDF)

Organismele de formare a mediatorilor agreeate de Comisia Federală pentru Mediere

Formarea continuă

Hotărârea din 18 decembrie 2008 de stabilire a obligațiilor mediatorilor autorizați în materie de formare continuă și criteriile de acreditare a programelor propuse în acest sens.

Codul de conduită

Codul de conduită al mediatorului autorizat (Word)

Înregistrarea plângerilor

Hotărârea privind procedura de retragere a autorizației, stabilirea sancțiunilor conform codului de conduită și procedura de aplicare a sancțiunilor

Care sunt costurile medierii?

Medierea nu este gratuită. **Onorariul** mediatorului se stabilește **de comun acord** între mediatorul privat și părți. Legea nu conține dispoziții în acest sens. În general, fiecare parte plătește jumătate din onorariu.

Este posibil ca una dintre părți să obțină **sprijin financiar** pentru plata onorariului mediatorului în cazul în care aceasta dispune de venituri modeste, cu condiția ca mediatorul să fie autorizat.

Este posibilă obținerea executării unui acord care rezultă din procesul de mediere?

Conform dispozițiilor [Directivei europene nr. 2008/52/CE](#), trebuie să existe posibilitatea de a solicita executarea silită a unui acord scris rezultat dintr-un proces de mediere. Statele membre precizează care sunt instanțele judecătorești sau alte autorități competente pentru a primi astfel de cereri. Belgia nu a comunicat încă această informație.

Totuși, conform articolelor 1733 și 1736 din Codul judiciar, este posibilă recunoașterea acordului de mediere de către un judecător, acesta devenind astfel autentic și executoriu. În ceea ce privește forma, acordul este transpus sub forma unei hotărâri judecătorești.

Există de asemenea o alternativă care nu necesită intervenția unui judecător. Acordul de mediere poate fi transpus într-un act notarial în cadrul unui birou notarial. Astfel, acordul devine autentic și executoriu, fără a se recurge la un judecător. Această opțiune este posibilă doar cu acordul tuturor părților.

Linkuri relevante

[Serviciul Public Federal de Justiție](#)

[Comisia Federală pentru Mediere](#)

Ultima actualizare: 06/08/2019

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

NOTĂ: Versiunea în limba originală a acestei pagini [bg](#) a fost modificată recent. Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.

Procesul de mediere în statele membre - Bulgaria

Decât să ajungeți în instanță, de ce nu încercați să vă soluționați litigiul prin mediere? Medierea este o procedură de soluționare alternativă a litigiilor (SAL), prin care un mediator ajută persoanele implicate în litigiu să ajungă la un acord. Guvernul și profesioniștii din domeniul juridic din Bulgaria sunt conștienți de avantajele medierii.

Pe cine puteți contacta?

Ministerul Justiției din Bulgaria a înființat un registru al mediatorilor ca parte a registrului central al persoanelor juridice non-profit care oferă servicii publice utile.

Site-ul [Ministerului Justiției](#) oferă acces la:

O [listă a mediatorilor](#)

organizațiile private care formează mediatorii

În ce domenii este posibilă recurgerea la mediere și/sau în ce domenii este întâlnită cel mai frecvent?

Medierea este acceptată în multe domenii de drept. Cu toate acestea, domeniile nu sunt reglementate sau limitate de legislație. Până în prezent, majoritatea mediatorilor înregistrați s-au specializat în mediere comercială și de afaceri.

Trebuie urmate proceduri specifice?

Medierea este voluntară. Deși medierea prevede un mijloc alternativ de soluționare a unei dispute fără a se recurge la proceduri în instanță, nu este o cerință prealabilă inițierii de acțiuni în justiție.

Nu există un cod de conduită specific al mediatorilor. Cu toate acestea, dispozițiile privind standardele etice se regăsesc în Legea privind medierea și Regulamentul nr. 2 din 15 martie 2007 care prevede condițiile și procedurile de aprobare a organizațiilor de mediere.

Informații și formare

Organizațiile care oferă formare mediatorilor provin din mediul privat.

Subiectele de seminar includ proceduri juridice și norme etice pentru conduita mediatorilor, precum și procedura prevăzută în **Legea privind medierea și Regulamentul nr. 2 din 15 martie 2007**.

Care sunt costurile medierii?

Medierile nu sunt gratuite; **plata** face obiectul unui acord între mediator și părțile implicate.

Este posibilă executarea unui acord în urma medierii?

În conformitate cu [Directiva 2008/52/CE](#) (de încurajare și facilitare a medierii ca formă alternativă de soluționare a litigiilor transfrontaliere în UE), este posibil să se solicite punerea în executare a conținutului unui acord scris rezultat în urma medierii.

Statele membre vor comunica acest lucru instanțelor și autorităților competente să primească astfel de cereri.

Linkuri relevante

[Registrul mediatorilor](#)

[Registrul mediatorilor \(căutare\)](#)

Ultima actualizare: 17/12/2018

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.

Pagina este deja disponibilă în următoarele limbi.

Procesul de mediere în statele membre - Republica Cehă

De ce să nu încercați să vă soluționați litigiul prin mediere în loc să intentați o acțiune în instanță?

Aceasta este o cale alternativă de soluționare a litigiilor (CASL), prin care un mediator ajută părțile implicate într-un litigiu să ajungă la o înțelegere. Avantajul utilizării medierii constă în economia de timp realizată prin recurgerea la această cale de soluționare a litigiilor (în comparație cu durata unui proces în instanță) și, adesea, în economia de bani (în comparație cu costurile unui proces în instanță).

Pe cine puteți contacta?

 Serviciul de probațiune și mediere din Republica Cehă este organismul centralizat responsabil cu medierea ca mijloc de abordare a consecințelor unei infracțiuni între autorul infracțiunii și victimă în cadrul procedurilor penale. **Ministerul Justiției** răspunde de acest serviciu.

Pentru medierea în materie civilă, puteți contacta unul dintre mediatorii care oferă astfel de servicii. Datele de contact ale mediatorilor care activează în Republica Cehă pot fi găsite pe diferite site-uri internet prin introducerea termenului de căutare „mediere”.

O listă a mediatorilor se găsește, de exemplu, pe site-urile internet deținute de Asociația Mediatorilor din Cehia, Baroul din Cehia și Uniunea pentru proceduri de arbitraj și mediere din Republica Cehă. Datele de contact ale Serviciului de probațiune și mediere din Republica Cehă, care acționează în domeniul de competență al instanțelor judecătorești teritoriale corespunzătoare, se găsesc pe site-ul internet al serviciului. O listă cu mediatorii înregistrați în conformitate cu Legea nr. 202/2012 privind medierea, menținută de Ministerul Justiției, urmează a fi publicată în curând.

În domeniul medierii activează o serie de entități și organisme non-guvernamentale (ONG-uri).

În ce domenii este posibilă recurgerea la mediere și/sau în ce domenii este întâlnită cel mai frecvent?

Recurgerea la mediere este posibilă în orice domeniu juridic, cu excepția cazului în care este exclusă prin lege. Cel mai des se recurge la mediere în domenii precum **dreptul familiei, dreptul comercial și dreptul penal**. Conform Codului de procedură civilă, judecătorul care prezidează ședința de judecată poate dispune, dacă este practic și adecvat, ca părțile în proces să participe la o reuniune inițială, cu durata de trei ore, cu un mediator. În astfel de cazuri, procedurile în instanță pot fi suspendate pe o durată de până la trei luni.

Trebuie urmate reguli specifice?

Da, medierea este reglementată în prezent atât de Legea nr. 202/2012 privind medierea, cât și, în materie penală, de Legea nr. 257/2000 privind Serviciul de probațiune și mediere din Republica Cehă.

Informații și formare

Un mediator înregistrat care își desfășoară activitatea în conformitate cu Legea nr. 202/2012 trebuie să promoveze un examen profesional în fața unei comisii desemnate de Ministerul Justiției. Un mediator care acționează în cadrul Serviciului de probațiune și mediere în conformitate cu Legea nr. 257/2000 trebuie să promoveze un examen de calificare.

Formarea mediatorilor care activează în sistemul de justiție penală este asigurată de Serviciul de probațiune și mediere; formarea în domeniul medierii non-penale este furnizată de o varietate de organisme și instituții de învățământ.

Care sunt costurile medierii?

Medierea oferită de Serviciul de probațiune și mediere este gratuită sau costurile sunt suportate de către stat.

În cazul în care o instanță judecătorească suspendă procedurile într-o cauză civilă și dispune ca părțile să participe la o reuniune inițială cu un mediator, primele trei ore ale ședinței de mediere sunt plătite la rata prevăzută în legislația de punere în aplicare (400,00 CZK pentru fiecare oră începută), iar costul este împărțit în mod egal între cele două părți (dacă părțile sunt scutite de la plata taxelor judiciare, acestea sunt suportate de către stat). Atunci când medierea se prelungește peste trei ore, costurile suplimentare sunt împărțite în mod egal între cele două părți, până la suma convenită între mediator și părțile la mediere (și anume, părțile în proces).

Este posibilă obținerea executării unui acord care rezultă din procesul de mediere?

Directiva 2008/52/CE permite părților implicate într-un litigiu să solicite ca un acord scris care a rezultat din procesul de mediere să dobândească caracter executoriu. Un acord între părțile la medierea în materie civilă poate fi înaintat instanței spre aprobare în contextul procedurilor ulterioare. Rezultatele medierii oferite în materie penală de către Serviciul de probațiune și mediere pot fi luate în considerare de către procurorul de stat și de instanța judecătorească în deciziile acestora cu privire la un caz anume.

Ultima actualizare: 05/03/2018

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Procesul de mediere în statele membre - Danemarca

În Danemarca există posibilitatea de a apela, cu titlu privat, la serviciile unui mediator. Medierea ca activitate privată nu este reglementată prin lege, iar costurile aferente trebuie suportate de părți. Legea prevede, între altele, posibilitatea soluționării pe cale amiabilă (mægling) a cauzelor civile aflate pe rolul instanțelor teritoriale (byretterne), al instanțelor regionale (landsretterne), sau al Tribunalului maritim și comercial (Sø og Handelsretten) și posibilitatea recurgerii la mediere în cadrul comitetului de mediere (konfliktråd) în cauzele penale (a se vedea mai jos).

Medierea în cauzele civile

Capitolul 27 din codul de procedură civilă (retsplejeloven) conține dispozițiile referitoare la soluționarea pe cale amiabilă a cauzelor civile aflate pe rolul instanțelor teritoriale, al instanțelor regionale și al Tribunalului maritim și comercial.

La cererea părților, instanța poate desemna un mediator care să ajute părțile să ajungă ele însele la un acord privind soluționarea amiabilă a litigiului (soluționare pe cale amiabilă – retsmægling).

Obiectivul acestui procedeu este acela de a da părților într-o cauză aflată pe rolul unei instanțe posibilitatea de a soluționa litigiul într-un alt mod decât prin tradiționala tranzație judiciară în fața judecătorului, care se întemeiază pe normele de drept aplicabile sau pe o hotărâre judecătorească. Soluționarea pe cale amiabilă oferă posibilitatea de a ajunge, prin negociere, la o soluție a litigiului considerată ca fiind cea mai convenabilă pentru părți. Soluționarea pe cale amiabilă conferă părților o influență mai mare asupra procedurii și ține cont de interesele și de nevoile subiacente ale acestora, precum și de evoluțiile viitoare.

Pot fi desemnați ca mediatori: un judecător sau un judecător supleant al instanței respective ori un avocat agreat de către Direcția daneză a serviciilor judiciare (Domstolstyrelsen) cu titlu de mediator în cadrul circumscripției teritoriale a instanței respective.

Mediatorul stabilește derularea procedurii, de comun acord cu părțile. În cazul în care acestea sunt de acord, mediatorul se poate întâlni separat cu fiecare dintre părți.

Fiecare parte își suportă propriile costuri aferente medierii, cu excepția cazului în care părțile dispun altfel.

În cazul în care soluționarea pe cale amiabilă se încheie cu un acord negociat, acesta poate fi înscris în registru și cauza poate fi declarată închisă.

Conform articolului 478 punctul 1.2 din Codul de procedură civilă, punerea în executare a acordului încheiat în fața unei instanțe sau a unei alte autorități, poate avea loc în aceleași condiții în care legea prevede punerea în executare a hotărârilor judecătorești.

Articolul 478 alineatul (1) punctul (4) prevede, de asemenea, că punerea în executare a acordurilor scrise extrajudiciare, care au ca obiect datorii neachitate, poate avea loc în cazul în care acordurile prevăd în mod expres că pot fi considerate titluri executorii.

Codul de procedură civilă poate fi consultat pe site-ul internet [☞ Informații privind sistemul legislativ](#).

Medierea în cauzele penale

Legea nr. 467 din 12 iunie 2009 privind medierea în cauzele penale, care a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2010, instituie un regim permanent la nivel național al medierii în cauzele penale.

În fiecare circumscripție teritorială, comisarul șef al poliției instituie un comitet de mediere în cadrul căruia, în cazul săvârșirii unei fapte penale, victima și autorul faptei pot să se reunească în prezența unui mediator neutru.

Medierea în cadrul comitetului de mediere nu poate avea loc decât în baza consimțământului părților. Copiii și tinerii cu vârsta sub 18 ani pot participa la această procedură doar cu acordul reprezentantului lor legal. Medierea poate avea loc doar dacă autorul a recunoscut săvârșirea faptei penale.

Mediatorul stabilește desfășurarea procedurii în cadrul comitetului de mediere, cu acordul părților. Pe durata desfășurării procedurilor în cadrul comitetului de mediere, mediatorul asistă la descrierea de către părți a împrejurărilor în care s-a petrecut fapta penală și le poate ajuta să formuleze orice acord pe care acestea ar dori să îl încheie.

Medierea în cadrul comitetului de mediere nu reprezintă un substitut al pedepsei sau al altor consecințe juridice ale faptei penale.

Legea privind comitetul de mediere în cauzele penale poate fi consultată pe site-ul internet [☞ Informații privind sistemul legislativ](#).

Pe cine puteți contacta?

Pentru cauzele civile, cererile pot fi adresate instanței pe rolul căreia se află cauza.

Informațiile privind datele de contact ale instanței competente figurează pe site-ul [☞ Direcției serviciilor judiciare](#).

Pentru cauzele penale, cererile pot fi adresate secției de poliție competente din punct de vedere teritorial să investigheze cauza. Informațiile privind datele de contact ale secției de poliție competente figurează pe site-ul [☞ Poliției naționale daneze](#).

În ce domenii este posibilă recurgerea la mediere și/sau în ce domenii este întâlnită cel mai frecvent?

A se vedea cele de mai sus.

Trebuie urmate proceduri specifice?

A se vedea cele de mai sus.

Informații și formare

A se vedea cele de mai sus.

Care sunt costurile medierii?

A se vedea cele de mai sus.

Este posibilă obținerea executării unui acord care rezultă din procesul de mediere?

A se vedea cele de mai sus.

Ultima actualizare: 13/08/2019

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

NOTĂ: Versiunea în limba originală a acestei pagini [de](#) a fost modificată

recent. Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la

traducătorii noștri.

Procesul de mediere în statele membre - Germania

De ce să nu încercați să vă soluționați litigiul prin mediere în loc să intentați o acțiune în instanță? Medierea este o cale alternativă de soluționare a litigiilor (SAL), prin care un mediator ajută părțile implicate într-un litigiu să ajungă la o înțelegere. În Germania, autoritățile publice și practicienii din domeniul dreptului cunosc avantajele medierii.

Pe cine puteți contacta?

Există numeroase organizații care oferă servicii de mediere. O listă neexhaustivă a asociațiilor mai mari dintre acestea cuprinde:

[☞ Asociația federală de mediere familială](#) (Bundes-Arbeitsgemeinschaft für Familien-Mediation e.V. (BAFM), Rosenthaler Straße 32, 10178 Berlin, Germania)

[☞ Asociația federală de mediere](#) (Bundesverband Mediation e.V. (BM), Kirchweg 80, 34119 Kassel, Germania)

[☞ Asociația federală de mediere în mediul economic și profesional](#) (Bundesverband Mediation in Wirtschaft und Arbeitswelt e.V. (BMWA), Prinzregentenstr. 1, 86150 Augsburg, Germania)

[☞ Centrul de mediere](#) (Centrale für Mediation GmbH & Co. KG (CfM), GustavHeinemann-Ufer 58, 50968 Köln, Germania)

[☞ Asociația avocaților din Germania](#) (Arbeitsgemeinschaft Mediation im Deutschen Anwaltverein, Littenstraße 11, 10179 Berlin, Germania)

Aceste asociații oferă sprijin părților care doresc să recurgă la un mediator.

În ce domenii este posibilă recurgerea la mediere și/sau în ce domenii este întâlnită cel mai frecvent?

În general, recurgerea la mediere este întotdeauna permisă atunci când nu se prevede expres prin lege că un anumit tip de litigiu sau o anumit chestiune trebuie judecată în instanță. Domeniile în care medierea este utilizată cel mai frecvent sunt dreptul familiei, drepturile de succesiune și dreptul comercial.

Trebuie urmate proceduri specifice?

La 26 iulie 2012, a intrat în vigoare în Germania Legea privind medierea (*Mediationsgesetz*), (articolul 1 din Legea pentru promovarea medierii și a altor căi de soluționare extrajudiciară a litigiilor din 21 iulie 2012, publicată în Jurnalul Oficial (*Bundesgesetzblatt*) I, p. 1577). Acesta este primul act legislativ care reglementează în mod formal serviciile de mediere în Germania. Legea transpune directiva europeană privind medierea în dreptul german (Directiva 2008/52 /CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2008 privind anumite aspecte ale medierii în materie civilă și comercială, publicată: JO L 136, 24.5.2008, p. 3). Domeniul de aplicare a Legii germane privind medierea depășește cerințele directivei europene; în timp ce directiva vizează doar litigiile

transfrontaliere în materie civilă și comercială, Legea germană privind medierea acoperă toate formele de mediere din Germania, indiferent de tipul litigiului sau de locul de reședință al părților implicate.

Legea germană privind medierea cuprinde doar dispoziții generale, întrucât mediatorii și părțile implicate necesită suficient spațiu de manevră în cursul procesului de mediere. Legea definește inițial termenii de „mediere” și „mediator”, pentru a distinge medierea de alte căi de soluționare a litigiilor. Conform legii, medierea este un proces structurat prin care părțile implicate urmează în mod voluntar și autonom o cale amiabilă de soluționare a litigiului, cu ajutorul unuia sau mai multor mediatorii. Mediatorii sunt persoane independente și imparțiale, fără putere de decizie, care îndrumă părțile implicate pe parcursul procedurii de mediere. Legea evită în mod intenționat stabilirea unui cod de conduită precis pentru procedura de mediere. Cu toate acestea, aceasta prevede o serie de obligații în materie de divulgare de informații și de restricții asupra activității, pentru a proteja independența și imparțialitatea profesiei de mediator. De asemenea, legislația obligă în mod formal mediatorii să păstreze cu strictețe confidențialitatea informațiilor legate de client.

Legea promovează soluționarea amiabilă a litigiilor prin includerea unei serii de stimulente diferite în codurile de procedură oficiale (de exemplu, Codul de procedură civilă, *Zivilprozessordnung*). Astfel, de exemplu, atunci când părțile introduc o acțiune în materie civilă în instanță, acestea vor trebui să declare dacă au încercat deja să soluționeze litigiul pe căi extrajudiciare, cum ar fi medierea, și dacă există anumite motive pentru care nu au luat în considerare recurgerea la o astfel de procedură. De asemenea, instanța poate sugera ca părțile să încerce soluționarea conflictului prin mediere sau o altă formă de soluționare extrajudiciară; în cazul în care părțile refuză să aplice această opțiune, instanța poate dispune suspendarea procedurilor. Asistența juridică pentru mediere nu este avută în vedere în prezent.

Guvernul federal are obligația legală de a înainta un raport Bundestag-ului (camera inferioară a Parlamentului) cu privire la impactul legii în termen de cinci ani de la punerea în aplicare a acesteia. De asemenea, Guvernul trebuie să stabilească dacă este necesară introducerea de măsuri legislative suplimentare cu privire la formarea și perfecționarea profesională a mediatorilor.

Informații și formare

Informații generale sunt disponibile pe site-ul internet al [Ministerului Federal al Justiției](#) (*Bundesministeriums der Justiz*).

Nu există dispoziții legale care să definească profilul profesional al unui mediator. De asemenea, accesul la profesie nu este reglementat. Mediatorii înșiși trebuie să se asigure că dețin cunoștințele și experiența necesare (prin formare adecvată și cursuri de perfecționare continuă) pentru a îndruma părțile în mod corespunzător pe parcursul procesului de mediere. Legea germană prevede cunoștințele generale, competențele și procedurile care trebuie dobândite printr-o formare prealabilă adecvată. Orice persoană care întrunește aceste criterii poate exercita profesia de mediator. Nu există o vârstă minimă legală stabilită în acest sens și nicio cerință, de exemplu, ca un mediator să fi absolvit studii universitare.

Ministerul Federal al Justiției este abilitat să elaboreze reglementări prin care să introducă criteriile suplimentare privind formarea și perfecționarea profesională pentru profesie. În acest caz, persoanele care au urmat un tip de formare care corespunde cerințelor unor astfel de reglementări ar avea dreptul să utilizeze titlul de „mediator autorizat” (*zertifizierter Mediator*).

În prezent nu este avută în vedere o astfel de inițiativă oficială.

Actualmente, formarea ca mediator este furnizată de asociații, organizații, universități, întreprinderi și persoane fizice.

Care sunt costurile medierii?

Medierea nu este gratuită; plata face obiectul unui acord între mediatorul privat și părțile implicate.

Nu există dispoziții care să reglementeze onorariile pentru mediere și nu sunt disponibile statistici privind costurile. Se poate presupune în mod realist că onorariile variază aproximativ între 80 EUR și 250 EUR pe oră.

Este posibilă obținerea executării silite a unui acord care rezultă din procesul de mediere?

În principiu, un acord rezultat din procesul de mediere poate fi pus în executare cu asistența unui avocat sau a unui notar [cf. articolele 796a - 796c și articolul 794(1)(5) din Codul de procedură civilă].

Link-uri relevante

[Asociația federală de mediere familială](#)

[Asociația federală de mediere](#)

[Asociația federală de mediere în mediul economic și profesional](#)

[Centrul de mediere](#)

[Asociația avocaților din Germania](#)

Ultima actualizare: 12/04/2018

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.

Pagina este deja disponibilă în următoarele limbi.

Procesul de mediere în statele membre - Estonia

Decât să apelați la o instanță judecătorească, de ce să nu încercați să rezolvați litigiile prin mediere? Aceasta este o metodă alternativă de soluționare a litigiilor (MASL) prin intermediul căreia un mediator asistă persoanele implicate într-un litigiu să ajungă la un acord. Guvernul și practicienii dreptului din Estonia sunt conștienți de avantajele medierii.

Pe cine puteți contacta?

În Estonia se face distincție între mediere și conciliere. Medierea este un concept larg, care vizează toate activitățile în care un terț independent intervine între persoane aflate în dezacord, indiferent de obiectul acestuia, fără a avea prerogativele unei instanțe judecătorești.

În unele cazuri, Cancelarul Justiției poate îndeplini rolul de mediator. Deși conceptul de „ombudsman” nu este utilizat în Legea privind cancelarul justiției, acesta poate exercita funcțiile unui ombudsman prin monitorizarea respectării de către agențiile guvernamentale a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului și a principiilor buneii guvernante, precum și prin supravegherea administrațiilor locale, a persoanelor juridice de drept public și a entităților private care îndeplinesc funcții publice. Începând din 2011, Cancelarul Justiției exercită, de asemenea, funcțiile ombudsmanului pentru copii în conformitate cu articolul 4 din Convenția cu privire la drepturile copilului. Puteți afla mai multe informații vizitând [site-ul internet](#) al Biroului Cancelarului Justiției.

Conform legislației estone, concilierea se referă la activitățile desfășurate de un conciliator sau un organism de conciliere în cadrul cauzelor civile.

Concilierea este reglementată de Legea privind concilierea, iar medierea de o lege specifică privind medierea. Legea privind concilierea a fost elaborată pentru transpunerea în legislația estonă a Directivei 2008/52/CE privind anumite aspecte ale medierii în materie civilă și comercială.

În temeiul Legii privind concilierea, conciliator poate fi orice persoană fizică căreia i-au supus dezacordul lor spre conciliere. Avocații și notarii pot acționa în calitate de conciliatori. În temeiul legii respective, rolul de conciliator poate fi atribuit, de asemenea, unui organism administrativ central sau local.

O listă a notarilor care îndeplinesc și activități de conciliere poate fi consultată pe [site-ul internet](#) al Camerei Notarilor.

O listă a avocaților care îndeplinesc și activități de conciliere poate fi consultată pe [site-ul internet](#) al Baroului din Estonia.

Ministerul Afacerilor Sociale intenționează să dezvolte activitățile desfășurate de mediatorii și conciliatorii familiali.

De asemenea, puteți contacta următoarele organizații non-guvernamentale:

[Asociația estonă a mediatorilor](#) oferă informații atât în limba estonă, cât și în limba engleză. Persoana de contact este [Anneli Liivamägi](#).

[Uniunea estonă pentru bunăstarea copiilor](#) este o asociație non-profit care apără drepturile copilului. Activitățile sale cuprind oferirea de consiliere pentru părinții care intenționează să se separe sau să divorțeze și încurajarea acestora să apeleze la serviciile conciliatorilor pentru a proteja interesele copiilor lor. Uniunea a organizat sesiuni de formare pe tema medierii familiale.

[Asociația societăților de asigurare din Estonia](#) a instituit un organ de mediere în domeniul asigurării care este competent să soluționeze litigiile dintre deținătorii de polițe de asigurare și societățile de asigurare sau brokerii din acest sector.

În temeiul Legii privind soluționarea conflictelor colective de muncă, părțile au dreptul de a apela la un conciliator public în eventualitatea unui conflict colectiv de muncă (un litigiu privind clauzele unui contract colectiv de muncă). Conciliatorul public este un expert imparțial care ajută părțile implicate într-un conflict de muncă să ajungă la o înțelegere.

Adresa Conciliatorului public pentru litigii colective de muncă este Henn Pärn, Conciliator public, telefon +372 6269 960, e-mail Henn.Parn@riikliklepitaja.ee. Informații suplimentare puteți găsi pe site-ul internet al [Conciliatorului public](#).

În ce domenii este posibilă recurgerea la mediere și/sau în ce domenii este întâlnită cel mai frecvent?

Procesul de conciliere prevăzut de Legea privind concilierea poate fi utilizat, de regulă, pentru soluționarea oricărui litigiu civil. Există o procedură de conciliere în cauzele civile de drept privat de competența instanțelor districtuale. Deși nu există statistici comparate, medierea este probabil mai frecvent folosită în cauzele de drept familiei.

Cancelarul justiției soluționează litigii privind discriminarea atunci când o persoană depune o plângere în care declară că a fost discriminată pe motiv de sex, rasă, naționalitate (origine etnică), culoare, limbă, religie, orientări politice sau de altă natură, situație financiară sau statut social, vârstă, dizabilitate, orientare sexuală sau alte caracteristici prevăzute de lege. De asemenea, mediatorii pot interveni în caz de încălcare a drepturilor fundamentale.

Conciliatorul public este competent în cazul conflictelor colective de muncă.

Trebuie urmate proceduri specifice?

În conformitate cu legislația estonă, recurgerea la conciliere este în general voluntară.

[Asociația estonă a mediatorilor](#) a elaborat un standard profesional pe care trebuie să îl îndeplinească conciliatorii care doresc să desfășoare activități în domeniul medierii familiale în Estonia.

Codul de procedură civilă din Estonia prevede că, în cazul în care unul dintre părinți încalcă un ordin judecătoresc privind dreptul de vizitare a copilului, concilierea trebuie realizată de un judecător. În conformitate cu articolul 563 din cod, pe baza cererii unuia dintre părinți, instanța poate cita ambii părinți pentru a soluționa litigiul respectiv de comun acord. Instanța citează părinții să se prezinte personal și îi informează de posibilele consecințe juridice (amendă sau detenție) în caz de neprezentare.

Codul de procedură civilă prevede, de asemenea, că instanța poate obliga părțile în proces să participe la o procedură de conciliere în conformitate cu Legea privind concilierea în cazul în care consideră acest lucru necesar în interesul soluționării cauzei, ținând seama de fapte și de procedurile desfășurate până la acel moment.

Concilierea efectuată de cancelarul justiției este reglementată de articolele 355-3515 din Legea privind cancelarul justiției.

Soluționarea conflictelor colective de muncă, activitățile Conciliatorului public și drepturile și obligațiile părților implicate sunt reglementate de Legea privind soluționarea conflictelor colective de muncă.

Normele de procedură ale Asociației societăților de asigurare din Estonia sunt disponibile pe [site-ul internet](#) al acesteia.

Ministerul Afacerilor Sociale contribuie la dezvoltarea medierii familiale, inclusiv prin stabilirea unui standard în materie de calificare pentru medierea familială. În viitor, administrația centrală sau locală ar putea oferi mediere și suporta costurile anumitor servicii de mediere.

Informații și formare

Informații privind conciliatorii care își desfășoară activitatea în temeiul Legii privind concilierea, inclusiv notarii și avocații, pot fi consultate pe site-urile de internet ale persoanelor care activează drept conciliatori. O listă a notarilor care desfășoară activități de conciliere poate fi consultată pe [site-ul internet](#) al Camerei Notarilor. O listă similară a avocaților poate fi consultată pe [site-ul internet](#) al Baroului din Estonia.

Informații privind activitățile de conciliator ale cancelarului justiției pot fi consultate [site-ul internet](#) al Cancelarului justiției.

Informații privind activitățile de conciliator ale Conciliatorului public pot fi consultate [site-ul internet](#) al Conciliatorului public.

Formarea mediatorilor este asigurată de sectorul privat (de exemplu, Asociația estonă a mediatorilor). Nu există reglementări specifice privind formarea mediatorilor.

Care sunt costurile medierii?

În temeiul Legii privind concilierea, concilierea nu este gratuită; costul acesteia face obiectul unui acord între mediator și părțile implicate. Conform datelor publicate pe site-ul internet al Asociației estonă a mediatorilor, în 2013, concilierea familială costa 60 EUR pe ședință. Costul medierii se împarte în mod egal între părți.

Atunci când instanța consideră că este necesară apelarea la un conciliator sau mediator pentru soluționarea unui litigiu, partea care are o situație economică mai precară poate solicita ajutor din partea statului pentru acoperirea costurilor.

În cazul în care Cancelarul justiției acționează drept conciliator, nu se plătește nicio taxă. Cu toate acestea, pot apărea costuri adiționale legate de procedura de conciliere. Cancelarul justiției hotărăște cine va suporta costurile respective.

Soluționarea conflictelor colective de muncă de către Conciliatorul public este, de asemenea, gratuită. Costurile rezultate din soluționarea unui conflict colectiv de muncă sunt suportate de partea vinovată sau se împart de comun acord între părți.

Taxele administrative pe care le solicită organul de mediere al Asociației societăților de asigurare din Estonia sunt în valoare de 50 de EUR, iar onorariul unui conciliator în domeniul asigurărilor de maximum 160 de EUR. Dacă în urma acestui proces nu se ajunge la un acord, trebuie plătit doar jumătate din onorariu.

Este posibilă obținerea executării unui acord care rezultă din procesul de mediere?

În temeiul Legii privind concilierea, acordul încheiat în urma unei proceduri de conciliere are forță executorie după desfășurarea procedurii corespunzătoare pentru declararea acordului executoriu, pe baza unei cereri (articolele 6271 și 6272 din Codul de procedură civilă). De asemenea, un notar poate declara executoriu un acord încheiat în urma unei proceduri de conciliere desfășurate de un notar sau un avocat în conformitate cu normele prevăzute de Legea privind activitatea notarială.

Un acord încheiat cu ajutorul Conciliatorului public pentru soluționarea unui conflict colectiv de muncă este obligatoriu din punct de vedere juridic pentru ambele părți și este valabil de la data semnării acestuia, cu excepția cazului în care s-a convenit un alt termen de intrare în vigoare. Cu toate acestea, un astfel de acord nu constituie titlu executoriu.

Ultima actualizare: 11/12/2014

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

NOTĂ: Versiunea în limba originală a acestei pagini [en](#) a fost modificată recent. Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.

Procesul de mediere în statele membre - Irlanda

Pe cine puteți contacta?

Nu există un organism centralizat de stat însărcinat cu furnizarea de servicii de mediere.

În ce domenii este posibilă recurgerea la mediere și/sau în ce domenii este întâlnită cel mai frecvent?

Medierea este utilizată frecvent în cazuri de prejudicii aduse persoanei, în cauze în materie familială și comercială și în cazurile privind discriminarea ilegală prevăzute de legislația privind egalitatea.

Trebuie urmate proceduri specifice?

Prejudicii aduse persoanei

În general, recurgerea la mediere este voluntară. Legea privind răspunderea civilă și instanțele din 2004 (secțiunile 15 și 16) includ dispoziții privind medierea. Secțiunea 15 introduce conceptul reuniunii în vederea medierii. O instanță poate cere părților care au suferit un prejudiciu adus persoanei să se reunească și să încerce o soluționare a acțiunii. În cazul în care una dintre părți nu se conformează unei astfel de indicații, instanța poate obliga partea respectivă la plata costurilor ulterioare.

În astfel de cazuri, mediatorul poate fi, în anumite circumstanțe, o persoană numită de către un „organism stabilit, în scopurile acestei secțiuni, prin ordin al Ministrului Justiției, Egalității și Reformei Judiciare”.

Pentru informații suplimentare, vă rugăm să consultați [Legea privind răspunderea civilă și instanțele din 2004 \(organisme prevăzute la secțiunea 15\) Ordin 2005](#) și [Legea privind răspunderea civilă și instanțele din 2004 \(organisme prevăzute la secțiunea 15\) \(nr. 2\) Ordin 2005](#).

Dreptul familiei

În materie de dreptul familiei, un număr de legi impun reprezentanților legali ai părților la o separare/divorț să discute cu solicitantul sau respondentul (după caz) posibilitatea inițierii unei medieri. Scopul medierii este de a contribui la realizarea unei separări sau a unui divorț pe o bază convenită de comun acord între soți. De asemenea, reprezentanții legali trebuie să prezinte părților în cauză numele și adresele persoanelor calificate să furnizeze servicii de mediere pentru cupluri aflate în dificultate și să depună mărturie în fața instanței că s-au achitat de aceste sarcini. Dacă nu se oferă asigurări în acest sens, instanța poate amâna procedurile atât cât este nevoie pentru ca reprezentantul legal să inițieze discuțiile necesare.

Vă rugăm să consultați site-ul internet al [Agenției pentru asistență familială](#) și al [Serviciului de mediere familială](#) pentru informații suplimentare.

Drept comercial

În cursul audierii unei cauze introduse pe lista de cauze comerciale, un judecător poate decide (în temeiul Ordinului 63A [Norme privind instanțele superioare](#) [Proceduri comerciale] 2004), la solicitarea oricăreia dintre părți sau din proprie inițiativă, ca: „procedurile sau alte acțiuni să fie amânate pentru o perioadă de cel mult 28 de zile, după cum consideră adecvat, pentru a permite părților să analizeze dacă o astfel de procedură sau acțiune trebuie să fie supusă unui proces de mediere, conciliere sau arbitraj și, în cazul unei decizii favorabile a părților privind inițierea unei astfel de proceduri sau acțiuni, să prelungească termenul de conformare a părților cu dispozițiile prezentelor norme sau cu ordinul instanței”.

Tribunalul pentru egalitate

Informații suplimentare privind Tribunalul pentru egalitate sunt disponibile pe [site-ul de informare a cetățenilor](#) și al [Tribunalului pentru egalitate](#).

Informații și formare

În general, formarea mediatorilor nu cade în sarcina statului. Cu toate acestea, o parte a competențelor Agenției pentru asistență familială este de a asigura formare pentru mediatori familiali. Pentru a solicita formare, candidații trebuie să fi parcurs un curs general de mediere de 60 de ore și sunt supuși unei proceduri riguroase de selecție.

Vă rugăm să consultați site-ul internet al [Agenției pentru asistență familială](#) pentru informații suplimentare.

Care sunt costurile medierii?

În general, medierea nu este gratuită; plata este reglementată de un contract între un mediator privat și părți.

Totuși, [Serviciul de mediere familială](#) și [Tribunalul pentru egalitate](#) pot oferi servicii gratuite.

Este posibilă obținerea executării unui acord care rezultă din procesul de mediere?

Un acord stabilit în cursul medierii poate face obiectul unui contract.

Ultima actualizare: 01/05/2010

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

NOTĂ: Versiunea în limba originală a acestei pagini [el](#) a fost modificată recent. Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.

Procesul de mediere în statele membre - Grecia

Decât să apelați la o instanță judecătorească, de ce să nu încercați soluționarea litigiilor prin mediere? Aceasta este o metodă alternativă de soluționare a litigiilor (ASL) prin intermediul căreia un mediator asistă persoanele implicate într-un litigiu pentru a ajunge la un acord. Guvernul și practicienii în drept din Grecia sunt conștienți de avantajele medierii

Cui ne adresăm?

În Grecia, serviciile de mediere sunt oferite de:

În temeiul Legii 3898/2010 (Monitorul Oficial, seria I, nr. 211, 16.12.2010), care transpune Directiva 2008/52/CE, mediatorul trebuie să fie un avocat acreditat în mod special în acest sens. Comisia de acreditare a mediatorilor (*Επιτροπή Πιστοποίησης Διαμεσολαβητών*), instituită în temeiul legii menționate anterior, funcționează în cadrul Ministerului Justiției, Transparenței și Drepturilor Omului. Un mediator este acreditat după trecerea cu succes a unui examen în fața unui juriu format din doi examinatori din cadrul Comisiei de acreditare a mediatorilor și un funcționar judiciar. Departamentul pentru profesiile juridice și executorii judecătorești (*Τμήμα Δικηγορικού Λειτουργήματος και Δικαστικών Επιμελητών*) al Direcției-generale pentru administrarea justiției din cadrul

Ministerului Justiției, Transparenței și Drepturilor Omului este responsabil de acreditarea mediatorilor și eliberarea documentelor administrative necesare pentru acreditare. Acest departament asigură, de asemenea, întocmirea listelor cu organizațiile autorizate de formare a mediatorilor și cu mediatorii acreditați și distribuirea acestor liste la instanțe. Listele cu mediatorii acreditați pot fi găsite pe site-ul web al [Ministerului Justiției, Transparenței și Drepturilor Omului](#). **Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Bunăstării** furnizează un serviciu public care permite unui angajat să solicite o audiere oficială privind un litigiu de muncă. Procedura se desfășoară la nivelul Departamentului de inspecție a muncii (*Επιθεώρηση Εργασίας*). Un inspector specializat va programa o audiere pentru ca angajatul să își prezinte punctul de vedere. Această audiere se desfășoară în afara oricărei proceduri judiciare.

Avocatul Poporului pentru protecția consumatorilor (*Συνήγορος του Καταναλωτή*) este o autoritate independentă pentru protecția drepturilor consumatorilor, care funcționează sub tutela Ministerului Dezvoltării Regionale și al Competitivității. Acesta funcționează ca organ extrajudiciar de soluționare amiabilă a conflictelor în materie de dreptul consumatorilor, dar și ca organ consultativ care funcționează alături de stat pentru remedierea problemelor care intră în sfera sa de competență. În autoritatea sa intră [comisiile de soluționare amiabilă a litigiilor](#); acestea își au sediul în prefecturile locale și sunt competente cu condiția să nu existe nicio procedură judiciară în paralel.

În ce domeniu este admisă și/sau cel mai des întâlnită medierea?

Medierea este disponibilă:

în materie civilă și comercială;

în dreptul muncii și pentru soluționarea litigiilor ce țin de dreptul consumatorilor, după cum s-a menționat anterior;

în cazul victimelor violenței domestice (Legea 3500/2006);

în cazul unor anumite infracțiuni prevăzute de Legea 3094/2010.

Există norme specifice care trebuie respectate?

Grecia a transpus [Directiva 2008/52/CE](#) prin Legea 3 898/2010 (Monitorul Oficial, seria I, nr. 211, 16.12.2010).

În temeiul acesteia, litigiile între persoane fizice pot fi supuse medierii, cu acordul persoanelor implicate, în cazul în care acestea pot dispune în mod liber de obiectul litigiului. Acordul privind supunerea unui litigiu medierii poate fi dovedit printr-un înscris sau prin consemnările instanței în fața căreia se afla litigiul. Acest acord este guvernat de dispozițiile materiale ale dreptului contractual.

Medierea poate avea loc dacă: (a) părțile convin să recurgă la mediere înainte sau după derularea unei proceduri judiciare; (b) instanța investită cu soluționarea litigiului cere părților să recurgă la mediere, ținând seama de toate aspectele cauzei; sub rezerva acordului părților, instanța va amâna analizarea cauzei pentru trei sau șase luni; (c) o instanță din alt stat membru cere recurgerea la mediere; (d) medierea este impusă de lege.

În Decizia 10 9088 a Ministrului Justiției, Transparenței și Drepturilor Omului: (a) se prevăd condițiile specifice de atestare a mediatorilor și procedura de recunoaștere a atestării în alt stat membru al UE; această recunoaștere, precum și ridicarea temporară sau definitivă a autorizării necesită acordul prealabil al Comisiei de acreditare a mediatorilor; (b) se instituie un cod deontologic al mediatorilor acreditați; (c) se prevăd condițiile specifice de sancționare a încălcărilor codului deontologic; aceste sancțiuni, a căror aplicare necesită acordul prealabil al Comisiei de acreditare, sunt ridicarea temporară sau definitivă a acreditării; (d) se prevăd toate celelalte aspecte relevante.

În procesul de mediere, fiecare parte sau reprezentantul legal al acesteia se înfățișează cu avocatul său.

Mediatorul este ales de către părți sau de către o persoană desemnată de părți.

Procesul de mediere este stabilit de către mediator, în acord cu părțile, care pot pune capăt medierii în orice moment. Medierea este confidențială, nepăstrându-se nicio înregistrare a discuțiilor. Mediatorul poate contacta și avea întâlniri cu oricare dintre părțile la procesul de mediere. Acesta nu poate transmite celelalte părți informațiile obținute în cadrul unei întâlniri cu partea adversă, decât cu acordul acesteia.

O persoană propusă ca mediator poate refuza această propunere. Pe parcursul medierii, mediatorul nu poate fi tras la răspundere decât în caz de dol.

Mediatorul întocmește un proces-verbal al medierii, care trebuie să includă:

(a) numele și prenumele mediatorului;

(b) locul și data la care a avut loc medierea;

(c) numele și prenumele persoanelor care au luat parte la mediere;

(d) acordul în temeiul căruia s-a desfășurat medierea;

(e) acordul la care au ajuns părțile în urma medierii sau faptul că nu s-a ajuns la niciun acord, precum și motivul litigiului.

După mediere, procesul-verbal este semnat de mediator, de părți și de avocații acestora. La cerere, mediatorul depune originalul procesului-verbal la grefa instanței de prim grad de jurisdicție cu un singur judecător din circumscripția locului unde a avut loc medierea. Acest lucru se face contra achitării unei taxe stabilite printr-o decizie comună a Ministrului Finanțelor și a Ministrului Justiției, Transparenței și Drepturilor Omului. Dacă medierea eșuează, procesul-verbal poate fi semnat doar de către mediator.

După depunerea procesului-verbal la grefa instanței competente, acesta devine un titlu executoriu în sensul articolului 902 alineatul (2) litera (c) din Codul de procedură civilă în cazul în care include un acord privind existența unei creanțe executorii.

Aplicarea practică a metodelor alternative de soluționare a litigiilor (ASL)

Singurul mecanism ASL care poate fi considerat operativ în Grecia este **arbitrajul**.

În conformitate cu articolele 99 și următoarele din Codul falimentului din Grecia, un mediator poate fi numit pentru o procedură de tranzacție la cererea unei persoane fizice sau juridice, care trebuie depusă la instanța competentă în materie de falimente (*πρωχρητικό δικαστήριο*).

Instanța competentă în materie de falimente stabilește dacă cererea este admisibilă și poate numi un mediator dintr-o listă de experți. Rolul mediatorului este de a utiliza toate mijloacele adecvate pentru a ajunge la un acord între debitor și majoritatea (definită conform legii) creditorilor, pentru a asigura supraviețuirea activității economice a debitorului.

Mediatorul poate solicita instituțiilor de credit și financiare orice informații privind activitatea economică a debitorului care ar putea fi utile pentru îndeplinirea cu succes a procesului de mediere.

Dacă nu se poate ajunge la niciun acord, mediatorul informează imediat președintele instanței, care începe procedura judiciară în fața instanței competente în materie de falimente. În acest moment, rolul mediatorului ia sfârșit.

Informare și cursuri de formare

Comisia de acreditare asigură acreditarea mediatorilor, respectarea cerințelor legale de către organismele care oferă cursuri de formare mediatorilor, respectarea de către mediatorii a codului deontologic și recomandă Ministrului Justiției, Transparenței și Drepturilor Omului sancțiunile aplicabile mediatorilor, conform legii.

Cursurile de formare pentru mediatorii pot fi organizate de care organizații non-profit care trebuie să fie constituite cel puțin dintr-o asociație a avocaților și o asociație profesională și să dețină o autorizație emisă de Departamentul pentru profesiile juridice și executorii judecătorești (*Τμήμα Δικηγορικού Λειτουργήματος και Δικαστικών Επιμελητών*) al Direcției-generale pentru administrarea justiției din cadrul Ministerului Justiției, Transparenței și Drepturilor Omului, la recomandarea Comisiei de acreditare. Prin Decretul președințial 123/2011, emis la propunerea Ministrului Justiției, Transparenței și Drepturilor Omului, a Ministrului Finanțelor, a Ministrului Concurenței și a Marinei Comerciale, a Ministrului Educației, Formării pe tot parcursul vieții și Cultelor, s-au

stabilit condițiile specifice de autorizare și funcționare a organismelor care oferă cursuri de formare pentru mediatori, conținutul programei pentru formarea inițială și permanentă, durata cursurilor de formare, numărul participanților și sancțiunile aplicate acestor organisme în cazul nerespectării cerințelor legale. Sancțiunile constau în amenzi sau retragerea temporară ori definitivă a licenței de funcționare. Criteriile de alegere și aplicare a sancțiunilor vor fi definite prin decret președințial. Autorizația de funcționare se obține contra achitării unei taxe stabilite printr-o decizie comună a Ministrului Finanțelor și a Ministrului Justiției, Transparenței și Drepturilor Omului.

Ministerului Justiției, Transparenței și Drepturilor Omului folosește toate mijloacele corespunzătoare, în special internetul, pentru a informa publicul în legătură cu mijloacele de a recurge la mediere.

Care este costul medierii?

Mediatorii primesc un onorariu orar pentru maximum 24 de ore, care include și timpul de pregătire. Mediatorul este liber să convină cu părțile un alt tip de remunerare. Onorariul mediatorului se plătește în mod egal între părți, cu excepția cazurilor în care se convine alt mod de partajare a onorariilor. Onorariile avocaților proprii se plătesc de către fiecare parte. Tariful de bază și valoarea maximă a onorariilor se stabilesc printr-o decizie a Ministerului Justiției, Transparenței și Drepturilor Omului.

Este posibilă executarea unui acord rezultat din mediere?

După mediere, procesul-verbal este semnat de mediator, de părți și de avocații acestora. La cerere, mediatorul depune originalul procesului-verbal la grefa instanței de prim grad de jurisdicție cu un singur judecător din circumscripția locului unde a avut loc medierea. Acest lucru se face contra achitării unei taxe stabilite printr-o decizie comună a Ministrului Finanțelor și a Ministrului Justiției, Transparenței și Drepturilor Omului. Dacă medierea eșuează, procesul-verbal poate fi semnat doar de către mediator.

După depunerea procesului-verbal la grefa instanței competente, acesta devine un titlu executoriu în sensul articolului 904 alineatul (2) litera (c) din codul de procedură civilă în cazul în care include un acord privind existent unei creanțe executorii.

Un proces de mediere inițiat în mod legal suspendă termenele de prescripție și de decădere până la încheierea medierii. Sub rezerva articolului 261 și următoarele din Codul civil, curgerea termenelor de prescripție și de decădere suspendate se reia dacă se redactează un proces-verbal prin care se constată eșuarea procesului de mediere sau dacă o parte notifică celeilalte părți și mediatorului un act prin care încetează procesul de mediere.

În conformitate cu articolul 10 din Directiva 2008/52/CE, cererile trebuie trimise grefei instanței de prim grad de jurisdicție cu un singur judecător din circumscripția locului unde a avut loc medierea, care este autoritatea competentă [conform articolului 6 alineatele (1) și (2) din directivă].

Link-uri relevante

[Baroul din Atena](#)

[Ministerul Muncii, Securității Sociale și Bunăstării](#)

[Avocatul Poporului pentru protecția consumatorilor](#)

[Ministerul Justiției, Transparenței și Drepturilor Omului](#)

[Centrul elen de mediere și arbitraj](#)

Ultima actualizare: 25/06/2018

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.

Pagina este deja disponibilă în următoarele limbi.

Procesul de mediere în statele membre - Spania

Unul dintre fenomenele cu care se confruntă administrarea justiției în Spania în ultimii ani este creșterea numărului litigiilor, ceea ce influențează buna funcționare a sistemului judiciar.

Din acest motiv, se caută căi alternative de soluționare a litigiilor mai eficiente decât cele oferite de modelul actual.

Medierea este una dintre aceste căi, alături de arbitraj și de conciliere.

Pe cine puteți contacta?

A se vedea fișa informativă despre cum puteți găsi un mediator în Spania.

În ce domenii este posibilă recurgerea la mediere sau în ce domenii este întâlnită cel mai frecvent?

Legea nr. 5/2012 din 6 iulie 2012 privind medierea în materie civilă și comercială transpune Directiva 2008/52/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2008 în legislația spaniolă. Legea respectivă instituie un cadru minim pentru practicarea medierii, fără a afecta dispozițiile adoptate de Comunitățile Autonome.

Medierea conflictelor de muncă

Medierea este foarte des utilizată în conflictele de muncă. Uneori este obligatoriu să se încerce soluționarea litigiului prin mediere înainte de a se recurge la instanțele judecătorești. Conflictele colective fac, în general, obiectul medierii, iar conflictele individuale sunt supuse medierii în unele Comunități Autonome. Comunitățile Autonome dețin organisme de mediere a conflictelor de muncă specializate în materie. La nivel național, Serviciul Interconfederal de Mediere și Arbitraj (*Servicio Interconfederal de Mediación y Arbitraje* - SIMA) oferă un serviciu gratuit de mediere a conflictelor care depășesc competențele organismelor [Comunităților Autonome](#).

Legea nr. 36/2011 de reglementare a instanțelor de dreptul muncii introduce un real element de noutate prin instituirea normei generale conform căreia toate cererile trebuie să fie însoțite de un certificat care atestă o încercare prealabilă de conciliere sau de mediere în cadrul serviciului administrativ adecvat, al Serviciului de Mediere, Arbitraj și Conciliere (SMAC) sau al altor organisme care îndeplinesc astfel de funcții în temeiul unui acord colectiv, deși articolul următor enumeră procedurile care sunt exceptate de la această cerință.

Legea 36/2011 introduce o trimitere expresă la mediere, nu numai pe parcursul concilierii prealabile procesului, ci și după inițierea procedurilor în instanță.

Medierea în materie civilă și familială

Legea nr. 5/2012 privind medierea în materie civilă și comercială include posibilitatea de a informa părțile la audierea preliminară asupra faptului că au posibilitatea de a recurge la mediere pentru a încerca să soluționeze litigiul și, în funcție de obiectul acțiunii în justiție, instanța poate invita părțile să încerce să ajungă la un acord care să pună capăt procedurii sau poate permite părților să solicite o suspendare a procedurii, astfel încât acestea să poată recurge la mediere sau la arbitraj.

Legea nr. 5/2012 implică o schimbare majoră în acest domeniu de drept în măsura în care aceasta introduce în Codul de procedură civilă o trimitere expresă la mediere ca fiind una dintre metodele extrajudiciare de încetare a procedurilor în instanță.

În sistemul spaniol, procesul de mediere este cel mai bine structurat și dezvoltat în domeniul dreptului familiei.

La nivelul național, Legea nr. 15/2005 constituie un progres semnificativ, aceasta considerând medierea drept o cale alternativă voluntară de soluționare a conflictelor familiale și proclamând libertatea ca valoare superioară a sistemului juridic spaniol; această lege prevede că părțile pot solicita instanței, în orice moment, să suspende procedurile pentru a le permite să recurgă la mediere familială și să încerce să ajungă la un acord cu privire la aspectele care fac obiectul litigiului.

De asemenea, Codul de procedură civilă prevede posibilitatea ca părțile, de comun acord, să solicite suspendarea procedurii astfel încât acestea să poată recurge la mediere, însă nu impune instanței să suspende procesul *ab initio* pentru a invita părțile să participe la o ședință de informare și nici nu recomandă un astfel de demers.

Serviciile de mediere familială variază considerabil între diferitele Comunități Autonome, și pot diferi de la un oraș la altul chiar în cadrul aceleiași comunități. În unele Comunități Autonome (de exemplu, în Catalonia), acest serviciu este oferit la nivelul Comunității, în timp ce în alte Comunități, autoritățile locale (*Ayuntamientos*) sunt cele care oferă servicii de mediere familială.

Consiliul General al Puterii Judiciare (*Consejo General del Poder Judicial*) sprijină și monitorizează inițiativele de mediere în diferitele instanțe din Spania, cu sprijinul Comunităților Autonome, al universităților, al autorităților locale sau al asociațiilor.

Medierea în materie penală

Medierea în materie penală are ca scop, pe de o parte, reintegrarea în societate a infractorului și, pe de altă parte, despăgubirea victimei.

În ceea ce privește justiția pentru minori (cu vârste cuprinse între 14 și 18 ani), medierea este definită în mod expres drept mijloc de reeducare a minorului. În acest cadru, medierea este realizată de echipe care sprijină serviciul însărcinat cu urmărirea penală a minorilor (*Fiscalía de Menores*), deși aceasta poate fi realizată, de asemenea, de organisme ale Comunităților Autonome și de alte entități, de exemplu de asociații.

În ceea ce privește justiția pentru adulți, medierea nu este reglementată, cu toate că, în practică, în anumite provincii, medierea se realizează în baza codurilor penale și a codurilor de procedură penală, care permit încheierea de acorduri de recunoaștere a vinovăției și reducerea pedepsei prin remedierea prejudiciului, precum și în temeiul normelor internaționale aplicabile.

De regulă, medierea se realizează în cazul faptelor ilicite mai puțin grave, cum ar fi contravențiile, cu toate că este posibil ca aceasta să fie aplicată, de asemenea, în cazul infracțiunilor, în funcție de circumstanțe.

În ceea ce privește violența domestică, Legea organică nr. 1/2004 privind măsurile de protecție globală împotriva violenței de gen interzice în mod expres medierea în cazurile care implică violența pe motive de gen. Cu toate acestea, există din ce în ce mai mulți susținători ai medierii în această ramură a sistemului juridic, întrucât este firesc să se analizeze de la caz la caz dacă medierea ar fi sau nu adecvată. În această privință, Raportul privind violența de gen în cadrul familiei al Consiliului General al Puterii Judiciare din 2001 a subliniat că infracțiunile minore sau infracțiunile care implică violența domestică ar trebui să fie preluate de către instanțele civile.

Consiliul General al Puterii Judiciare sprijină și monitorizează inițiativele de mediere desfășurate în instanțele penale locale (*Juzgados de Instrucción*), instanțele penale (*Juzgados de lo Penal*) și instanțele provinciale (*Audiencias Provinciales*). Până în prezent, experiențele cele mai semnificative cantitativ au avut loc în Catalonia și Țara Bascilor.

Medierea în procedurile de contencios administrativ

Legea privind procedurile de contencios administrativ nu prevede în mod expres posibilitatea de a utiliza căi alternative de soluționare a litigiilor facilitate de un terț, însă nici nu interzice astfel de mijloace.

Legea prevede, de asemenea, posibilitatea ca legalitatea activităților administrative să fie verificată prin alte mijloace care să completeze metodele judiciare, pentru a evita proliferarea unor acțiuni judiciare inutile și pentru a oferi metode rapide și necesitate de soluționare a numeroaselor litigii.

 Portalul Administrarea Justiției conține informații cu privire la organismele judiciare care oferă servicii de mediere în cadrul instanțelor în materie civilă, comercială, în materie de dreptul muncii și de dreptul familiei, precum și cu privire la diferitele servicii de mediere extrajudiciară oferite prin intermediul diverselor asociații profesionale.

Trebuie urmate proceduri specifice?

În general, medierea este realizată de către un terț imparțial care are obligația de a păstra confidențialitatea.

Părțile, cu ajutorul avocaților, pot decide inițierea medierii și pot comunica acest lucru instanței sau pot fi contactate de către instanță atunci când se consideră că respectiva cauză poate face obiectul medierii.

În litigiile de natură penală, pentru a iniția medierea, de regulă este contactat mai întâi autorul infracțiunii și, dacă acesta este de acord, ulterior este contactată victima.

Informații și formare

Legea nr. 5/2012 privind medierea în materie civilă și comercială prevede faptul că mediatorul trebuie să dețină o diplomă oficială de studii superioare sau să fi efectuat studii profesionale la nivel avansat și să aibă o pregătire specifică pentru practicarea medierii, rezultată din absolvirea unuia sau mai multor cursuri specifice organizate de instituții acreditate în mod corespunzător, care sunt valabile pentru exercitarea activității de mediere pe întreg teritoriul țării.

Doar anumite legi și regulamente ale unor Comunități Autonome fac referire la formarea necesară pentru a deveni mediator familial. În general, se solicită ca mediatorul să aibă studii superioare, cel puțin de licență, și să fi urmat în plus un program de formare specifică, cu precădere practică, în domeniul medierii, cu durata de 100-300 de ore.

Programul specific de formare în domeniul medierii este oferit, în mod obișnuit, de universități și de asociații profesionale precum cele ale psihologilor sau avocaților.

Care sunt costurile medierii?

În general, medierea oferită în cadrul instanței este gratuită.

În domeniul dreptului muncii, serviciile oferite de Comunitățile Autonome și de SIMA sunt gratuite.

În domeniul dreptului familiei, serviciile oferite de organismele care colaborează cu instanțele sunt, în general, gratuite. În Catalonia, costul procesului de mediere este reglementat pentru persoanele care nu beneficiază de asistență juridică gratuită.

În domeniul penal, medierea oferită de instituțiile publice este gratuită.

În afara medierii asigurate în cadrul instanței, părțile pot să apeleze la un mediator și să plătească onorariile convenite în mod liber. În ceea ce privește costurile medierii, Legea nr. 5/2012 prevede în mod expres că, indiferent dacă medierea s-a încheiat sau nu cu un acord, costul se împarte în mod egal între părți, cu excepția cazului în care se stabilește altfel de comun acord.

Cu scopul de a încuraja soluționarea extrajudiciară a litigiilor, Legea nr. 10/2012 de reglementare a anumitor taxe în domeniul administrării justiției și în cadrul Institutului Național de Științe Toxicologice și Criminalistice prevede rambursarea cuantumului taxei atunci când un acord încheiat în afara instanței reduce costurile serviciilor furnizate.

Este posibilă obținerea executării unui acord care rezultă din procesul de mediere?

Legea nr. 5/2012 prevede că, în cazul în care părțile ajung la un acord prin intermediul unei proceduri de mediere, acestea pot să înregistreze în mod oficial acordul respectiv.

Atunci când acordul de mediere se aplică într-un alt stat, pe lângă înregistrarea oficială, este necesar să se respecte cerințele convențiilor internaționale la care Spania este parte, în cazul în care există astfel de cerințe, și normele Uniunii Europene.

În cazul în care s-a ajuns la un acord în cadrul unui proces de mediere care s-a desfășurat după inițierea procedurii judiciare, părțile trebuie să solicite instanței să aprobe acordul în conformitate cu dispozițiile Codului de procedură civilă.

Possibilitatea de a obține executarea unui acord rezultat din mediere depinde de libertatea de acțiune a părților cu privire la obiectul acordului.

Linkuri relevante

[SERVICIO INTERCONFEDERAL DE MEDIACIÓN Y ARBITRAJE DE ESPAÑA](#)

Ultima actualizare: 26/03/2019

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Procesul de mediere în statele membre - Franța

În locul intentării unui proces, de ce nu s-ar încerca soluționarea unui conflict prin mediere? Este vorba despre o formă alternativă de soluționare a litigiilor, în cadrul căreia un mediator ajută părțile să ajungă la un acord. În Franța, guvernul și profesioniștii sunt sensibili la avantajele medierii.

Pe cine puteți contacta?

În Franța nu există o autoritate centrală sau guvernamentală responsabilă de reglementarea profesiei de mediator. În prezent nu se are în vedere crearea unei astfel de autorități.

Există organizații neguvernamentale în domeniul dreptului familiei.

[APMF \(Association pour la Médiation Familiale - Asociația pentru Mediere Familială\)](#) avea, în 2012, 700 de membri. Asociația pune la dispoziție un anuar al mediatorilor, pe regiuni, foarte ușor de accesat.

[FENAMEF \(Fédération Nationale des Associations de Médiation Familiales - Federația Națională a Asociațiilor de Mediere Familială\)](#) avea, în 2012, peste 480 de puncte pentru furnizarea medierii familiale și pune la dispoziție o listă a serviciilor de mediere.

De asemenea, vor fi consultate:

[CMAP \(Centre de Médiation et d'Arbitrage de Paris - Centrul de Mediere și de Arbitraj de la Paris\)](#) se ocupă de litigiile între (marile) întreprinderi.

[IEAM \(l'Institut d'Expertise, d'Arbitrage et de Médiation - Institutul de Expertiză, Arbitraj și Mediere\)](#), care în 2012 reunește peste 100 de practicieni de expertiză amiabilă sau judiciară, în domeniile economic și financiar, juridic și fiscal, medical, al construcțiilor și lucrărilor publice, industriei, materiilor prime și transporturilor.

[FMCML \(Fédération des Médiateurs et Chargés de Mission libéraux - Federația Mediatorilor și Coordonatorilor de Proiect liberali\)](#) cuprinde o sută de experți a căror activitate de mediere completează activitatea lor de expertiză în mai multe domenii (construcții, imobiliar, industrial, servicii, comercial, social și fiscal, informatic, mediu, medical și paramedical).

[FNCM \(Fédération Nationale des Centres de Médiation - Federația Națională a Centrelor de Mediere\)](#) regroupează, în 2012, 79 de centre de mediere ale barourilor, structurate pe regiuni. Alcătuită, în principal din avocați, federația beneficiază de sprijinul Consiliului Național al Barourilor și are numeroase legături în lumea judiciară. Pe site-ul său internet este disponibil un anuar.

[ANM \(Association Nationale des Médiateurs - Asociația Națională a Mediatorilor\)](#) constituită în 1993, numără în 2012 douăzeci de asociații și aproximativ 300 de membri repartizați în unsprezece delegații regionale. Această asociație a elaborat un cod național de deontologie al mediatorului. Site-ul său cuprinde un anuar.

În ce domenii este posibilă recurgerea la mediere / în ce domenii este întâlnită cel mai frecvent?

În dreptul francez, părțile pot recurge la mediere în toate domeniile dreptului în condițiile în care medierea nu aduce atingere **asa-numitei ordini publice imperative**. De exemplu, nu este posibilă încheierea unei medieri pentru a eluda regulile imperative ce reglementează căsătoria sau divorțul.

Medierea este exercitată mai ales în **cazurile care țin de dreptul familiei** (judecător pentru cazurile ce țin de dreptul familiei, prin intermediul unui mediator familial) și în **litigiile minore** (cazuri în fața judecătorului de proximitate sau a judecătorului de primă instanță, prin intermediul unui conciliator).

Care sunt regulile ce trebuie urmate?

Recurgerea la mediere

Recurgerea la mediere este supusă **acordului prealabil al părților**.

Cu toate acestea, atunci când a fost introdusă o acțiune în fața unui tribunal, „judecătorul sesizat în legătură cu un litigiu poate, după ce a obținut acordul părților, să desemneze un terț pentru a audia părțile și a confrunta punctele de vedere ale acestora pentru a le permite să găsească o soluție pentru conflictul cu care se confruntă” (articolul 131-1 din Codul de Procedură Civilă).

De asemenea, judecătorul poate să dispună părților, în domeniul restrâns al determinării modului în care ar trebui exercitată autoritatea parentală sau măsurile provizorii care ar trebui aplicate în materie de divorț, să participe la o întâlnire de informare privind medierea, gratuită pentru părți și care nu poate face obiectul niciunui tip de sancțiune (articolele 255 și 373-2-10 din Codul Civil).

Ordonanța nr. 2011-1540 din 16 noiembrie 2011 a transpus Directiva 2008/52/CE care stabilește cadrul pentru rezolvarea amiabilă a diferendelor între părți, cu ajutorul unui terț, și anume mediatorul, sfera de aplicare a ordonanței întinzându-se nu numai la mediurile transfrontaliere, ci și la mediurile pe plan intern, cu excepția diferendelor legate de contractele de muncă și a celor care țin de dreptul administrativ regalian.

Ordonanța din 16 noiembrie 2011 modifică legea din 8 februarie 1995 menționată mai sus pentru a stabili cadrul general al medierii. Ordonanța definește noțiunea de mediere, menționează calitățile pe care trebuie să le aibă mediatorul și reamintește principiul confidențialității medierii, element esențial al reușitei procesului de mediere.

Ordonanța reamintește principiul potrivit căruia judecătorul sesizat cu un litigiu poate desemna, în orice moment, un mediator care, în practică, poate fi, de asemenea, un conciliator de justiție. Cu toate acestea, este interzis ca judecătorul să desemneze un mediator pentru tentativele prealabile de conciliere în materie de divorț și de separare de drept. Ordonanța precizează că judecătorul care nu a obținut acordul părților poate solicita părților să se întâlnească cu un mediator pentru a fi informați asupra obiectului și modului de derulare a măsurii de mediere. În statul de drept, numai conciliatorii de justiție și mediatorii familiali pot fi însărcinați cu această misiune de informare.

Decretul nr. 2012-66 din 20 ianuarie 2012 adoptat în aplicarea ordonanței din 16 noiembrie 2011 creează în Codul de Procedură Civilă Cartea a cincea consacrată soluționării amiabile a diferendelor, cu scopul de a preciza normele aplicabile în materie de mediere și de conciliere convenționale, precum și cele privind procedura participativă. Cartea a V-a este contrapartida titlurilor VI și VIa din Codul de Procedură Civilă, consacrate concilierii judiciare și, respectiv, medierii judiciare. De altfel, Decretul nr. 78-381 din 20 martie 1978 a fost modificat și de acum nu mai reia decât dispozițiile statutare privind conciliatorii de justiție.

Reglementarea medierii

La nivel național, nu există un „cod de conduită” al mediatorilor.

Camera de Comerț și Industrie de la Paris a creat un cod de bună conduită și asigură aplicarea corectă a acestuia.

În domeniul dreptului familiei, mediatorii familiali, prin aderarea lor directă sau prin intermediul celei a organismului care îi angajează, fac obiectul **codurilor sau cartelor deontologice** ale celor 2 asociații federale de organisme de mediere familială, **Association Pour la Médiation Familiale (Asociația pentru Mediere Familială)** ([📄 APMF](#)) și **Fédération Nationale des Associations de Médiation Familiales (Federația Națională a Asociațiilor de Mediere Familială)** ([📄 FENAMEF](#)). Aceste coduri sau cartele reiau „regulile deontologice ale medierii familiale” adoptate la 22 aprilie 2003 de către CNCMF. Astfel, conform site-ului său „APMF promulgă codul deontologic al profesiei în care sunt enunțate regulile etice ale practicii profesionale și condițiile de exercitare a medierii familiale în Franța. Codul este cadru de referință pentru toți practicienii”.

[📄 FNCM](#), (**Fédération Nationale des Centres de Médiation - Federația Națională a Centrelor de Mediere**) a adoptat, în martie 2008, un „cod deontologic” bazat pe „Codul de Conduită European pentru Mediatori”.

Informații și formare

Nu există un site web oficial și la nivel național privind medierea.

În această situație, dreptul pozitiv francez nu prevede nicio formare specială pentru exercitarea medierii, cu excepția dreptului familiei. De fapt, în acest domeniu, prin decretul din 2 decembrie 2003 și prin hotărârea din 12 februarie 2004, a fost introdusă **diploma de mediator familial**.

În materie de mediere familială, textele prevăd o formare asigurată de instituții agreeate și o diplomă eliberată de prefectul regiunii în urma unui program de formare sau a testelor de certificare prin intermediul unei validări a cunoștințelor dobândite. Formarea este asigurată de către centrele agreeate de către **Dirjecția Regională pentru Servicii de Sănătate și Sociale (DRASS)**. În aceste centre, elevii urmează o formare de 560 de ore eșalonate pe perioada a trei ani cu cel puțin 70 de ore de practică. La sfârșitul perioadei de formare, candidatul dă examenele în urma cărora promovează acest program de formare.

Care sunt costurile medierii?

Medierea extrajudiciară sau judiciară este contra cost pentru persoanele care recurg la acest mod alternativ de soluționare a litigiilor. În ceea ce privește medierea judiciară, **remunerația mediatorului** poate ține de fondul de asistență judiciară. În toate cazurile, este **stabilită de către judecătorul responsabil de fixarea taxei** după finalizarea misiunii și prezentarea unui memoriu sau a unei situații de cheltuieli (articolul 119 din Decretul nr. 91-1266 din 19 decembrie 1991).

Judecătorul stabilește consemnațiunea și remunerația (articolele 131-6 și 131-3 din Codul de Procedură Civilă). În lipsa unui barem definit cu exactitate prin lege, **costul** unitar al serviciilor de mediere familială este așadar **variabil**. Serviciile care beneficiază de prestarea serviciului de „mediere familială” s-au angajat să respecte, în cadrul protocolului național semnat de către Ministerul Justiției, Ministerul Muncii, Afacerilor Sociale, Familiei și Solidarității, Casa Națională de Alocații Familiale și Casa Centrală de Ajutor Reciproc Agricol, un **barem național variabil** în funcție de veniturile părților. Sub rezerva aprecierii judecătorului, contribuția financiară care revine părților pe ședință și persoană poate varia de la 5 la 131,21 EUR.

În domeniile ce țin de dreptul familiei, CNAF (**Casa Națională de Alocații Familiale**) a instituit o procedură de contracte care permite diferitelor structuri să beneficieze de un serviciu de mediere familială cu condiția respectării anumitor norme.

Acordul obținut în urma medierii poate avea titlu executoriu?

Atunci când judecătorul nu este sesizat, conform articolului 1565 din Codul de Procedură Civilă, pentru a dobândi titlu executoriu, acordul la care au ajuns părțile poate face obiectul omologării de către judecătorul cu competență în materia contenciosului în cauză.

Atunci când medierea are loc într-un cadru judiciar, conform articolului 131-12 din Codul de Procedură Civilă, judecătorul sesizat este cel care omologhează, la cererea părților, acordul pe care acestea i-l prezintă.

Conform articolului L.111-3 1 din Codul de Procedură Civilă, constituie titluri executorii acordurile la care s-a ajuns în urma medierii judiciare sau extrajudiciare cărora jurisdicțiile judiciare sau administrative le conferă forță executorie.

Ultima actualizare: 13/02/2017

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Procesul de mediere în statele membre - Croația

Guvernul Republicii Croația, prin intermediul Ministerului Justiției, sprijină puternic (prin mijloace legislative, financiare și tehnice) dezvoltarea și promovarea medierii, care a devenit una din părțile importante ale Strategiei de reformă judiciară.

Medierea judiciară și extrajudiciară

Medierea poate fi organizată în orice tip de instanță, ordinară ori specializată, de prim grad de jurisdicție ori de al doilea grad de jurisdicție (municipală, regională, comercială, precum și la Înalta Curte Comercială), în orice etapă a procedurii și, prin urmare, pe durata procedurii de recurs. Medierea este condusă de un judecător al instanței în cauză, acesta având formarea necesară în materie de mediere și figurând pe lista de judecătorimediatorii, stabilită de președintele instanței care atribuie această competență pe bază anuală. Un judecătormediator nu poate fi numit să soluționeze un litigiu pentru care a fost numit ca judecător.

Medierea extrajudiciară a fost realizată cu succes timp de mulți ani de centrele de mediere din cadrul Camerei de Economie a Croației, al Camerei de Meserii și Artizanat a Croației și al Asociației Patronale din Croația, precum și de Asociația de Mediere din Croația, de Ordinul Avocaților din Croația, de Biroul de Asigurări din Croația și de Biroul pentru Parteneriat Social al Guvernului Republicii Croația. Cu toate acestea, medierea cu mediatorii aleși se poate realiza în afara acestor centre.

În temeiul Legii privind medierea (*Narodne novine* – Monitorul Oficial al Republicii Croația) nr. 18/11 și Normele privind registrul mediatorilor și standardele de acreditare a instituțiilor de mediere și a mediatorilor (NN, nr. 59/11), registrul mediatorilor este administrat de Ministerul Justiției.

Comisia pentru soluționarea alternativă a litigiilor

Comisia pentru soluționarea alternativă a litigiilor a fost înființată și investită de Ministerul Justiției. Aceasta este alcătuită din reprezentanți ai instanțelor judecătorești, ai Ministerului Public, ai Biroului pentru Parteneriatul Social al Guvernului Republicii Croația, ai Camerei de Economie a Croației, ai Asociației Patronale din Croația, ai Camerei de Meserii și Artizanat a Croației și ai Ministerului Justiției.

Comisia este însărcinată cu monitorizarea evoluției soluționării alternative a litigiilor și cu monitorizarea implementării programelor existente și propune măsuri de promovare a dezvoltării soluționării alternative a litigiilor. Comisia are, de asemenea, sarcina de a oferi avize și răspunsuri la solicitările de informații care intră în domeniul său de competență.

Cu ocazia reuniunii Comisiei pentru soluționarea alternativă a litigiilor, care a avut loc la 26 noiembrie 2009, a fost adoptat Codul deontologic al mediatorilor.

Cadru legislativ

Medierea ca mijloc de soluționare a litigiilor a fost reglementată pentru prima dată prin norme speciale – Legea privind medierea (NN, nr. 163/03, care a intrat în vigoare la 24 octombrie 2003), în cuprinsul căreia au fost incluse principiile directe ale Recomandării Consiliului Europei privind medierea în materie

civilă și comercială, precum și așa-numita Carte verde privind soluționarea alternativă a litigiilor în dreptul civil și comercial al Uniunii Europene. Legea a fost modificată în 2009, iar la începutul anului 2011 a fost adoptată o nouă lege privind medierea (NN, nr. 18/11). Aceasta a intrat în vigoare în toate elementele sale odată cu aderarea Republicii Croația la Uniunea Europeană.

Pe lângă legea privind medierea, care este cea mai importantă, mai există și alte legi care reglementează parțial această materie, precum și regulamente de punere în aplicare care asigură punerea în aplicare a dispozițiilor legii.

Procesul de mediere

Procesul de mediere este inițiat printr-o propunere formulată de una din părțile la un litigiu și acceptată de cealaltă parte, printr-o propunere comună a ambelor părți pentru soluționarea amiabilă a litigiului sau printr-o propunere a unui terț (de exemplu, un judecător în cadrul procedurii judiciare).

Mediatorii sunt persoanele care, pe baza acordului între părți, conduc procesul de mediere. Mediatorii trebuie să fie formați (cunoștințele de specialitate și competențele unui mediator reprezintă componente esențiale ale unei medieri reușite) și își continuă formarea profesională fără întrerupere. Academia Judiciară are o importanță majoră în organizarea și desfășurarea formării mediatorilor.

Medierea urmează a fi condusă astfel cum au convenit părțile. Mediatorul va asigura pe tot parcursul procesului de mediere un tratament echitabil și egal al părților. Mediatorul, în cadrul procedurii de mediere, se poate întâlni separat cu fiecare dintre părți și, cu excepția cazului în care părțile au convenit altfel, poate comunica unei părți informații și date primite de la cealaltă parte, numai dacă este autorizat să facă acest lucru. Mediatorul poate participa la redactarea acordului între părți și poate face recomandări cu privire la conținutul acestuia.

Un acord încheiat în cadrul unei proceduri de mediere este obligatoriu pentru părțile care l-au semnat. Dacă părțile și-au asumat anumite obligații în cadrul acordului, acestea trebuie să le îndeplinească în termenii prevăzuți. Un acord încheiat în cadrul unei proceduri de mediere este un document cu forță executorie dacă prevede o obligație ce trebuie îndeplinită și în legătură cu care părțile ar putea ajunge la un compromis și dacă prevede o declarație de autorizare directă de executare (clauză de încuviințare a executării).

Cu excepția cazului în care părțile au convenit altfel, fiecare dintre acestea suportă propriile cheltuieli, iar părțile, împreună, suportă cheltuielile de mediere în mod egal sau conform unei legi speciale ori conform normelor instituțiilor de mediere.

Potrivit majorității experților în domeniul medierii, procedura de mediere este adecvată pentru orice litigiu având ca obiect drepturi de care părțile pot dispune liber, iar părțile în litigiu ar trebui încurajate aproape de fiecare dată să opteze pentru o soluționare amiabilă. Medierea este în mod special adecvată în litigiile comerciale, precum și în litigiile transfrontaliere (în care una dintre părți are domiciliul ori reședința obișnuită într-unul dintre statele membre ale Uniunii Europene) în materie civilă și comercială. Ar trebui reținut faptul că litigiile transfrontaliere nu includ procedurile în materie vamală, fiscală ori administrativă sau acele litigii privind responsabilitatea statului pentru anumite acte sau omisiuni în exercitarea puterii.

Alte linkuri

[Găsiți un mediator](#)

[Mai multe informații](#)

Ultima actualizare: 20/07/2016

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.

Pagina este deja disponibilă în următoarele limbi.

Procesul de mediere în statele membre - Italia

De ce să nu încercați să vă soluționați litigiul prin mediere în loc să intentați o acțiune în instanță? Medierea este o cale alternativă de soluționare a litigiilor (CASL) prin intermediul căreia un mediator asistă persoanele implicate într-un litigiu pentru ca acestea să ajungă la un acord. Guvernul și practicienii din domeniul dreptului din Italia consideră că medierea este un instrument deosebit de eficient.

1. Pe cine pot contacta?

Decretul legislativ (*decreto legislativo*) nr. 28/2010 a introdus în Italia un sistem de mediere civilă și comercială pentru soluționarea litigiilor în ceea ce privește orice drept la care părțile sunt libere să renunțe sau pe care pot să îl transfere.

Medierea este furnizată de organizații de mediere - care pot fi publice sau private și care sunt înscrise într-un registru aferent (*registro degli organismi di mediazione*), ținut de Ministerul Justiției.

Registrul organizațiilor acreditate să furnizeze servicii de mediere este publicat pe site-ul Ministerului Justiției (<http://www.giustizia.it>).

Registrul ar trebui să vă permită să contactați o organizație de mediere aleasă de dumneavoastră și să apelați la serviciile unor mediatori care sunt membri ai organizației. Informații suplimentare se pot obține direct de la organizația în cauză.

2. În ce domenii este posibilă recurgerea la mediere și în ce domenii este întâlnită cel mai frecvent?

Organizațiile de mediere pot oferi asistență în încercarea de a ajunge la un acord extrajudiciar în cazul litigiilor care au ca obiect drepturi la care părțile sunt libere să renunțe sau pe care pot să le transfere (*diritti disponibili*). Participarea la mediere este voluntară, deși poate fi sugerată de un judecător sau impusă printr-un contract semnat de părți.

3. Există norme specifice?

Normele care reglementează medierea în materie civilă și comercială sunt în prezent stabilite în Decretul legislativ nr. 28/2010, menționat anterior, și în Ordinul ministerial (*decreto ministeriale*) nr. 180/2010.

4. Formare

Persoanele care doresc să exercite profesia de mediator trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute la articolul 4 alineatul (3) litera (b) din Ordinul ministerial nr. 180/2010 - să dețină o licență sau diplomă cel puțin echivalentă cu o diplomă universitară corespunzând unei perioade de trei ani de studii, sau să fie membru al unei asociații sau organizații profesionale; să fi urmat cursuri de perfecționare de cel puțin doi ani cu furnizorii de formare acreditați de Ministerul Justiției; pe parcursul celor doi ani de recalificare trebuie să fi luat parte, ca stagiați asistați, la cel puțin douăzeci de cazuri de mediere.

Furnizorii de formare profesională care emit certificate prin care atestă că mediatorii au absolvit cursuri de formare necesare sunt organisme publice sau private acreditate de către Ministerul Justiției, cu condiția ca acestea să respecte anumite standarde.

5. Care sunt costurile medierii?

Criteriile care determină taxele aferente medierii (*indennità di mediazione*), respectiv taxa pentru inițierea procedurii și taxa de mediere corespunzătoare, sunt prevăzute în Ordinul ministerial nr. 180/2010.

Sumele sunt specificate în tabelul A anexat la ordin. Acestea variază în funcție de valoarea litigiului.

6. Este posibilă obținerea executării unui acord care rezultă din procesul de mediere?

Articolul 12 din Decretul legislativ nr. 28/2010 prevede că acordurile la care s-a ajuns în urma medierii, cu condiția ca acestea să nu fie contrare ordinii publice sau normelor de drept, pot fi autorizate, la cererea oricăreia dintre părți, de către președintele instanței inferioare (*tribunale*) în a cărei rază teritorială își are sediul organizația de mediere. În cazul unui litigiu transfrontalier de tipul celui prevăzut la articolul 2 din Directiva 2008/52/CE a Parlamentului European și a Consiliului, acordul este aprobat de către președintele instanței inferioare în raza teritorială a căreia este pus în aplicare acordul.

Acordul astfel aprobat reprezintă un titlu executoriu în caz de expropriere forțată (*espropriazione forzata*), executare în formă specifică (*esecuzione in forma specifica*) sau înregistrare a unei ipoteci judiciare (*ipoteca giudiziale*).

7. Este gratuit accesul la baza de date a mediatorilor?

În prezent, nu există niciun registru public al mediatorilor, dar Ministerul Justiției publică periodic o listă a organizațiilor de mediere la care sunt afiliați mediatorii. Pentru informații suplimentare, publicul poate solicita informații de la biroul competent din cadrul ministerului care supraveghează activitățile organizațiilor de mediere; biroul poate fi contactat prin intermediul site-ului web al ministerului.

Ultima actualizare: 06/03/2018

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

NOTĂ: Versiunea în limba originală a acestei pagini [\[el\]](#) a fost modificată recent. Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.

Procesul de mediere în statele membre - Cipru

Pe cine puteți contacta?

Pentru a afla informații cu privire la mediere în Cipru, puteți contacta un [\[e\]](#) avocat înregistrat în Cipru.

În ce domenii este posibilă recurgerea la mediere și/sau în ce domenii este întâlnită cel mai frecvent?

Se poate recurge la mediere pentru a soluționa orice conflict, cu condiția ca părțile implicate să fie de acord.

Trebuie urmate proceduri specifice?

Spre deosebire de cealaltă modalitate alternativă de soluționare a litigiilor (arbitrajul), nu există legi care să reglementeze în mod specific procedura de mediere și, prin urmare, nu există proceduri specifice care trebuie urmate în mediere.

NB: un proiect de lege privind medierea în materia conflictelor de familie a fost depus la Camera Reprezentanților (Βουλή των Αντιπροσώπων) și, în prezent, este supus dezbaterii.

Care sunt costurile medierii?

Nu există costuri fixe pentru mediere; acestea depind în principiu de complexitatea cauzei și de reputația mediatorului.

Este posibilă obținerea executării unui acord care rezultă din procesul de mediere?

Rezultatul procedurii de mediere nu constituie o hotărâre judecătorească și nu poate fi executat silit în mod similar cu o hotărâre judecătorească.

Ultima actualizare: 08/02/2017

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

NOTĂ: Versiunea în limba originală a acestei pagini [\[lv\]](#) a fost modificată recent. Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.

Procesul de mediere în statele membre - Letonia

Decât să apelați la o instanță judecătorească, de ce să nu încercați soluționarea litigiilor prin mediere? Aceasta este o cale alternativă de soluționare a litigiilor (ASL) prin intermediul căreia un mediator asistă persoanele implicate într-un litigiu pentru a ajunge la un acord. Guvernul și practicienii în drept din Letonia sunt conștienți de avantajele medierii.

Pe cine puteți contacta?

Folosirea medierii în soluționarea litigiilor civile încă se află în stadii incipiente în Letonia. Nu există un organ de stat central responsabil cu reglementarea profesiei de mediator.

Consiliul de Mediere

[\[e\]](#) **Consiliul de Mediere** (*Mediācijas padome*) este o asociație înființată la data de 25 iulie 2011 care reunește mai multe asociații înregistrate în Letonia care își desfășoară activitatea în domeniul medierii. Acesta vizează dezvoltarea de standarde comune privind formarea mediatorilor și introducerea certificării pentru programele de formare, elaborarea și adoptarea unui cod de conduită pentru mediatorii certificați și, de asemenea, reprezentarea mediatorilor certificați, prezentarea punctelor sale de vedere în fața autorităților naționale și locale, a altor autorități și oficialități, precum și emiterea de avize cu privire la aspecte legislative și practica juridică aparținând domeniului medierii.

Consiliul de Mediere a fost înființat de următoarele asociații:

Mediere și SAL (*Mediācija un ADR*);

Mediere Integrată în Letonia (*Integrētā mediācija Latvijā*);

Integrare pentru Societate (Centrul de sprijin pentru victime) (*Integrācija sabiedrībai (Cietušo atbalsta centrs)*);

Asociația Mediatorilor Comerciali (*Komercediatoru asociācija*).

Mediere și SAL

[\[e\]](#) **Mediere și SAL** (*Mediācija un ADR*) a fost înființată la data de 7 aprilie 2005. Obiectivele sale sunt:

de a promova introducerea progresivă și utilizarea metodelor de soluționare alternativă a litigiilor (mediere, conciliere, stabilirea imparțială a faptelor, rapoarte de expertiză, arbitraj etc.) în Letonia;

de a participa la procesele de elaborare a politicilor, de exemplu, în grupurile de lucru stabilite de organele publice;

de a promova îmbunătățirea standardelor în ceea ce privește calificările profesionale ale membrilor săi și de a asigura cel mai înalt nivel posibil al serviciilor de mediere și SAL;

de a reuni profesioniștii SAL în vederea realizării obiectivelor comune;

de a coopera cu organizațiile internaționale și cu alte persoane fizice și juridice.

Organizația oferă consiliere părților implicate într-un litigiu și reprezentanților acestora în privința alegerii unui specialist și, de asemenea, organizează

conferințe și seminarii privind medierea și SAL. Unii membri ai organizației practică profesia de mediator fiind specializați în cauze civile și penale. Membrii

au dobândit abilități de negociere și de mediere în cadrul cursurilor de formare organizate atât în Letonia, cât și în străinătate cu mediatori și specialiști în soluționarea conflictelor experimentați din Statele Unite, Regatul Unit, Germania și din alte țări.

Mediere Integrată în Letonia

📄 **Mediere Integrată în Letonia** (*Integrētā mediācija Latvijā* – IMLV) a fost înființată la data de 10 august 2007. Viziunea sa este cea a unei societăți care soluționează litigiile cu succes, în care interesele tuturor părților sunt reprezentate în mod egal iar procesul de soluționare a litigiilor este uman, echitabil și bazat pe cooperare. IMLV a fost înființată în strânsă cooperare cu asociația *Integrierte Mediation* din Germania. Cooperarea este planificată în domeniul educației, al formării suplimentare, al supravegherii, al introducerii serviciilor de mediere și al adoptării de bune practici.

Obiectivul IMLV este de a promova dezvoltarea medierii la nivel regional, național și internațional prin integrarea acesteia în procesul de soluționare a litigiilor din instituții și organizații și din activitatea profesioniștilor, precum și din societate în general.

Pentru a realiza acest obiectiv, IMLV și-a stabilit următoarele atribuții:

să promoveze și să dezvolte ideea de mediere integrată în Letonia ca formă modernă și performantă de soluționare a litigiilor;

să promoveze cooperarea între profesioniști, organizații și instituții;

să definească și să militeze pentru conceptele și beneficiile medierii integrate;

să informeze și să educe publicul larg cu privire la conceptele și posibilitățile medierii integrate;

să facă cunoscute succesele medierii integrate la scară mai largă;

să organizeze cursuri de formare privind medierea și potențialul pentru integrarea acesteia în diverse domenii;

să efectueze studii și anchete.

IMLV reunește diverși profesioniști – inclusiv practicieni în domeniul medierii – al căror scop este de a integra abilitățile de mediere în activitățile lor și de a promova conștientizarea de către publicul larg a medierii ca opțiune viabilă pentru soluționarea litigiilor.

Integrare pentru Societate (Centrul de sprijin pentru victime)

📄 **Centrul de sprijin pentru victime** al asociației Integrare pentru Societate a devenit operațional în 2003. Obiectivul de bază al acestuia este de a sprijini victimele infracțiunilor. Din anul 2004, personalul include 20 de mediatori cu cunoștințe foarte bune în materie de proceduri de mediere și capabili să soluționeze litigiile de drept civil și administrativ.

În ce domenii este posibilă recurgerea la mediere și/sau în ce domenii este întâlnită cel mai frecvent?

Medierea este acceptată în multe domenii. Domeniul în care ar putea fi utilizată cel mai frecvent este cel al litigiilor civile care țin de dreptul familiei și dreptul comercial.

Trebuie urmate anumite norme?

Recurgerea la mediere este pe deplin voluntară.

Medierea nu este o condiție prealabilă pentru inițierea anumitor tipuri de proceduri judiciare sau pentru continuarea procedurilor judiciare.

Medierea în Letonia nu este reglementată de legi și reglementări externe.

Informații și formare

Un site dedicat medierii: 📄 <http://www.mediacija.lv/>.

Cele două asociații, Mediere și SAL și respectiv Integrare pentru Societate, dispun de formatori care oferă un curs de bază în domeniul medierii destinat viitorilor mediatori și un curs privind competențele de bază de soluționare a conflictelor pentru utilizarea în mediul profesional și mediul personal.

Care sunt costurile medierii?

Soluționarea litigiilor civile prin intermediul medierii nu este oferită gratuit. Costurile medierii depind de mai mulți factori: calificările și experiența mediatorului, complexitatea litigiului, numărul necesar de ședințe de mediere, precum și de alți factori.

Cu toate acestea, în cauzele privind interesele și drepturile copilului, Consiliul pentru afaceri externe și de conciliere al instanței de dreptul familiei din Riga (*Rīgas Bārītiesas Ārlietu un samierināšanas pārvalde*) oferă servicii gratuite pentru rezidenții orașului Riga. Litigiile se referă în mare parte la întreținere, dispozițiile referitoare la domiciliul unui copil, drepturile de vizitare, încredințare și creșterea copiilor.

Este posibilă executarea unui acord rezultat în urma procesului de mediere?

📄 **Directiva 2008/52/CE** stipulează că cei implicați într-un litigiu pot solicita conferirea unui caracter executoriu unui acord scris rezultat în urma medierii.

Statele membre trebuie să comunice Comisiei denumirile instanțelor judecătorești sau ale altor autorități competente să se ocupe de astfel de solicitări.

Letonia nu a comunicat încă aceste informații.

Linkuri

Mediacija.lv

Ultima actualizare: 08/12/2014

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Procesul de mediere în statele membre - Lituania

În loc să vă adresați unei instanțe judecătorești, ați putea încerca să vă rezolvați litigiile prin mediere. Aceasta este o metodă alternativă de soluționare a litigiilor (ASL) prin intermediul căreia persoanele implicate într-un litigiu sunt asistate de un mediator pentru a ajunge la un acord. Guvernul și practicienii în drept din Republica Lituania cunosc avantajele medierii.

Pe cine puteți contacta?

Nu există niciun organism centralizat sau guvernamental responsabil de mediere (*tarpininkavimas*), iar Lituania nu intenționează să creeze un astfel de organism.

În ce domenii este posibilă recurgerea la mediere și/sau în ce domenii este întâlnită cel mai frecvent?

Medierea (*taikinamasis tarpininkavimas*) poate fi utilizată în litigiile civile (și anume litigiile soluționate în mod normal printr-o procedură civilă de o instanță cu jurisdicție generală).

Trebuie urmate proceduri specifice?

Medierea este reglementată de **Legea privind medierea în litigii civile** (*Civilinių ginčų taikinamojo tarpininkavimo įstatymas*). În acest cadru legislativ, utilizarea medierii este complet voluntară. Nu există regulamente specifice cum ar fi un cod de conduită pentru mediatori.

Informații și formare

Până în prezent, în Lituania nu a fost instituit niciun program național de formare. Cu toate acestea, centrul de instruire al **Ministerului Justiției** (*Teisingumo ministerija*) și organisme private asigură cursuri de formare. Organismele private nu sunt reglementate.

Care sunt costurile medierii?

Conform Legii privind medierea în litigiile civile, medierea poate fi acordată în schimbul unei remunerații sau cu titlu gratuit. În cazul în care este acordată în schimbul unei remunerații, procedura poate începe numai după ce un mediator convine în scris cu ambele părți în litigiu asupra sumei de plată și a metodei de plată.

Este posibilă obținerea executării unui acord care rezultă din procesul de mediere?

Directiva 2008/52/CE permite persoanelor implicate într-un litigiu să solicite executarea unui acord scris care rezultă din mediere. Statele membre vor comunica acest lucru instanțelor și altor autorități competente pentru primirea acestor solicitări.

Conform Legii privind medierea în litigiile civile, instanța competentă este aleasă de părțile în litigiu. Aceasta poate fi instanța districtuală de la domiciliu sau de la sediul social al uneia dintre părțile la litigiu.

Ultima actualizare: 18/02/2019

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.

Pagina este deja disponibilă în următoarele limbi.

Procesul de mediere în statele membre - Luxemburg

De ce să nu încercați să vă soluționați litigiul prin mediere în loc să intentați o acțiune în instanță? Aceasta este o cale alternativă de soluționare a litigiilor (CASL), prin care un mediator ajută părțile implicate într-un litigiu să ajungă la o înțelegere. În Marele Ducat al Luxemburgului, administrația și practicienii din domeniul judiciar cunosc avantajele medierii.

Pe cine puteți contacta?

Nu există un organism central responsabil cu reglementarea activității de mediator.

Pe lângă medierea în sectoare specifice (bănci, asigurări etc.) și în afară de [Ombudsmanul](#) responsabil de medierea în materie administrativă, precum și de [Ombudskomitee fir t'Rechter vun de Kanner](#) (Comitetul pentru apărarea drepturilor copilului), asociațiile juridice de mai jos își dedică activitatea medierii:

[Asociația pentru mediere și mediatori autorizați din Luxemburg](#) (ALMA asbl);

[Centrul pentru mediere al Baroului din Luxemburg](#) (CMBL asbl)

[Centrul de mediere](#) (asbl);

[Centrul de mediere socio-familială](#) (administrat de fundația Pro Familia).

În ce domenii este posibilă recurgerea la mediere și/sau în ce domenii este întălnită cel mai frecvent?

Medierea este posibilă mai ales în:

cauzele administrative,

cauzele penale,

cauzele de dreptul familiei,

cauzele de drept comercial,

cauzele legate de tulburarea liniștii publice.

Caracteristicile principale ale **medierii civile și comerciale** sunt natura sa consensuală, confidențialitatea procesului, precum și independența, imparțialitatea și competența mediatorului. Medierea se poate referi la întregul litigiu sau la o parte a acestuia. Sunt vizate atât medierea convențională, cât și medierea judiciară, medierea familială ocupând un loc privilegiat.

În cadrul **medierii convenționale**, orice parte poate propune celeilalte sau celorlalte părți, independent de procedurile judiciare sau de arbitraj, să recurgă la procesul medierii în orice etapă a procedurii judiciare, atâta timp cât cauza n-a fost adusă în faza deliberării.

În cadrul **medierii în justiție**, denumite și „mediere judiciară”, instanța este deja sesizată cu privire la un litigiu în materie civilă, comercială sau care ține de dreptul familiei și poate trece în orice moment de la procedură la medierea judiciară, atâta timp cât cauza nu a fost adusă în faza deliberării, cu excepția cazului în care se află în fața Curții de Casație și a procedurii privind măsurile provizorii. Instanța poate invita părțile la mediere din proprie inițiativă sau la cererea comună a părților, însă, în orice caz, cu acordul acestora. Atunci când instanța este sesizată cu un litigiu care ridică o problemă în materie de dreptul familiei, în cazuri prezentate în mod limitativ, aceasta poate propune părților o măsură de mediere și poate dispune desfășurarea unei întruniri în vederea unei informări gratuite pentru explicarea principiilor, procedurilor și efectelor medierii.

În **materie penală**, procurorul general („*procureur d'Etat*”), în anumite condiții, înaintea deciziei sale privind trimiterea în judecată, poate hotărî să recurgă la mediere în cazul în care:

o asemenea măsură ar putea asigura repararea daunelor cauzate victimei sau

poate pune capăt tulburărilor generate de infracțiune sau

poate contribui la reclasarea autorului infracțiunii.

Recurgerea la mediere nu împiedică o decizie ulterioară de declanșare a unei urmări în justiție, în special în cazul în care nu se respectă condițiile medierii.

Trebuie urmate proceduri specifice?

Recurgerea la mediere este pe deplin voluntară.

Medierea în materie administrativă și în materie penală, precum și medierile denumite „sectoriale” sunt reglementate de o legislație specifică.

Informare și formare

Mediatorul în materie penală

Legea din 6 mai 1999 și Regulamentul Marelui Ducat din 31 mai 1999 au instituit sistemul medierii în materie penală. Procurorul general poate decide, înainte de a se pronunța cu privire la trimiterea în judecată, să recurgă la mediere în cazul în care consideră că o asemenea măsură ar putea să asigure repararea daunelor provocate victimei sau să pună capăt tulburărilor determinate de infracțiune sau, de asemenea, să contribuie la reclasarea autorului infracțiunii. Atunci când Procurorul general decide să recurgă la medierea în materie penală, acesta poate desemna orice persoană autorizată în acest sens spre a servi drept mediator.

În ceea ce privește autorizarea:

Persoana care dorește să fie autorizată ca mediator în materie penală prezintă o cerere în acest sens ministrului justiției care se pronunță cu privire la aceasta, după ce solicită avizul Procurorului general.

Mediatorul în materie civilă și comercială

Legea din 24 februarie 2012 a instituit un cadru legislativ național pentru medierea în materie civilă și comercială sub forma unui nou titlu în noul Cod de procedură civilă. Prin această lege, Luxemburg a transpus Directiva 2008/52/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2008 privind anumite

aspecte ale medierii în materie civilă și comercială, preluând principiile enumerate în aceasta cu privire la litigiile transfrontaliere și în cazul litigiilor naționale. Legea este completată de Regulamentul Marelui Ducat din 25 iunie 2012 de stabilire a procedurii de autorizare pentru funcțiile de mediator judiciar și familial autorizat, a formării de specialitate necesare în domeniul medierii și a organizării reuniunii gratuite de informare.

Mediatorul este un terț a cărui misiune este de a audia părțile împreună iar, dacă este necesar, separat, pentru a ajunge la soluționarea litigiului dintre acestea. Acesta nu impune părților o soluție, însă le invită să se pună de acord cu privire la o soluție negociată și amiabilă.

Medierea judiciară și medierea familială se pot efectua de către un mediator autorizat sau neautorizat. Se înțelege prin mediator autorizat persoana fizică autorizată în acest scop de către ministrul justiției.

În cazul medierii convenționale și în caz de litigiu transfrontalier, părțile pot recurge la un mediator neautorizat.

În ceea ce privește autorizarea:

Ministrul justiției este autoritatea competentă pentru autorizarea mediatorilor. În materie civilă și comercială, mediatorii nu au nevoie de autorizare pentru medierea convențională.

Orice persoană fizică poate solicita autorizarea dacă îndeplinește condițiile prevăzute de Legea din 24 februarie 2012 de introducere a medierii în materie civilă și comercială în noul Cod de procedură civilă și de Regulamentul Marelui Ducat din 25 iunie 2012 de stabilire a procedurii de autorizare pentru funcțiile de mediator judiciar și familial autorizat, a formării de specialitate necesare în domeniul medierii și a organizării reuniunii gratuite de informare.

În temeiul Directivei 2008/52/CE menționate anterior și al articolului 1251-3 alineatul (1) al treilea paragraf din Legea din 24 februarie 2012 privind medierea, prestatorul de servicii de mediere care îndeplinește cerințe de autorizare echivalente sau în mare măsură comparabile într-un alt stat membru al Uniunii Europene este scutit de autorizarea din partea Marelui Ducat al Luxemburgului.

Autorizarea se acordă pe durată nedeterminată.

Articolul 1251-3. alineatul (2) din noul Cod de procedură civilă și Regulamentul Marelui Ducat din 25 iunie 2012 menționat anterior prezintă condițiile cumulative pe care trebuie să le îndeplinească persoanele fizice care doresc să fie autorizate:

persoana trebuie să prezinte garanții de onorabilitate, competență, formare, independență și imparțialitate;

persoana trebuie să prezinte un certificat de cazier judiciar luxemburghez sau un document similar eliberat de autoritățile competente din țara de reședință în care solicitantul a locuit în ultimii cinci ani;

persoana trebuie să se bucure de drepturile civile și de exercitarea drepturilor politice;

persoana trebuie să fi urmat o formare de specialitate în domeniul medierii, atestată:

fie printr-o diplomă de master în domeniul medierii eliberată de Universitatea din Luxemburg sau de către o universitate, o instituție de învățământ superior sau o altă instituție care oferă același nivel de formare, desemnată în conformitate cu actele cu putere de lege și actele administrative ale unui stat membru al Uniunii Europene;

fie printr-o experiență profesională de trei ani la care se adaugă o „formare de specialitate în domeniul medierii”, astfel cum a fost stabilită prin articolul 2 din Regulamentul Marelui Ducat din 25 iunie 2012 menționat anterior;

fie printr-o formare în domeniul medierii recunoscută într-un stat membru al Uniunii Europene.

Universitatea din Luxemburg oferă [un program specific de formare \(studii de masterat\) în domeniul medierii](#).

Care sunt costurile medierii?

Medierea este adesea o procedură gratuită. Se precizează în mod clar dacă aceasta face obiectul unei remunerații.

În cadrul **medierii convenționale**, onorariile mediatorilor sunt stabilite în mod liber. În acest caz, cheltuielile și onorariile sunt suportate în mod egal de către părți, cu excepția cazului în care acestea decid altfel.

În cadrul **medierii judiciare și al medierii familiale**, onorariile sunt stabilite printr-un regulament al Marelui Ducat.

Este posibilă obținerea executării unui acord care rezultă din procesul de mediere?

Este important de remarcat că acordurile rezultate în urma **medierii civile și comerciale** au aceeași forță probantă ca o hotărâre judecătorească. Aceste acorduri de mediere, indiferent dacă sunt încheiate într-un alt stat al Uniunii Europene sau la nivel național, au caracter executoriu în cadrul Uniunii Europene ca efect al Directivei 2008/52/CE menționate anterior. Omologarea acordului total sau parțial de către instanța competentă îi conferă acestuia forță executorie.

Legea din 24 februarie 2012 transpune directiva în legislația națională. Aceasta plasează medierea pe poziție de egalitate cu procedurile judiciare existente.

Linkuri relevante

[Ministerul Justiției](#)

[Asociația pentru mediere și mediatori autorizați din Luxemburg \(ALMA asbl\);](#)

[Centrul pentru mediere al Baroului din Luxemburg \(CMBL asbl\)](#)

[Centrul de mediere;](#)

[Centrul de mediere socio-familială](#)

Ultima actualizare: 20/12/2018

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.

Pagina este deja disponibilă în următoarele limbi.

Procesul de mediere în statele membre - Ungaria

Decât să apelați la o instanță judecătorească, de ce să nu încercați să rezolvați disputele prin mediere? Aceasta este o metodă alternativă de soluționare a litigiilor (alternatív vitarendezés) (ASL) (ADR) prin intermediul căreia un mediator (közvetítő) asistă persoanele implicate într-un litigiu pentru a ajunge la un acord. Guvernul și practicienii în drept din Ungaria sunt conștienți de avantajele medierii.

Pe cine puteți contacta?

Conform Legii 2002 LV privind medierea (a közvetítői tevékenységéről szóló 2002. évi LV. törvény), **Ministerul Justiției și Aplicării Legii** (Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium) este responsabil de înregistrarea mediatorilor și a persoanelor juridice care folosesc mediatorii.

Registrul mediatorilor și al persoanelor juridice care folosesc mediatorii este disponibil pe [site-ul Ministerului Administrației Publice și al Justiției](#).

Site-ul pune la dispoziție utilizatorilor informații generale și se pot efectua căutări în registrul mediatorilor după nume, domeniul de competență, limbile străine pe care le cunoaște și regiunea în care își are sediul. Atunci când sunt implicate persoane juridice, căutările se pot face după denumire, regiune și denumire prescurtată.

Pe același [site](#) se găsesc și formulare de înregistrare pentru mediatorii și pentru persoanele juridice care angajează mediatorii.

Printre asociațiile neguvernamentale care activează în domeniul medierii se numără:

📄 **Asociația Națională pentru Mediere** (*Országos Mediációs Egyesület*) și

Departamentul pentru mediere și coordonare juridică din cadrul Camerei de Comerț și Industrie din Budapesta (*Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara Mediációs és Jogi Koordinációs Osztálya*).

În ce domenii este posibilă recurgerea la mediere și/sau în ce domenii este întâlnită cel mai frecvent?

Legea LV din 2002 privind medierea include în domeniul său de aplicare litigiile civile, însă exclude medierea în procedurile de calomnie, în deciziile administrative, în procedurile de tutelă, în procedurile privind decăderea din drepturile părintești, în procedurile de executare silită, în procedurile de stabilire a paternității sau a filiației și în cauzele inițiate în temeiul unei excepții de neconstituționalitate.

Trebuie urmate proceduri specifice?

Utilizarea medierii este voluntară însă are anumite avantaje în legătură cu **Legea privind taxele** (*az illetékekről szóló törvény*) și **Codul de procedură civilă** (*polgári perrendtartás*).

Dacă părțile participă la mediere după prima audiere și acordul încheiat este ratificat de judecătorul care prezidează, se va plăti numai jumătate din taxele aplicabile. Chiar și onorariul care se plătește mediatorului + TVA (HÉA) (însă nu mai mult de 50 000 de forinți) poate fi dedus din această sumă deja redusă. Singura restricție este că valoarea finală a taxei nu poate fi mai puțin de 30% din suma inițială. Reducerea nu se aplică dacă într-o anumită cauză medierea este interzisă prin lege.

Dacă părțile participă la mediere înainte de inițierea procesului civil, trebuie să se plătească numai valoarea taxei - redusă cu valoarea onorariului mediatorului + TVA, însă nu mai mult de 50 000 de forinți, cu condiția ca taxa judiciară plătită să depășească 50% din suma inițială. Reducerea nu se aplică dacă într-o anumită cauză medierea este interzisă prin lege sau dacă părțile intenționează acțiune în justiție în ciuda acordului încheiat în urma medierii (cu excepția cazului în care se dorește executarea unui acord atunci când acesta nu este respectat în mod voluntar).

Nu există un cod național de conduită pentru mediatori, însă majoritatea asociațiilor de mediere respectă Codul european de conduită pentru mediatori (*közvetítők európai magatartási kódexe*).

Există un **cod specific de conduită pentru litigiile de dreptul muncii**, care a fost elaborat de Serviciul de consiliere și mediere în litigiile de dreptul muncii (*Munkügyi Közvetítői és Döntőbírói Szolgálat*).

Anumite instanțe pun în mod gratuit la dispoziția părților servicii de mediere pentru procedurile aflate pe rol. Norme detaliate și lista instanțelor pot fi găsite pe site-ul central al instanțelor din Ungaria. (📄 <http://birosag.hu/allampolgaroknak/mediacio/birosagi-kozvetitoi-eljaras>)

Informații și formare

Nu există un site internet special cu informații disponibile în limba engleză privind medierea sau organismul național de formare a mediatorilor.

📄 **Site-ul dedicat medierii** este disponibil numai în limba maghiară.

Care sunt costurile medierii?

Medierea nu este gratuită; **costul** se stabilește printr-un acord între mediator și părți.

Este posibilă obținerea executării unui acord care rezultă din procesul de mediere?

În temeiul 📄 **Directivei 2008/52/CE**, părțile pot solicita dobândirea caracterului executoriu al conținutului acordului scris rezultat în urma medierii. Statele membre trebuie să comunice Comisiei denumirile instanțelor judecătorești sau ale altor autorități competente să primească astfel de cereri.

Părțile pot cere ca acordul la care au ajuns prin mediere să fie declarat executoriu. Ei pot solicita instanței sau unui notar public să încorporeze acordul într-o tranzație judiciară sau într-un document autentic, care poate fi executat ulterior.

Linkuri relevante

Site-ul internet al Registrului mediatorilor din Ungaria

Ultima actualizare: 06/04/2017

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Procesul de mediere în statele membre - Malta

De ce să nu încercați să vă soluționați litigiul prin mediere în loc să intentați o acțiune în instanță? Medierea este o cale alternativă de soluționare a litigiilor (CASL) prin intermediul căreia un mediator asistă persoanele implicate într-un litigiu pentru ca acestea să ajungă la un acord. Autoritățile publice și specialiștii din domeniul juridic din Malta sunt conștienți de avantajele medierii.

Pe cine puteți contacta?

În Malta, organismul public responsabil în materie de mediere este Centrul de Mediere, care a fost înființat în temeiul capitolului 474 din 📄 **Legea privind medierea din 2004**. Centrul de Mediere este un for căruia i se pot adresa - sau la care pot fi trimise - părțile implicate într-un litigiu, pentru soluționarea acestuia cu ajutorul unui mediator.

Puteți contacta grefa **Centrului de Mediere din Malta** la adresa Palazzo Laparelli, South Street, Valletta VLT 1110.

De asemenea, puteți suna la numărul +35621251110 sau puteți trimite un email la adresa 📄 mediation.mjha@gov.mt

Centrul deține o listă cu mediatorii acreditați de către acesta; părțile aleg de comun acord un mediator din această listă.

În ce domenii este posibilă recurgerea la mediere și/sau în ce domenii este întâlnită cel mai frecvent?

Medierea este admisă în litigiul de drept civil, de dreptul familiei, de drept social, de drept comercial și în ceea ce privește aspectele industriale.

Trebuie urmate proceduri specifice?

Medierea este un proces voluntar. Cu toate acestea, părțile implicate în proceduri pot solicita instanței, de comun acord, să suspende procedurile pe parcursul derulării medierii. Mai mult, instanța poate, din proprie inițiativă, să suspende procedurile pe durata procesului și să îndrume părțile să încerce soluționarea litigiului prin mediere. Cu toate acestea, trebuie subliniat că medierea în cauzele de dreptul familiei este obligatorie, în special în cauzele privind separarea persoanelor fizice, dreptul de vizitare și custodia copiilor și întreținerea copiilor și/sau a soților.

Centrul de Mediere din Malta a redactat un **cod deontologic** care trebuie respectat de către mediatori în timpul procedurilor de mediere.

Codul conține reguli care trebuie respectate cu strictețe. Acesta prevede, de exemplu, că se pot lua măsuri disciplinare de către **Consiliul de administrație** al centrului împotriva oricărui mediator a cărui conduită încalcă principiile deontologice. Mediatorii în legătură cu care se constată că au încălcat oricare dintre prevederile codului ori care au dat dovadă de un comportament nepotrivit vor fi radiați de pe lista mediatorilor pentru o anumită perioadă, considerată adecvată de către Consiliul de administrație.

Informații și formare

Centrul de Mediere din Malta organizează cursuri de formare pentru mediatori. Primul curs de acest tip, privind sfera competenței mediatorilor, a fost organizat în iulie 2008. Un alt curs, menit să formeze mediatorii în ceea ce privește aspectele separării psihologice, sociale și juridice, a fost organizat în perioada 16-18 aprilie 2009.

Care sunt costurile medierii?

Onorariul este fixat prin reglementările 2 și 4 din Avizul juridic 309 din 2008.

În cazurile de dreptul familiei, părțile fie aleg un mediator de comun acord (din lista acreditată) și achită onorariul aferent, fie **grefierul instanței** numește un mediator, prin rotație, din lista înaintată de Centrul de Mediere. În acest ultim caz, onorariul este suportat de instanță.

Este posibilă obținerea executării unui acord rezultat din procesul de mediere?

Conform [Directivei 2008/52/CE](#), trebuie să se poată solicita executarea unui acord scris rezultat din mediere. Statele membre comunică instanțelor sau altor autorități competente faptul că primesc astfel de cereri.

În prezent sunt în curs de adoptare modificări ale Legii privind medierea din 2004, care vor include prevederea de mai sus.

Link-uri relevante

[Centrul de Mediere din Malta](#)

[Actul privind Medierea în Malta din 2004](#)

[Directiva 2008/52/CE](#)

Ultima actualizare: 19/08/2015

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.

Pagina este deja disponibilă în următoarele limbi.

Procesul de mediere în statele membre - Țările de Jos

Decât să apelați la o instanță judecătorească, de ce să nu încercați să soluționați litigiile prin mediere? Aceasta este o cale alternativă de soluționare a litigiilor (CASL) prin intermediul căreia un mediator asistă părțile implicate într-un litigiu în vederea ajungerii la un acord. Specialiștii guvernamentali și juridici din Țările de Jos cunosc avantajele medierii.

Pe cine puteți contacta?

Institutul de Mediere din Țările de Jos (Netherlands Mediation Institute, NMI) este un institut independent care are ca obiectiv creșterea gradului de sensibilizare a publicului larg privind medierea în Țările de Jos și îmbunătățirea calității serviciilor de mediere disponibile. În acest scop, NMI a elaborat diferite norme și modele.

De asemenea, NMI administrează un registru național al mediatorilor, în care sunt înscrise doar mediatorii calificați. Aceștia trebuie să fi absolvit un curs de formare de bază în domeniul medierii recunoscut de NMI și să fi promovat un examen teoretic și o probă de evaluare. Mediatorii înscrise în registrul NMI au obligația de a-și perfecționa continuu cunoștințele și competențele, acest lucru fiind verificat de către institut. Registrul mediatorilor poate fi consultat la: [Registrul mediatorilor NMI](#).

Registrul mediatorilor NMI.

Site-ul oferă, de asemenea, informații independente despre mediere și mediatorii în Țările de Jos. Puteți căuta informații pe site în funcție de interesele și preferințele proprii, utilizând criteriile definite în funcție de necesitățile dumneavoastră. De exemplu, puteți căuta un mediator care este specializat într-un domeniu anume.

Adresa NMI este Westblaak 150, 3012 KM Rotterdam. **Adresa poștală** este P.O. Box 21499, 3001 AL Rotterdam. Tel.: 010 - 201 23 44, fax: 010 - 201 23 45, e-mail info@nmi-mediation.nl

Mediatorii se pot înregistra la NMI, iar ulterior trebuie să adere la codul de conduită al mediatorilor. Înregistrarea este voluntară (la fel și aderarea la codul de conduită), însă mediatorii care doresc să lucreze în cadrul sistemului olandez de asistență juridică finanțată de stat sau la solicitarea instanțelor trebuie să se înregistreze pe lângă NMI și, de asemenea, să obțină o acreditare specifică și să se supună unei probe de evaluare.

Țările de Jos au introdus, de asemenea, o inițiativă privind medierea la propunerea instanței, numită „Mediation naast rechtspraak”. Aceasta înseamnă că instanța teritorială sau curtea de apel care vă instrumentează cauza vă va informa cu privire la posibilitatea de a opta pentru mediere. Instanța poate face acest lucru în scris, caz în care ambele părți vor primi o notificare însoțită de o broșură cu informații, autoevaluarea în vederea medierii și un formular de răspuns. O altă posibilitate este aceea ca judecătorul să declare în timpul ședinței de judecată că litigiul dumneavoastră poate fi soluționat prin intermediul procedurii de mediere și vă poate propune această opțiune dumneavoastră și părții adverse.

Aveți, de asemenea, posibilitatea să apelați direct la un ofițer de mediere. În fiecare instanță districtuală și curte de apel se găsește un astfel de ofițer care poate să vă răspundă la întrebări, poate să înainteze propunerea dumneavoastră de mediere părții adverse, poate să ajute părțile să găsească mediatorul potrivit și poate să programeze prima ședință de mediere.

Informații suplimentare despre mediere se pot obține de la:

[Biroul de servicii juridice \(Het Juridisch Loket\)](#) P.O. Box 487, 3500 AL Utrecht. Tel: 0900-8020 (0,10 € pe minut).

[Consiliul de asistență juridică \(Raad voor Rechtsbijstand\)](#) din Utrecht: Jaarbeursplein 15, 3521 AM Utrecht, P.O. Box 24080, 3502 MB Utrecht. Tel: 088-7871012 (Registratura).

În ce domenii este posibilă recurgerea la mediere și/sau în ce domenii este întâlnită cel mai frecvent?

Medierea este întotdeauna posibilă și este utilizată cel mai frecvent în acțiunile de drept civil și de drept public.

Trebuie urmate proceduri specifice?

Recurgerea la mediere este pe deplin voluntară. Există un cod de conduită pentru mediatorii.

Informații și formare

[Institutul de Mediere din Țările de Jos](#) (NMI) oferă informații privind medierea și înregistrează mediatorii.

NMI asigură calitatea în mod independent în ceea ce privește medierea și mediatorii la nivel național și menține [Registrul mediatorilor](#), care este public. Mediatorii înregistrați la NMI sunt instruiți și calificați pentru a-și exercita calitatea de mediatorii în conformitate cu normele de mediere ale NMI. Aceștia s-au angajat să respecte **Sistemul de asigurare a calității** al NMI.

Pentru a fi înscris în registrul NMI ca și mediator, respectiva persoană trebuie să îndeplinească două condiții de bază:

- absolvirea cu succes a unui curs de formare a mediatorilor acreditat de NMI;
- susținerea unei evaluări privind cunoștințele necesare.

NMI a acreditat o serie de instituții de formare a mediatorilor. Programele de formare variază de la cursuri de bază de șase zile (plus cursuri serale) până la cursuri cu o durată de 20 de zile sau mai mult. Absolvirea cu succes a unuia din aceste cursuri de formare reprezintă una din cele două condiții preliminare pentru înscrierea în Registrul mediatorilor NMI.

Cea de-a doua condiție de bază pentru admitere este trecerea unui test de evaluare a cunoștințelor relevante. Guvernul Țărilor de Jos menține [statistici](#) privind medierea (cu un rezumat disponibil în limba engleză).

Care sunt costurile medierii?

Medierea pentru soluționarea litigiilor civile nu este oferită gratuit.

Costurile depind de tipul cauzei. Anumite proceduri sunt complexe și durează mult timp, fiind, prin urmare, și mai costisitoare. Există, de asemenea, cauze în care părților li se recomandă să apeleze la avocați specializați în mediere. Uneori, invitația de a recurge la mediere poate determina părțile să-și soluționeze singure problemele, ceea ce dovedește că medierea poate preîntâmpina agravarea unui litigiu.

Atunci când părțile dispun de mijloace financiare suficiente, acestea sunt obligate să suporte costurile medierii. Pragul de venit eligibil pentru consultarea unui avocat sau a unui mediator finanțat de stat este::

pentru cuplurile căsătorite, partenerii înregistrați sau persoanele care coabitează: 35 200 EUR pe an.

pentru persoanele necăsătorite: 24 900 EUR pe an.

Pe lângă aceste limite financiare, asistența juridică nu este disponibilă pentru părțile care au venituri peste o anumită valoare, care face necesară declararea acestora la autoritățile fiscale. Acestea includ o a doua locuință, alte proprietăți imobiliare, economii în bani, lichidități, bunuri etc. Valoarea exactă pentru cuplurile căsătorite, partenerii înregistrați și persoanele care coabitează se stabilește în funcție de datele furnizate de autoritățile fiscale.

În cazul în care mijloacele financiare ale părților se situează sub pragurile aplicabile, statul va contribui la costurile datorate unui avocat sau mediator. Cu toate acestea, statul nu va suporta niciodată costurile integrale. Fiecare parte trebuie să achite o contribuție financiară. Aceasta se ridică la 51 EUR pentru 0 - 4 ore sau 102 EUR pentru 5 sau mai multe ore (pentru o ședință de mediere, nu pentru fiecare parte). Contribuția la costurile pentru un avocat este mai ridicată. Aceste cifre sunt furnizate cu titlu orientativ și nu sunt obligatorii din punct de vedere juridic. Sumele exacte pot fi consultate pe site-ul internet al Consiliului de asistență juridică.

Este posibilă obținerea executării unui acord care rezultă din procesul de mediere?

 Directiva 2008/52/CE permite părților într-un litigiu să solicite punerea în executare a unui acord scris rezultat în urma medierii. Statele membre specifică instanțele judecătorești și alte autorități cu competență pentru primirea unor astfel de cereri. Informații privind situația actuală a transpunerii directivei se pot obține de la Consiliul de asistență juridică.

Link-uri

Institutul de Mediere din Țările de Jos

Ultima actualizare: 11/04/2013

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

NOTĂ: Versiunea în limba originală a acestei pagini [de](#) a fost modificată recent. Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.

Procesul de mediere în statele membre - Austria

De ce să nu încercați să vă soluționați litigiul prin mediere în loc să intentați o acțiune în instanță? Medierea este o cale alternativă de soluționare a litigiilor, prin care un mediator ajută părțile implicate într-un litigiu să ajungă la o înțelegere.

Cui vă puteți adresa?

Ministerul Federal al Justiției ține la zi o listă a mediatorilor înregistrați. Pe această listă figurează numai persoanele care, în urma unei formări corespunzătoare, au obținut calificarea de mediator.

Nu există o autoritate competentă pentru serviciile de mediere.

Există însă asociații cu scop lucrativ sau nelucrativ care oferă servicii de mediere, precum și câteva organizații neguvernamentale care oferă asistență mediatorilor.

Când puteți recurge la mediere?

În chestiunile de drept civil se poate recurge la mediere în cazul litigiilor a căror soluționare intră în mod normal în competența instanțelor de drept comun.

Părțile într-un litigiu pot să opteze pentru mediere în mod voluntar și să ajungă astfel la o soluție pe propria răspundere.

În anumite litigii între vecini, părțile trebuie să încerce soluționarea pe cale extrajudiciară înainte de a introduce o acțiune în justiție. În acest sens, părțile dispun de mai multe posibilități: să se adreseze unui organism de conciliere, să ajungă la un acord de compromis în fața unei instanțe (*prätorischer Vergleich*) sau să recurgă la mediere.

Trebuie urmate proceduri specifice?

Nu există reglementări specifice sau un cod național de conduită pentru mediatorii.

Mediatorii nu sunt înregistrați în funcție de specializare, de exemplu, în dreptul familiei, în domeniul medical sau în domeniul construcțiilor, însă domeniile de activitate ale mediatorilor înregistrați pot figura ca informații suplimentare.

Orice persoană cu pregătirea corespunzătoare poate fi înscrisă pe lista „mediatorilor înregistrați”, în conformitate cu **reglementările** în domeniu. Cu toate acestea, nu există restricții legale cu privire la folosirea termenului de „mediator” ca titlu profesional.

Informații și formare

 Aici găsiți informații suplimentare privind, de exemplu, formarea și condițiile pentru înregistrarea ca mediator în Austria. Informațiile sunt disponibile numai în limba germană.

Care sunt costurile medierii?

Medierea nu este gratuită.

Onorariul de mediere se stabilește între mediatorul privat și părțile în litigiu.

Acordurile de mediere sunt executorii?

În conformitate cu **Directiva 2008/52/CE**, părțile trebuie să beneficieze de posibilitatea de a solicita ca acordul scris obținut în urma medierii să fie declarat executoriu. Statelor membre le revine sarcina de a face cunoscute instanțele sau alte organisme publice care au competența de a primi cererile de acest fel.

Un acord obținut pe calea medierii devine executoriu numai dacă este încheiat sub formă de compromis (*Vergleich*) în fața unei instanțe sau sub formă de act notarial în fața unui notar.

Ultima actualizare: 23/05/2018

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

NOTĂ: Versiunea în limba originală a acestei pagini [pl](#) a fost modificată recent. Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.

Procesul de mediere în statele membre - Polonia

În loc să introduceți o acțiune în instanță, puteți să recurgeți la soluționarea litigiilor prin mediere. Aceasta este un mecanism de soluționare alternativă a litigiilor, în cadrul căruia un mediator ajută părțile să ajungă la un acord. Atât guvernul, cât și practicienii în drept din Polonia cunosc pe deplin avantajele medierii.

Cui ne adresăm?

În 2010 s-a înființat în cadrul Ministerului Justiției o secțiune cu responsabilități în domeniul medierii. În prezent, această secțiune își desfășoară activitatea în cadrul **Direcției pentru victimele infracțiunilor și promovarea medierii (Wydział ds. Pokrzywdzonych Przystępstwem i ds. Promocji Mediacji)**, care face parte din Departamentul pentru cooperare internațională și drepturile omului. Pentru informații generale cu privire la activitățile de mediere, consultați [site-ul internet al Ministerului Justiției \(Ministerstwo Sprawiedliwości\)](#).

În ultimii ani, Ministerul Justiției a acordat o atenție deosebită aspectelor referitoare la dezvoltarea și popularizarea medierii și a altor mecanisme de soluționare alternativă a litigiilor în Polonia, precum și sporirii eficacității sistemului judiciar și îmbunătățirii accesului cetățenilor la justiție.

În 2010, la inițiativa ministerului, s-a înființat o **rețea de coordonatori în materie de mediere**.

În prezent există 120 de coordonatori (judecători, consilieri de probațiune și mediatori) în opt curți de apel, în toate instanțele regionale și în șase circumscripții ale instanțelor districtuale.

În ceea ce privește consilierea și emiterea de avize, Ministerul Justiției colaborează cu **Consiliul social privind soluționarea alternativă a conflictelor și a litigiilor (Społeczna Rada ds. Alternatywnych Metod Rozwiązywania Konfliktów i Sporów**, e-mail: adr_rada@ms.gov.pl), care joacă un rol important în promovarea ideii de mediere și în comunicarea între administrația guvernamentală, sistemul judiciar și mediatori.

Consiliul social privind soluționarea alternativă a conflictelor și a litigiilor a fost instituit prin Ordinul Ministerului Justiției din data de 1 august 2005, având rolul de organ consultativ în domeniul mecanismelor alternative de soluționare a litigiilor și a conflictelor. Pe durata primului său mandat, Consiliul a elaborat următoarele documente:

[Codul etic al mediatorilor din Polonia \(Kodeks Etyczny Mediatorów Polskich\)](#) (mai 2008);

[Standarde privind formarea mediatorilor \(Standardy Szkolenia Mediatorów\)](#) (octombrie 2007);

[Standarde privind practicarea medierii și procedurile de mediere \(Standardy Prowadzenia Mediacji i Postępowania Mediacyjnego\)](#) (iunie 2006).

Consiliul social privind soluționarea alternativă a conflictelor și a litigiilor a primit un al doilea mandat prin Ordinul Ministerului Justiției din data de 3 aprilie 2009 (modificat prin Ordinul Ministerului Justiției din data de 1 iulie 2011). Cel mai important document elaborat de Consiliu în cadrul acestui mandat este [Principii de baza privind modificarea sistemului \(Założenia do zmian systemowych\)](#) (martie 2012).

În prezent, Consiliul este alcătuit din 23 de reprezentanți din domeniul științific și practicieni cu experiență în materie de mediere, precum și din reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale, ai instituțiilor academice și ai administrației guvernamentale.

Printre competențele Consiliului se numără, în primul rând, elaborarea de recomandări referitoare la normele privind funcționarea sistemului național de soluționare alternativă a litigiilor, precum și:

adaptarea sistemului de soluționare alternativă a litigiilor la cerințele dreptului UE;

elaborarea unui model uniform de mediere în cadrul sistemului juridic din Polonia;

diseminarea standardelor în materie de proceduri de mediere;

promovarea mecanismelor de soluționare alternativă a litigiilor în rândul membrilor corpului magistraților și al personalului din justiție, al serviciilor de aplicare a legii și al publicului larg;

crearea unui mediu instituțional în care se pot dezvolta anumite forme de soluționare alternativă a litigiilor;

implicarea în alte proiecte ad-hoc care vizează dezvoltarea medierii în Polonia.

De asemenea, există numeroase organizații neguvernamentale care joacă un rol important în promovarea medierii și în elaborarea standardelor interne ale acesteia. Organizațiile respective își stabilesc propriile standarde în materie de formare, cerințe pentru candidații care doresc să devină mediatori, metode de mediere, standarde de etică și bune practici profesionale. Aceste norme au un caracter intern și se aplică doar mediatorilor care sunt membri ai organizațiilor respective.

Printre **cele mai mari importante asociații** se numără următoarele:

[Centrul de mediere din Polonia \(Polskie Centrum Mediacji\)](#);

[Asociația mediatorilor familiali \(Stowarzyszenie Mediatorów Rodziny\)](#);

[Asociația națională a mediatorilor \(Krajowe Stowarzyszenie Mediatorów\)](#);

[Centrul de mediere al Fundației Partners Polska \(Centrum Mediacji Partners Polska\)](#);

[Asociația pentru arbitraj din Polonia \(Polskie Stowarzyszenie Sądownictwa Polubownego\)](#);

Centrul de mediere din Silezia Inferioară (*Dolnośląski Ośrodek Mediacji*).

În plus, organismele profesionale desfășoară activități instituționalizate de promovare a medierii. Printre acestea se numără următoarele:

[Centrul de mediere al Consiliului Suprem al Baroului \(Centrum Mediacyjne przy Naczelnej Radzie Adwokackiej\)](#);

[Centrul de mediere în materie comercială al Ordinului național al avocaților \(Centrum Mediacji Gospodarczej przy Krajowej Izbie Radców Prawnych\)](#);

centrele de mediere ale unor ordine regionale ale avocaților (*Okręgowa Izba Radców Prawnych*);

centrele de mediere ale unor consilii regionale ale notarilor (*Okręgowa Rada Notarialna*).

În limita atribuțiilor lor statutare, organizațiile neguvernamentale și universitățile pot să întocmească liste de mediatori permanenți (*staly mediator*). Președinții instanțelor regionale primesc listele de mediatori și sunt informați cu privire la centrele de mediere. Listele de mediatori în materie penală și în cauzele în care sunt implicați minori sunt gestionate de președinții instanțelor regionale.

În ce domenii este admisă și/sau cel mai des întâlnită utilizarea medierii?

Este posibil să se recurgă la mediere în numeroase domenii. În temeiul legislației poloneze, medierea poate să fi utilizată în soluționarea unor litigii în următoarele materii:

drept civil;

drept comercial;

dreptul muncii;

dreptul familiei;

drepturile minorilor;

drept penal;
drept administrativ.

Pentru informații detaliate privind medierea, consultați [broșurile și pliantele elaborate și distribuite de Ministerul Justiției](#).

În prezent, medierea este utilizată cel mai frecvent în materie penală și civilă. În perioada 2011-2012, creșterea cea mai rapidă a numărului de proceduri de mediere s-a înregistrat în domeniul dreptului familiei și al dreptului comercial.

Există norme specifice care trebuie respectate?

Medierea este un mecanism alternativ de soluționare a litigiilor și a conflictelor și se desfășoară pe baza:

unui acord de mediere (**mediere extrajudiciară**);

unei hotărâri a instanței de trimitere la procedura de mediere (**mediere solicitată de instanță**).

Mediatorul poate să fie ales de către părți sau poate să fie desemnat de instanță, de pe o listă de persoane cu calificări corespunzătoare. În materie penală și în cauzele în care sunt implicați minori, mediatorul este desemnat de instanță.

Medierea este reglementată, printre altele, de Codul de procedură civilă, de Codul de procedură penală, de Legea privind procedurile în cauzele în care sunt implicați minori și de Legea privind costurile în cauzele civile. De asemenea, au fost adoptate instrumente de drept derivat care reglementează aspecte specifice ale procedurii de mediere în anumite tipuri de cauze.

În cauzele în care sunt implicați **minori**, reglementările vizează:

condițiile care trebuie respectate de instituțiile și de persoanele autorizate să desfășoare proceduri de mediere;

înregistrarea instituțiilor și a persoanelor autorizate să desfășoare proceduri de mediere;

formarea mediatorilor;

condițiile în care mediatorul are acces la dosarul cauzei și restricțiile aplicabile;

forma și domeniul de aplicare ale raportului privind progresele înregistrate și rezultatul procedurii de mediere.

În **materie penală**, reglementările vizează:

Condițiile care trebuie respectate de instituțiile și de persoanele autorizate să desfășoare proceduri de mediere.

desemnarea și revocarea instituțiilor și a persoanelor autorizate să desfășoare proceduri de mediere;

condițiile în care instituțiile și persoanele autorizate să desfășoare proceduri de mediere au acces la dosarul cauzei și restricțiile aplicabile;

metodologia și etapele procedurii de mediere.

În **cauzele familiale**, mediatorii trebuie să îndeplinească cerințe suplimentare în ceea ce privește formarea și experiența (psihologie, pregătire pedagogică, sociologie sau drept și formare practică în domeniul medierii în cauze familiale).

Un regulament de punere în aplicare stabilește onorariul mediatorului și cuantumul cheltuielilor care îi pot fi rambursate acestuia în cadrul procedurilor civile (a se vedea secțiunea de mai jos intitulată „Care este costul medierii?”)

Informare și formare

Pentru informații generale cu privire la medierea în Polonia, consultați [site-ul internet al Ministerului Justiției](#), care include, printre altele: extrase din instrumentele juridice privind medierea, instrumente juridice privind medierea pe plan internațional și [documente și recomandări elaborate de Consiliul social privind soluționarea alternativă a conflictelor și a litigiilor](#), precum și versiuni electronice ale [comunicatelor, pliantelor, broșurilor și posterelor](#) publicate pentru promovarea medierii. [De asemenea, sunt publicate informații actualizate cu privire la activitățile de promovare a medierii](#) și cu privire la activitățile desfășurate la nivel național și regional în cadrul Zilei Internaționale a Soluționării Conflictelor. Pe site-ul internet sunt disponibile, de asemenea, [informații, traduceri ale instrumentelor juridice și exemple de bune practici din alte țări](#).

Aspectele referitoare la mediere sunt studiate în cadrul formării juridice generale și al formării de specialitate a procurorilor și judecătorilor. Aceste aspecte sunt incluse și în programele de formare a judecătorilor și procurorilor din cadrul [Școlii Naționale de Magistratură \(Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury\)](#).

Coordonatorii în materie de mediere au urmat activități de formare organizate de Ministerul Justiției în următoarele domenii: comunicare, gestionarea echipei și colaborarea cu mediatorii.

La rândul lor, mediatorii pot să aleagă dintre diversele cursuri de formare puse la dispoziție de centrele de mediere, de universități și de alte entități.

Ministerul Justiției elaborează statistici privind medierea, inclusiv:

numărul de trimiteri la procedura de mediere hotărâte de instanță;

numărul acordurilor încheiate;

condițiile în care s-au încheiat acordurile (pentru procedurile de mediere în materie penală și în cauzele în care sunt implicați minori);

numărul de proceduri de mediere extrajudiciară (pentru procedurile de mediere în materie civilă).

În ceea ce privește activitățile bazate pe proiecte, în 2010-2011 au fost distribuite ghiduri, pliante și broșuri cu informații privind diferitele tipuri de mediere și utilizarea lor în practică în tribunale, la sediile poliției teritoriale și în centrele de mediere. De asemenea, a fost organizată o campanie de informare a publicului larg cu privire la mediere, utilizându-se ca vectori de comunicare posturile de radio și de televiziune, precum și panourile publicitare. Ministerul Justiției actualizează și distribuie periodic broșuri, pliante, note anexate la actele de procedură și postere. Acestea sunt disponibile gratuit și pe site-ul internet al Ministerului Justiției.

Polonia sărbătorește Ziua Internațională a Soluționării Conflictelor de cinci ani, iar Ministerul Justiției organizează o conferință națională cu privire la acest subiect. În plus, zeci de conferințe de amploare mai mică, evenimente, seminare și dezbateri au loc în numeroase orașe la nivel regional și local pentru a marca acest eveniment.

Care este costul medierii?

Informații privind medierea sunt distribuite în mod gratuit de Ministerul Justiției. [Cercetările](#) arată că medierea este mai eficientă din punct de vedere al costurilor decât procedurile judiciare.

Nu există costuri de mediere pentru părți în cauzele penale și în cauzele în care sunt implicați minori, cheltuielile fiind acoperite de Trezoreria statului. În alte tipuri de cauze, **ca regulă generală, onorariul** face obiectul unui acord între mediator și părți. Cu toate acestea, mediatorul poate accepta să nu fie remunerat. În cauzele civile, costurile sunt suportate de părți. În general, părțile împart cheltuielile în mod egal, cu excepția cazului în care convin altfel. În ceea ce privește procedurile de mediere inițiate în baza unei hotărâri a instanței, onorariul mediatorului în litigiile care nu sunt de natură patrimonială este de 60 PLN (aproximativ 15 EUR) pentru prima sesiune de mediere și de 25 PLN (aproximativ 6 EUR) pentru fiecare dintre sesiunile următoare. Dacă procedurile au ca obiect un bun patrimonial, onorariul mediatorului este de 1 % din valoarea obiectului litigiului [nu mai puțin de 30 PLN (aproximativ 7,5 EUR) și nu mai mult de 1 000 PLN (aproximativ 250 EUR)]. De asemenea, mediatorul are dreptul la rambursarea cheltuielilor (de exemplu, cheltuielile cu corespondența, telefonul și cazarea). La costuri se adaugă și TVA.

Dacă se ajunge la un acord în urma medierii, 75 % din taxele judiciare sunt rambursate părții care a introdus acțiunea în instanță. În acțiunile de divorț și separare, taxele sunt rambursate în totalitate.

În cazul unei medieri extrajudiciare, onorariul mediatorului și rambursarea cheltuielilor sunt stabilite de centrul de mediere sau sunt convenite de părți împreună cu mediatorul, înainte de începerea procedurii. Părțile nu pot fi scutite de la plata onorariului mediatorului, chiar dacă sunt scutite de la plata taxelor judiciare. În ambele tipuri de mediere (judiciară și extrajudiciară), mediatorul poate să renunțe la onorariu.

Este posibilă executarea unui acord rezultat din mediere?

În materie civilă, dacă părțile ajung la un acord, acesta este anexat la procesul-verbal. Mediatorul informează părțile că, prin semnarea acordului, acestea acceptă să fie înaintat instanței în vederea aprobării. Mediatorul înaintează instanței procesul-verbal împreună cu acordul și transmite părților o copie a procesului-verbal. În cel mai scurt timp, instanța aprobă acordul de mediere sau pronunță o hotărâre de punere în aplicare a acestuia. Instanța refuză să aprobe acordul sau să-i declare caracterul executoriu, în întregime sau parțial, dacă acesta este contrar prevederilor legale sau bunelor moravuri, urmărește să eludeze legea, creează confuzii sau este contrar intereselor legitime ale angajatului. Un acord de mediere aprobat de instanță și declarat executoriu are valabilitatea juridică a unui acord obținut în instanță și poate fi pus în aplicare.

Litigiile în domeniul dreptului familiei care fac obiectul unui acord pot să vizeze reconcilierea soților, stabilirea condițiilor de separare, autoritatea părintească, contactul cu copiii, satisfacerea nevoilor familiei, întreținerea și alocația pentru copii și aspectele legate de bunuri patrimoniale și de locuință. După separarea părinților sau a soților, se poate ajunge la un acord și cu privire la eliberarea pașaportului, alegerea educației copilului, contactele cu alți membri ai familiei și administrarea bunurilor copilului.

În materie civilă, inițierea procedurilor de mediere întrerupe termenul de prescripție.

În materie penală și în cauzele în care sunt implicați minori, acordul obținut în timpul medierii nu înlocuiește o hotărâre și nu este obligatoriu pentru instanță, însă aceasta ar trebui să respecte conținutul acordului la încheierea procedurilor. Condițiile acordului pot viza următoarele: scuze oficiale, despăgubiri pentru prejudicii materiale și morale, servicii în folosul comunității, obligații față de partea care a suferit pierderi, obligații față de întreaga societate etc.

Ultima actualizare: 26/09/2014

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.

Pagina este deja disponibilă în următoarele limbi.

Procesul de mediere în statele membre - Portugalia

În loc să apelați la o instanță judecătorească, de ce să nu încercați să soluționați disputele prin mediere? Prin această cale de soluționare alternativă a litigiilor (SAL), un mediator acordă asistență persoanelor implicate într-un litigiu pentru a ajunge la un acord. Atât autoritățile guvernamentale cât și practicienii în domeniul dreptului recunosc avantajele medierii.

Pe cine ar trebui să contactați?

Portugalia dispune de un organism guvernamental centralizat responsabil de reglementarea activităților de mediere – Direcția Generală pentru Politică Judiciară (*Direção-Geral da Política de Justiça*).

Această direcție generală este un departament în cadrul Ministerului Justiției, situat la următoarea adresă:

Av. D. João II, Lote 1.08.01-E, Torre H, Pisos 2/3 1990-097, Lisabona

Date de contact:

E-mail [✉ correio@dgpj.mj.pt](mailto:correio@dgpj.mj.pt)

Telefon: (+351) 217924000

Fax: (+351) 217924048 sau 217924090

Site-ul internet al direcției generale cuprinde majoritatea informațiilor disponibile privind serviciile publice de mediere, precum și alte metode de soluționare alternativă a litigiilor.

Site-ul nu vă spune cum să găsiți un mediator, deși include liste de mediatori. Odată ce s-a decis să se recurgă la mediere în conformitate cu normele ce guvernează serviciile de mediere publică, se selectează automat un mediator.

În Portugalia nu există organizații neguvernamentale (ONG-uri) care își desfășoară activitatea în domeniul medierii. Totuși, există asociații private care furnizează servicii de mediere și programe de formare pentru mediatori.

În ce domenii se poate recurge la mediere și/sau în ce domenii este întâlnită cel mai frecvent?

Medierea este permisă în diferite domenii.

Portugalia a adoptat măsuri pentru promovarea utilizării medierii în anumite domenii de drept, respectiv dreptul familiei, dreptul muncii, dreptul penal, dreptul civil și dreptul comercial.

Medierea litigiilor în domenii precum dreptul familiei, dreptul muncii și dreptul penal dispune de structuri proprii, cu mediatori specializați în aceste domenii.

Medierea în materie civilă și comercială are loc ca parte a unui proces judiciar în instanțele ce instrumentează plângeri minore (*Julgados de Paz* – instanțele de pace).

Medierea poate să aibă loc și în afara jurisdicției instanțelor de mai sus, în acest caz fiind cunoscută sub denumirea de mediere extrajudiciară. Totuși, acest tip de mediere nu urmează aceleași proceduri ca în cazurile ce se înscriu în competența *Julgados de Paz* deoarece, dacă nu se ajunge la niciun acord pe parcursul medierii extrajudiciare, procesul nu poate fi înaintat spre judecată instanței, așa cum se întâmplă în cazul medierii în materie civilă și comercială, care se înscrie în competența *Julgados de Paz*.

Trebuie urmate proceduri specifice?

Medierea este pe deplin voluntară.

Mediatorii nu au un cod național de conduită, ci își desfășoară activitățile în conformitate cu Codul European de Conduită al Mediatorilor, cu anumite structuri juridice și administrative care definesc activitățile și cerințele pentru practicarea acestei profesii. Există instrucțiuni privind desfășurarea sesiunilor de mediere, metodele care pot fi utilizate pentru a realiza o relaționare sau o comunicare constructivă cu părțile și modalitatea prin care mediatorii pot propune soluționări.

Conduita mediatorilor este monitorizată de un sistem public de mediere. Monitorizarea depinde de domeniul în care aceștia își desfășoară activitatea.

Sistemul public dispune de un comitet de supraveghere care monitorizează activitatea de mediere. Criteriile aplicate pe parcursul instruirii acordate mediatorilor au scopul de a insufla etica și principiile cuprinse în codul european.

Fiecare domeniu de mediere – dreptul familiei, al muncii, penal, civil și comercial – are propriul cadru juridic cu instrucțiuni pentru desfășurarea medierii.

În prezent, sistemele publice de mediere, inclusiv medierea în materie civilă și comercială care au loc în fața *Julgados de Paz*, încearcă să soluționeze numai litigiile din Portugalia, prin intermediul procedurilor și normelor prevăzute de legislația portugheză.

Informații și formare

Informațiile sunt disponibile în secțiunea privind medierea de pe site-ul internet al Direcției Generale pentru Politică Judiciară.

Portugalia deține statistici privind recursul la mediere. Direcția Generală pentru Politică Judiciară deține informații privind numărul sesiunilor de mediere inițiate, numărul medierilor care s-au încheiat cu sau fără soluționare și durata fiecărei sesiuni.

Portugalia nu are un organism național de formare a mediatorilor, aceștia fiind instruiți de organisme private. Cursurile de formare sunt aprobate de Ministerul Justiției din Portugalia. Pentru a fi aprobate, acestea trebuie să acopere un anumit număr de ore de studiu, anumite proceduri pedagogice și o programă specifică în conformitate cu legislația relevantă

Organismele private care formează mediatorii ce solicită includerea în listele întocmite de Direcția Generală pentru Politică Judiciară trebuie să îndeplinească criteriile de formare. Programul de formare garantează faptul că aceștia au capacitatea și competența profesională de a soluționa, prin intermediul medierii, litigii în domeniile dreptului familiei, al muncii, penal și civil.

Care este costul medierii?

În litigiile ce țin de dreptul familiei, nu se percepe nicio taxă, în conformitate cu articolul 147.C din Legea privind custodia copiilor, atunci când o instanță hotărăște să se recurgă la mediere. Taxele trebuie plătite în toate celelalte situații, fără excepție, excluzând cazurile în care se acordă asistență juridică.

În cazurile în care medierea are loc la inițiativa părților, costurile aferente fiecărei părți depind de obiectul litigiului, după cum urmează:

medierea în chestiuni de drept al familiei: se vor plăti 50 EUR de către fiecare parte;

medierea în materie penală: este scutită de taxe atunci când are loc la solicitarea procurorului sau a pârâtului și a reclamantului;

medierea în chestiuni de drept al muncii: se vor plăti 50 EUR de către fiecare parte;

medierea în materie civilă și comercială: se vor plăti 25 EUR de către fiecare parte (acest tip de mediere poate să aibă loc la *Julgados de Paz*, iar în acest caz, taxa se plătește în cazul în care se ajunge la o soluționare).

În cazurile în care părțile se confruntă cu probleme financiare, pentru plata taxei de mediere, acestea pot să solicite asistență juridică și să obțină o scutire din partea organismului competent (autoritățile de securitate socială - *Instituto de Segurança Social*).

Linkuri utile

[Direcția Generală pentru Politică Judiciară](#)

[Consiliul de monitorizare pentru instanțele care instrumentează plângeri minore](#)

Ultima actualizare: 29/12/2017

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Procesul de mediere în statele membre - România

Decât să apelați la o instanță judecătorească, de ce să nu încercați să rezolvați disputele prin mediere? Aceasta este o metodă alternativă de rezolvare a disputelor (ARD) prin intermediul căreia un mediator asistă persoanele implicate într-un conflict pentru a ajunge la un acord. Guvernul român și practicienii în drept sunt conștienți de avantajele medierii.

Pe cine puteți contacta?

[Consiliul de Mediere](#), înființat în baza Legii 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator, este responsabil cu reglementarea medierii în România. Ca și mod de organizare, acesta este organism autonom cu personalitate juridică, care acționează în interesul public. Sediul Consiliului de mediere este în București.

Legea 192/2006 a furnizat cadrul legislativ pentru introducerea medierii, și a profesiei de mediator.

Membrii Consiliului de mediere sunt aleși de mediatorii.

Atribuțiile principale ale **Consiliului de mediere** sunt următoarele:

stabilirea **standardelor de formare** în domeniul medierii, în baza celor mai bune practici internaționale și monitorizarea respectării lor de către furnizorii de formare și formatori;

autorizarea mediatorilor precum și menținerea și actualizarea Tabloului mediatorilor;

autorizarea furnizorilor de formare care derulează programe de formare pentru mediatorii;

adoptarea Codului Etic și Deontologic pentru mediatorii autorizați, a regulamentelor privind răspunderea disciplinară a acestora, precum și a regulilor privind organizarea ofertei de servicii de mediere;

adoptarea **regulamentului** cu privire la organizarea și funcționarea Consiliului de mediere;

inițierea **propunerilor** pentru amendarea sau corelarea legislației cu privire la mediere.

Datele de contact ale [Consiliului de Mediere](#) sunt:

Adresa: București, sectorul 2, Piața Sfântul Ștefan nr. 7

Telefon: 004 021 315 25 28; 004 021 330 25 60; 004 021 330 25 61

Fax: 004 021 330 25 28

Adrese de e-mail: secretariat@cmediere.ro, Consiliul_de_mediere@yahoo.com

Registrul Național al Asociațiilor Profesionale ale Mediatorilor

[Consiliul de Mediere](#) a înființat [Registrul Național al Asociațiilor Profesionale ale Mediatorilor](#). Acest registru include organizațiile non-guvernamentale care promovează medierea și reprezintă interesele profesionale ale mediatorilor. Registrul poate fi consultat pe pagina de internet a Consiliului de mediere.

Tabloul mediatorilor

În conformitate cu Articolul 12 din Legea 192/2006, mediatorii autorizați sunt înregistrați în Tabloul mediatorilor administrat de [Consiliul de Mediere](#) și publicat anual în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Tabloul mediatorilor este de asemenea disponibil pe portalul web oficial al [Consiliului de Mediere](#) și ale [Ministerului Justiției](#).

Tabloul **mediatorilor autorizați** include informații cu privire la:

Nume, prenume, date de contact ale mediatorului

calitatea de membru al unei asociații profesionale a mediatorilor,

pregătirea mediatorului, furnizorul programului de formare urmat,

domeniul medierii în care mediatorul este specializat,

durata experienței practice în activitatea de mediere,

limbile străine în care poate conduce medierea,

datele lor de contact

existența unei cauze de suspendare.

Consiliul de mediere are obligația să actualizeze în mod regulat și cel puțin o dată pe an **Tabloul mediatorilor** și să îl pună la dispoziția celor interesați, instanțelor judecătorești, autorităților publice locale și Ministerului Justiției.

În ce domenii este posibilă recurgerea la mediere și/sau în ce domenii este întâlnită cel mai frecvent?

Articolul 2 din Legea 192/2006 permite părților să solicite medierea în **conflicte civile sau penale**, de dreptul familiei și alte domenii juridice conform prevederilor legale. **Conflictele în materie de protecție a consumatorilor și conflictele care fac obiectul unor drepturi la care se poate renunța**, pot fi de asemenea soluționate prin mediere. Cu toate acestea, chestiunile legate de drepturile personale și drepturile la care nu se poate renunța nu pot face obiectul medierii.

Trebuie urmate proceduri specifice?

Opțiunea de a recurge la mediere este **voluntară**. Părțile nu sunt obligate să solicite servicii de mediere și au opțiunea de a renunța la mediere în orice moment. Cu alte cuvinte, părțile sunt libere să caute mijloace alternative de soluționare a conflictului/ disputei în orice moment, respectiv: proceduri judiciare, arbitraj. Părțile interesate pot contacta un mediator înainte de a se prezenta în instanță cât și pe parcursul procedurilor judiciare.

Legislația în vigoare îi obligă pe judecători, să **informeze părțile cu privire la posibilitatea de a opta pentru mediere și la avantajele acestei proceduri**.

La data de 17 februarie 2007, [Consiliul de Mediere](#) a aprobat **Codul de etică și deontologie profesională a mediatorilor**. Codul este obligatoriu pentru toți mediatorii incluși în **Tabloul mediatorilor**.

Informații și formare

Portalul web al **Consiliului de mediere** reprezintă sursa oficială principală de informații privind medierea în România.

Instruirea în mediere este furnizată numai de sectorul privat, iar [Consiliul de mediere](#) este responsabil de autorizarea furnizorilor de cursuri de formare, asigurându-se că toate cursurile oferă programe de formare respectă aceleași standarde.

Lista **furnizorilor de formare** este inclusă pe portalul web oficial al [Consiliului de mediere](#).

Cursurile de formare ca mediator au loc periodic, mai multe informații putând fi obținute direct de la furnizorii de formare.

Standardul de formare a mediatorului stabilește domeniile majore de studiu, obiectivele de învățare, aptitudinile ce trebuie dezvoltate până la sfârșitul programului de formare și metodele de evaluare. Furnizorii de formare autorizați de Consiliul de mediere sunt responsabili pentru pregătirea materialelor și a suporturilor de curs, și a exercițiilor, cu respectarea cadrului stabilit de Standardul de formare a mediatorului, elaborat și adoptat de Consiliul de mediere.

Care sunt costurile medierii?

Onorariul convenit mediatorului este menționat în contractul de mediere, conform Legii 192/2006. Sumele sunt suportate de părți în mod egal, dacă nu se convine altfel.

Este posibilă obținerea executării unui acord care rezultă din procesul de mediere?

Directiva 2008/52/CE oferă posibilitatea de a solicita ca textul unui acord scris ce rezultă în urma medierii să fie pus în aplicare. Statele membre informează Comisia cu privire la instanțele judecătorești sau alte autorități competente să primească astfel de cereri.

În România acordul poate fi pus în aplicare prin hotărâre judecătorească sau prin legalizare notarială.

Ultima actualizare: 11/10/2013

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.

Pagina este deja disponibilă în următoarele limbi.

Procesul de mediere în statele membre - Slovenia

De ce să nu încercați să vă soluționați litigiul prin mediere în loc să intentați o acțiune în instanță? Aceasta este o cale alternativă de soluționare a litigiilor (CASL), prin care un mediator ajută părțile implicate într-un litigiu să ajungă la o înțelegere. Guvernul și practicienii în domeniul justiției din Slovenia sunt conștienți de avantajele medierii.

Pe cine puteți contacta?

Legea privind soluționarea alternativă a litigiilor de natură judiciară (ZARSS, Monitorul Oficial al Republicii Slovenia nr. 97/09 și nr. 40/12 - ZUJF), care a fost adoptată la data de 19 noiembrie 2009, prevede ca instanțele de prim și al doilea grad de jurisdicție să adopte și să pună în aplicare un program de soluționare alternativă a litigiilor pentru a permite părților să aibă la dispoziție mijloace alternative de soluționare a litigiilor în materie comercială și familială, precum și a litigiilor care țin de dreptul muncii și de alte chestiuni de drept civil. În cadrul acestui program instanțele au obligația de a permite părților să utilizeze medierea în afara altor forme de soluționare alternativă a litigiilor.

Ministerul Justiției și Administrației Publice deține un [registru central al mediatorilor](#) care își desfășoară activitatea în instanță în cadrul programelor de soluționare alternativă a litigiilor.

Mai multe organizații non-guvernamentale (ONG-uri) își desfășoară activitatea în domeniul medierii:

[Asociația mediatorilor din Slovenia](#) ([Registru mediatorilor](#));

[Centrul pentru mediere din cadrul Centrului de Informare Juridică](#);

[Asociația organizațiilor de mediere din Slovenia – MEDIOS](#) ([Registru mediatorilor](#)).

Consiliul pentru soluționarea alternativă a litigiilor își desfășoară activitatea în cadrul Ministerului Justiției și Administrației Publice. Consiliul a fost înființat în martie 2009 și este un organism specializat, independent și centralizat, cu rol consultativ și de coordonare.

În ce domenii este posibilă recurgerea la mediere și/sau în ce domenii este întâlnită cel mai frecvent?

Recurgerea la mediere este admisibilă în materie civilă, familială, comercială, în chestiuni care țin de dreptul muncii și în alte aspecte legate de proprietate, în cazul cererilor care pot fi soluționate de către părți. De asemenea, medierea este admisibilă și în alte materii, atât timp cât nu este exclusă prin lege.

Medierea este cel mai frecvent întâlnită în materie civilă, familială și comercială.

Trebuie urmate proceduri specifice?

Recurgerea la mediere se face în mod voluntar. Legea privind medierea în materie civilă și comercială, (ZMCGZ, Monitorul Oficial al Republicii Slovenia, nr. 56/08) se referă la mediere în general, și anume la medierea din cadrul procedurilor judiciare și la medierea extrajudiciară. Această lege stabilește doar normele de bază pentru procedurile de mediere, care sunt guvernate de mecanisme de autoreglementare. De exemplu, legea prevede când începe și când se încheie medierea, cine numește mediatorul, normele de bază privind conduita mediatorului, forma acordului de soluționare a litigiului, modul de obținere a executării acordului respectiv etc. Părțile pot deroga de la dispozițiile legii, cu excepția celor care reglementează principiul imparțialității mediatorului și impactul medierii asupra perioadelor de excludere și limitare.

Asociația mediatorilor din Slovenia a adoptat [Codul de conduită a mediatorilor](#), însă acesta se aplică doar membrilor acestei asociații.

Informații și formare

Puteți găsi informații utile cu privire la mediere și la modul în care puteți contacta un mediator pe site-urile internet ale diverselor ONG-uri. Printre aceste se numără:

[Asociația mediatorilor din Slovenia;](#)

[Asociația organizațiilor de mediere din Slovenia – MEDIOS;](#)

[Centrul pentru mediere din cadrul Centrului de Informare Juridică.](#)

Formarea pentru mediatori este oferită de diverse ONG-uri și de [Centrul pentru Educație Judiciară](#) din cadrul Ministerului Justiției și Administrației Publice.

Care sunt costurile medierii?

În prezent, medierea în instanță, în temeiul Legii privind soluționarea alternativă a litigiilor de natură judiciară, este gratuită în cazul litigiilor dintre părinți și copii și a litigiilor de muncă rezultate ca urmare a încetării unui contract de muncă: părțile achită doar onorariile avocaților. În cazul tuturor celorlalte litigii, cu excepția celor comerciale, instanța achită onorariul mediatorului pentru primele trei ore de mediere.

Organizațiile de drept privat percep diferite taxe pentru mediere.

Este posibilă obținerea executării unui acord care rezultă din procesul de mediere?

Un acord care rezultă din procesul de mediere nu este, în sine, direct executabil. Cu toate acestea, părțile pot conveni ca acordul de soluționare a litigiului să ia forma unui protocol notarial direct executabil, a unei soluționări în instanță sau a unui acord arbitral bazat pe această soluționare.

Linkuri conexe

[Asociația mediatorilor din Slovenia;](#)

[Centrul pentru mediere din cadrul Centrului de Informare Juridică;](#)

[Asociația organizațiilor de mediere din Slovenia – MEDIOS.](#)

Ultima actualizare: 23/03/2018

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Procesul de mediere în statele membre - Slovacia

De ce să nu încercați să vă soluționați litigiul prin mediere în loc să intentați o acțiune în instanță? Aceasta este o cale alternativă de soluționare a litigiilor (CASL), prin care un mediator ajută părțile implicate într-un litigiu să ajungă la o înțelegere. În Slovacia, administrația și practicienii din domeniul judiciar cunosc avantajele medierii.

Pe cine puteți contacta?

Pe site-ul internet al [Ministerului Justiției din Slovacia](#) există o [secțiune dedicată medierii](#), care este disponibilă numai în limba slovacă.

În ce domenii este posibilă recurgerea la mediere și/sau în ce domenii este întâlnită cel mai frecvent?

Mecanismele medierii sunt descrise în Legea nr. 420/2004 privind medierea și de modificare a anumitor legi, care reglementează:

desfășurarea activității de mediere;

principiile de bază ale medierii și

organizarea și efectele medierii.

Această lege se aplică litigiilor privind raporturile reglementate de drept civil, dreptul familiei, dreptul contractelor comerciale și dreptul muncii.

Medierea este o procedură extrajudiciară prin care mediatorul urmărește să ajute la soluționarea unui litigiu generat de raporturi contractuale sau alte raporturi juridice. În cadrul acestei proceduri, două sau mai multe părți ale unui litigiu sunt asistate de un mediator în vederea soluționării litigiului.

Articolul 99 alineatul (1) a treia teză din Legea nr. 99/1963 privind Codul de procedură civilă, astfel cum a fost modificată, prevede următoarele: „În cazul în care împrejurările cauzei permit acest lucru, înainte de prima audiere și pe parcursul procedurii, instanța poate invita părțile să participe la o ședință de informare cu un mediator inclus în Registrul Mediatorilor în scopul de a încerca soluționarea litigiului lor prin intermediul medierii.”

Informații și formare

Secțiunea privind [medierea](#) de pe site-ul internet al Ministerului Justiției din Slovacia oferă informații privind medierea în limba slovacă. Mai multe informații sunt disponibile pe site-ul internet al [Rețelei Judiciare Europene](#).

Care sunt costurile medierii?

Medierea este un serviciu contra cost. Onorariul mediatorului este stabilit pe bază individuală și are la bază, de obicei, un tarif pe oră sau un onorariu fix.

Medierea este o activitate comercială și nu există costuri prestabilite.

Este posibilă obținerea executării unui acord rezultat în urma medierii?

[Directiva 2008/52/CE](#) permite părților implicate într-un litigiu să solicite executarea unui acord scris rezultat în urma medierii. Statele membre vor comunica acest lucru instanțelor și altor autorități în măsură să primească astfel de solicitări.

În Slovacia, medierea este o procedură neoficială, voluntară și confidențială care vizează soluționarea litigiilor în afara instanțelor prin recurgerea la un mediator. Obiectivul medierii este obținerea unui acord acceptabil pentru ambele părți.

Acordul rezultat în urma procedurii de mediere trebuie să fie întocmit în scris. Acesta se aplică în principal părților acordului, care sunt obligate să îl respecte.

Pe baza acordului, partea îndreptățită poate solicita executarea judiciară a hotărârii sau confiscarea, cu condiția ca acordul:

să fie întocmit sub formă de act notarial;

să fie aprobat de un organism de arbitraj ca reprezentând o conciliere în instanță.

Dacă nu se ajunge la un acord prin mediere, litigiul poate fi introdus în instanță.

Linkuri conexe

[Ministerul Justiției din Republica Slovacă](#)

Ultima actualizare: 18/03/2019

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Procesul de mediere în statele membre - Finlanda

Decât să apelați la o instanță judecătorească, de ce să nu încercați să rezolvați disputele prin mediere? Aceasta este o metodă alternativă de soluționare a litigiilor (ASL) prin intermediul căreia un mediator asistă persoanele implicate într-un litigiu pentru a ajunge la un acord. Guvernul și practicienii în drept din Finlanda sunt conștienți de avantajele medierii.

Pe cine puteți contacta?

Managementul general, îndrumarea și supravegherea medierii în cauze penale și în anumite cauze civile, intră în sfera de responsabilitate a Ministerului Afacerilor Sociale. Birourile provinciale de stat pentru sănătate trebuie să asigure disponibilitatea și implementarea corespunzătoare a serviciilor de mediere în toate regiunile țării.

Informații privind medierea pot fi găsite pe site-ul web al [Institutului Național pentru Sănătate și Asistență Socială \(THL\)](#).

Activitățile de mediere judiciară de pe lângă instanțele judecătorești sunt gestionate de tribunalele districtuale. Tribunalele districtuale pot decide în ceea ce privește inițierea medierii în cazul litigiilor civile. Scopul medierii este de a facilita găsirea unei soluții care să fie acceptată de ambele părți implicate într-un litigiu. Din acest motiv, rezultatele obținute prin mediere se bazează în general mai mult pe o abordare rezonabilă în împrejurările date decât pe aplicarea strictă a legii. Mai multe informații privind Tribunalele Districtuale sunt disponibile pe [Site-ul web al Ministerului Justiției din Finlanda](#). O [broșură privind medierea judiciară](#) este, de asemenea, disponibilă.

În ce domenii este posibilă recurgerea la mediere și/sau în ce domenii este întâlnită cel mai frecvent?

Medierea se aplică atât în materie civilă cât și penală.

Medierea se folosește cel mai frecvent în cazul litigiilor civile, în special în cauze civile minore. Cu toate acestea, nu toate litigiile civile trebuie supuse medierii de pe lângă instanțele judecătorești. Litigiile legate de protecția consumatorilor, de exemplu, pot fi soluționate de către un consilier în materie de protecția consumatorilor și de către **Consiliul pentru Reclamațiile Consumatorilor**. Cu toate acestea, în materie penală, există o procedură specifică de mediere.

Cauzele civile și litigiile înaintate spre soluționare instanțelor judecătorești generale pot fi mediate conform prevederilor din Legea privind activitatea de mediere de pe lângă instanțele judecătorești (Legea 663/2005). Obiectivul activității de mediere de pe lângă instanțele judecătorești este soluționarea pe cale amiabilă a litigiilor. Condițiile prealabile pentru medierea de pe lângă instanțele judecătorești sunt ca medierea să fie aplicabilă cazului și să fie adecvată față de cerințele părților. Una dintre părți sau ambele părți implicate într-un litigiu pot adresa o cerere scrisă înainte de a se prezenta în fața instanței judecătorești. Cererea trebuie completată în scris, indicând obiectul litigiului și modalitatea în care pozițiile părților diferă. Mai mult, trebuie să se prezinte motivele pentru care cauza poate fi supusă medierii.

Concilierea (medierea) poate fi de asemenea folosită în cauze civile în cadrul cărora cel puțin una dintre părți este o persoană fizică. Cauzele civile, altele decât cele care implică cereri de despăgubiri în urma unei infracțiuni, pot fi totuși înaintate spre conciliere, numai în cazul în care litigiul este minor, luându-se în considerare obiectul și pretențiile prezentate în cauză. Ceea ce prevede legea pentru concilierea în cauzele penale se aplică, în funcție de caz, pentru concilierea în cauzele civile.

Concilierea poate avea loc între părțile care și-au exprimat în mod personal și voluntar acordul în acest sens. Părțile în cauză trebuie să fie capabile să înțeleagă semnificația concilierii și soluțiile la care s-a ajuns pe parcursul procesului de conciliere. Astfel, înainte ca părțile să cadă de acord asupra concilierii, acestora trebuie să li se explice drepturile care le revin în ceea ce privește concilierea și poziția acestora în procesul de conciliere. Oricare dintre părți are dreptul de a-și retrage acordul în orice moment pe parcursul procesului de conciliere.

Persoanele minore trebuie să își exprime personal acordul asupra concilierii. Mai mult, participarea unei persoane minore la conciliere necesită acordul tutorelui acesteia sau al altor reprezentanți legali. Adulții fără capacitate juridică pot lua parte la conciliere dacă înțeleg sensul cauzei și își exprimă acordul personal pentru procesul respectiv.

Concilierea poate fi folosită în cazul infracțiunilor evaluate ca fiind eligibile pentru conciliere, luându-se în considerare natura și metoda actului, relația între suspect și victimă și alte aspecte legate de infracțiune în ansamblu. Infracțiunile implicând victime minore nu trebuie înaintate spre conciliere în cazul în care victima necesită protecție specială datorită naturii infracțiunii sau datorită vârstei persoanei în cauză.

Birourile de mediere primesc solicitările de mediere și cooperează cu diferite autorități pe tot parcursul procesului de mediere. Fiecare caz de mediere este atribuit unui mediator voluntar selectat de profesioniștii care activează în cadrul procesului de mediere. Mediatorii preiau cazurile de mediere și caracterul practic asociat în colaborare cu biroul de mediere. Personalul biroului îndrumă și supraveghează mediatorii în activitatea desfășurată.

Trebuie urmate proceduri specifice?

În cauzele penale, concilierea poate avea loc numai între părțile care și-au exprimat în mod personal și voluntar acordul în acest sens și care sunt capabile să înțeleagă semnificația concilierii și soluțiile la care s-a ajuns pe parcursul procesului de conciliere. În cauzele civile (activitatea de mediere pe lângă instanțele judecătorești), începerea medierii necesită acordul tuturor părților.

În Finlanda, există un cod național de conduită pentru mediatori, cuprinzând coduri sectoriale de conduită pentru mediatori (de exemplu în funcție de specializare, pentru mediatori în dreptul familiei, în domeniul medical sau de construcții).

Informații și formare

O broșură privind activitatea de mediere judiciară de pe lângă instanțele judecătorești este disponibilă pe site-ul web al [Ministerului Justiției din Finlanda](#). Institutul Național pentru Sănătate și Asistență Socială (THL) organizează cursuri de formare pentru mediatori.

De asemenea, Institutul compilează informații statistice privind medierea în cauzele penale și civile, monitorizează, efectuează cercetări privind activitățile de mediere și coordonează eforturile de dezvoltare în domeniu. Această activitate este susținută de **Consiliul consultativ privind medierea în cauze penale și civile**.

Care sunt costurile medierii?

Medierea în cauzele penale este un serviciu netaxabil. Acesta permite victimei unei infracțiuni și autorului acesteia să interacționeze prin intermediul unui mediator imparțial pentru a discuta prejudiciile psihice și materiale aduse victimei și pentru a cădea de acord asupra măsurilor de reparare a prejudiciilor (Legea 1016/2005).

Pentru părțile implicate, medierea implică costuri mai reduse decât în cazul unui proces. Fiecare parte suportă costurile care îi revin și nu este obligată să plătească cheltuielile părții oponente. Dacă doresc acest lucru, părțile pot apela la serviciile unui consilier juridic. Oricare parte poate, de asemenea, să solicite acordarea de asistență juridică de la un birou de specialitate.

În medierea judiciară, un judecător din cadrul unui tribunal districtual acționează în calitate de mediator. Într-adevăr, medierea litigiilor este una dintre atribuțiile obișnuite ale unui judecător. Atunci când cauza necesită cunoștințe specifice într-un anumit domeniu, mediatorul poate angaja, cu acordul părților, un asistent a cărui onorariu să fie plătit de către părți.

Pentru medierea judiciară se percepe o taxă, similar tuturor celorlalte chestiuni tratate de o instanță.

Este posibilă obținerea executării unui acord care rezultă din procesul de mediere?

[Directiva 2008/52/CE](#) permite persoanelor implicate într-un litigiu să solicite executarea unui acord rezultând din mediere. Statele membre informează Comisia cu privire la instanțele judecătorești sau la alte autorități competente să primească astfel de solicitări.

Finlanda nu a comunicat încă informațiile respective.

Linkuri relevante

[Broșură privind medierea judiciară](#), [Site web privind medierea \(Institutul Național pentru Sănătate și Asistență Socială \(THL\)\)](#)

Ultima actualizare: 14/10/2018

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.

Pagina este deja disponibilă în următoarele limbi.

Procesul de mediere în statele membre - Suedia

Dacă sunteți implicat într-un litigiu de drept civil, de ce să nu încercați să îl soluționați prin mediere, în loc să va adresați instanței? Medierea este o măsură de soluționare alternativă a litigiilor (SAL), prin care un mediator îi ajută pe cei implicați în litigiu să ajungă la un acord. Guvernul și profesioniștii din domeniul juridic din Suedia sunt conștienți de avantajele medierii. Medierea poate fi utilizată și în materie penală, însă nu reprezintă o sancțiune a infracțiunii și nu poate în niciun caz înlocui un proces penal. Scopul medierii în materie penală este de a oferi făptașului o idee mai clară asupra consecințelor infracțiunii și de a permite victimei să depășească din punct de vedere psihologic experiențele trăite.

Medierea în materie civilă

Cui ne adresăm?

Nu există un organism central responsabil pentru reglementarea profesiei de mediator. Cu toate acestea, pentru informații privind medierea puteți contacta [Administrația Națională a Instanțelor \(Domstolsverket\)](#). Acest organism a întocmit, de asemenea, o listă a persoanelor care și-au exprimat disponibilitatea de a fi mediatori în instanță, care poate fi consultată pe siteul <http://www.domstol.se/>.

În materie comercială, [Camera de Comerț din Stockholm \(Stockholms handelskammare\)](#) și [Camera de Comerț și Industrie a Suediei de Vest \(Västsvenska industri- och handelskammaren\)](#) asigură servicii de mediere.

În ce domeniu este admisă și/sau cel mai frecvent întâlnită utilizarea medierii?

Medierea este admisă în mai multe domenii, dar cel mai frecvent în materie civilă.

Există posibilitatea de a apela la un mediator pe parcursul desfășurării procedurilor judiciare.

Există norme specifice care trebuie respectate?

Recurgerea la mediere este absolut opțională. În cazul mediatorilor, nu există reglementări specifice precum coduri de conduită aplicabile.

Informare și instruire

Nu există informații specifice privind formarea în domeniul medierii și nici organisme naționale de formare pentru mediatori.

Care este costul medierii?

Medierea nu este gratuită; plata este stabilită printr-un acord între mediatorul privat și părți. Costul medierii se împarte în mod egal între părți.

Medierea în materie penală

Cui ne adresăm?

Începând din 1 ianuarie 2008, toate autoritățile locale suedeze au fost invitate să ofere opțiunea medierii în cazurile în care fapta a fost comisă de o persoană cu vârsta sub 21 de ani. Inițiativa de a întreba făptașul dacă este interesat să participe la mediere poate fi luată fie de poliție, fie de autoritatea locală.

În ce domeniu este admisă și/sau cel mai frecvent întâlnită utilizarea medierii?

Medierea poate fi utilizată pentru făptași de toate vârstele și în orice stadiu al procedurii judiciare. Legea privind medierea nu prevede o limită superioară de vârstă, însă, începând din 1 ianuarie 2008, toate autoritățile locale suedeze au fost invitate să ofere opțiunea medierii în cazurile în care fapta a fost comisă de o persoană cu vârsta sub 21 de ani.

Există norme specifice care trebuie respectate?

Medierea nu face parte din pedeapsă. Aceasta este supusă următoarelor condiții:

medierea trebuie să fie acceptată de ambele părți;

fapta trebuie să fi fost declarată poliției, iar făptașul trebuie să își fi recunoscut vina;

trebuie să se considere că medierea este o opțiune adecvată ținând seama de circumstanțe.

Informare și instruire

Conform Legii privind medierea, persoanele numite drept mediatori trebuie să fie competente și oneste. De asemenea, acestea trebuie să fie imparțiale.

Puteți obține mai multe informații privind medierea de la autoritățile locale sau de la Consiliul național pentru prevenirea criminalității (Brottsförebyggande rådet).

Care este costul medierii?

Medierea este gratuită atât pentru victimă, cât și pentru făptaș.

Ultima actualizare: 18/03/2013

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

NOTĂ: Versiunea în limba originală a acestei pagini [en](#) a fost modificată recent. Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.

Procesul de mediere în statele membre - Anglia și Țara Galilor

În loc să introduceți o acțiune în instanță, de ce să nu încercați soluționarea unui litigiu prin mediere? Aceasta este o măsură de soluționare alternativă a litigiilor (SAL) în cadrul căreia un mediator neutru ajută părțile implicate să ajungă la un acord. Guvernul și practicienii în drept din Anglia și din Țara Galilor cunosc avantajele medierii și încurajează utilizarea acesteia ca mecanism alternativ care poate fi utilizat, după caz, în vederea soluționării litigiilor fără a se ajunge în instanță. Este posibil să beneficiați de ajutor financiar pentru asistență judiciară (cu condiția respectării criteriilor prevăzute în mod obișnuit în materie).

Pe cine să contactez?

Ministerul Justiției este responsabil pentru politica privind medierea familială și în materie civilă, inclusiv pentru promovarea acesteia, întrucât nu se aplică decât în Anglia și în Țara Galilor.

Medierea în materie civilă

Pentru a asigura calitatea medierii recomandate de instanță în litigiile în materie civilă (cu excepția litigiilor familiale judecate de instanțe din Anglia și din Țara Galilor), Ministerul Justiției și Serviciul Majestății sale pentru curți și tribunale (*Her Majesty's Courts and Tribunals Service* - HMCTS) au instituit două proceduri de mediere în materie civilă care permit părților să își soluționeze litigiile în funcțiile de valoare a cererilor. Serviciul de mediere pentru cererile cu

valoare redusă (*Small Claims Mediation Service*) este un serviciu intern furnizat și administrat de HMCTS, care soluționează litigii având ca obiect sume mai mici de 10 000 GBP. Pentru litigiile care au ca obiect sume mai mari, de peste 10 000 GBP, Ministerul Justiției, în colaborare cu [Consiliul pentru mediere în materie civilă \(Civil Mediation Council - CMC\)](#), a introdus o schemă de acreditare prin intermediul căreia organizațiile care furnizează servicii de mediere pot să solicite să fie incluse în registrul mediatorilor în materie civilă și instanțele pot să îndrume către mediere părțile în litigii care pot fi soluționate prin acest mecanism. CMC este o organizație care reprezintă mediatorii în materie civilă și comercială.

Medierea familială

În ceea ce privește litigiile de dreptul familiei, medierea face obiectul autoreglementării, fiind practică de serie de organizații membre sau de organisme de acreditare la care sunt afiliați mediatorii. Aceste organisme s-au unit pentru a forma [Consiliul pentru mediere familială \(Family Mediation Council - FMC\)](#) în vederea armonizării standardelor în medierea familială. O altă funcție a FMC este reprezentarea organizațiilor membre și a practicienilor în domeniul medierii familiale în general în ceea ce privește relațiile acestei profesii cu guvernul.

FMC este un organism neguvernamental; totuși, acesta are un rol central în rândul organizațiilor sale membre, care sunt, de asemenea, organizații/asociații neguvernamentale și membri fondatori ai FMC. Cele mai importante sunt următoarele:

ADR Group;

Family Mediators Association;

National Family Mediation;

College of Family Mediators;

Resolution;

The Law Society.

Guvernul nu are în prezent în vedere instituirea unui organism de reglementare privind medierea în materie civilă sau familială.

Puteți găsi un mediator acreditat în materie civilă în registrul privind medierea în materie civilă, disponibil pe [site-ul internet al Justiției](#). Repertoriul vă ajută să găsiți un mediator care își desfășoară activitatea în regiunea în care locuiți. Costurile medierii se bazează pe un tarif fix, în funcție de suma care face obiectul litigiului. Pentru părțile care nu își pot permite să suporte costurile aferente medierii și care îndeplinesc condițiile necesare pentru a beneficia de asistență, există un serviciu gratuit de mediere, furnizat de organizația non-profit *LawWorks*. Aceasta poate fi contactată la numărul de telefon **01483 216 815** sau prin intermediul [site-ului internet al LawWorks](#).

Un serviciu de mediere familială este disponibil pe site-ul internet GovUK (denumit anterior DirectGov) la următoare secțiune: [Serviciul pentru găsirea unui mediator familial \(Family Mediation Service Finder\)](#). Vă rugăm să luați notă de faptul că nu mai există linia telefonică pentru mediere familială (*Family Mediation Helpline*).

Puteți obține mai multe informații referitoare la asistența judiciară, inclusiv pentru a afla dacă sunteți eligibil pentru a beneficia de aceasta, utilizând noul serviciu de informații privind asistența judiciară (*Legal Aid Information Service*) de pe site-ul internet Gov.UK, la următoarea adresă: [check-legal-aid](#)

În ce domenii este permisă și/sau cel mai frecvent utilizată medierea?

Medierea poate fi utilizată pentru soluționarea unei game variate de litigii în materie civilă și comercială din viața de zi cu zi - inclusiv probleme legate de locuințe, litigii de afaceri, litigii în materie de dreptul muncii, cereri cu valoare redusă, creanțe, litigii privind delimitarea proprietăților, cereri în despăgubire în caz de vătămare corporală, cereri de reparare a prejudiciului cauzat din neglijență, precum și litigii privind viața în comunitate, cum ar fi tulburarea liniștii publice și hărțuirea.

Medierea poate fi utilizată și în cazul litigiilor familiale, inclusiv al divorțului sau al desfacerii unui parteneriat civil, al cererilor în temeiul Legii privind copii (*Children Act*), inclusiv dreptul de vizitare și locul de reședință al copilului. Medierea nu poate fi utilizată doar de foștii parteneri sau soți. De exemplu, bunicii pot să utilizeze medierea familială pentru a ajunge la un acord care să le permită să aibă în continuare o relație cu nepoții lor.

Există norme specifice care trebuie respectate?

Procedura de mediere în materie civilă

Medierea în materie civilă nu este reglementată de lege și nici nu este o condiție preliminară pentru inițierea unei acțiuni în instanță. Cu toate acestea, părților în cauzele civile li se solicită să aibă în vedere medierea înainte de a ajunge în instanță.

Normele de procedură civilă („*civil procedure rules*” - CPR) reglementează practica și procedura care trebuie respectată în secțiile civile ale Curții de Apel (*Court of Appeal*), ale Înaltei Curți (*High Court*) și instanțelor regionale (*County Courts*). CPR sunt incluse într-un cod de procedură, al cărui obiectiv primordial este de a ajuta instanțele să soluționeze cauzele în mod corect. Acest obiectiv primordial impune instanțelor să administreze cauzele în mod activ, inclusiv încurajarea părților implicate să utilizeze o procedură de soluționare alternativă a litigiilor, în cazul în care curtea consideră că acest lucru este adecvat și facilitează recurgerea la o astfel de procedură.

Deși medierea este integral voluntară, normele de procedură în materie civilă stabilesc factorii de care trebuie să se țină seama atunci când se decide asupra cuantumului despăgubirilor. Curtea trebuie să aibă în vedere eforturile făcute, dacă acestea există, înainte și în timpul procedurii, pentru soluționarea litigiului. În consecință, dacă o parte care are câștig de cauză a refuzat anterior o ofertă rezonabilă de mediere, judecătorul poate hotărî ca partea care cade în pretenții să nu fie nevoită să plătească costurile părții care are câștig de cauză.

Procedura de mediere familială

În prezent, medierea familială se desfășoară exclusiv de bază voluntară. Începând din luna aprilie 2011, toți reclamantii (nu doar cei care beneficiază de ajutor financiar de la bugetul public) trebuie să aibă în vedere utilizarea medierii, prin participarea la o reuniune de informare și de evaluare cu privire la mediere (*Mediation Information and Assessment Meeting - MIAM*) înainte de a putea sesiza o instanță, în conformitate cu [President's Pre Application Protocol](#). Potențialul părât ar trebui, de asemenea, să participe la această reuniune, dacă este convocat. Dacă reclamantul își continuă acțiunea în justiție, acesta trebuie să prezinte împreună cu cererea un formular FM1 completat, care să ateste fie că este exceptat de la participarea la o MIAM, fie că a participat la o MIAM și nu consideră că soluția oferită de mediere este corespunzătoare, fie că a recurs la mediere însă nu s-a ajuns la niciun acord sau nu au fost soluționate toate chestiunile care făceau obiectul litigiului.

Ca răspuns la recomandarea formulată de Comitetul de reformă a justiției în materie de dreptul familiei (*Family Justice Review*), guvernul a introdus, în februarie 2013, în proiectul de lege privind copii și familiile (*Children and Families Bill*) o dispoziție conform căreia participarea la MIAM devine cerință juridică, încetând a mai fi doar o recomandare (prevăzându-se un număr limitat de excepții, de exemplu atunci când există elemente de probă privind acte de violență domestică).

Completarea formularului FM1 simultan cu înaintarea cererii, astfel cum s-a menționat mai sus, va deveni, de asemenea o obligație juridică. Se preconizează că legea va fi adoptată și că dispozițiile sale vor fi puse în aplicare în primăvara anului 2014.

Ca și **normele de procedură civilă**, **normele de procedură familială** (un set complet de norme referitoare la procedurile în instanță) încurajează utilizarea metodelor de soluționare alternativă a litigiilor.

Menținerea standardelor profesionale

Nu există un cod național de conduită pentru mediatori specific Angliei și Țării Galilor. Totuși, pentru a primi acreditarea din partea CMC, prestatorul de servicii de mediere în materie civilă trebuie să adere la un cod de conduită – [Codul de conduită al UE](#) este utilizat ca model. Profesiunea se autoreglementsază, iar guvernul nu are niciun rol în încurajarea aderării la niciun cod voluntar.

Toți membrii fondatori ai FMC trebuie să se asigure că membrii lor (practicienii în domeniul medierii familiale) aderă la [Codul de conduită al FMC](#).

Informații și formare

Informații cu privire la medierea în civilă, serviciile propuse și tarifele practicate sub disponibile pe site-ul internet al guvernului, la următoarea adresă: [site-ul internet al Ministerului Justiției: medierea în materie civilă](#)

Registrul mediatorilor în materie civilă (*Civil Mediation Directory* - CMC) este un instrument de căutare care permite găsirea unui mediator care își poate oferi serviciile într-un loc care convine ambelor părți. Site-ul internet al CMC și al organizațiilor de mediere înregistrate pe acest site furnizează mai multe informații cu privire la mediere și la serviciile oferite.

Serviciul pentru găsirea unui mediator în litigii de dreptul familiei (*Family Mediation Service Finder* -FMC) conține un instrument de căutare care facilitează găsirea unui mediator în zona în care locuiește utilizatorul. Site-urile internet ale organizațiilor care sunt membre ale FMC furnizează mai multe informații cu privire la serviciile de mediere.

În Anglia și în Țara Galilor nu există niciun organism național de formare pentru mediatorii în materie civilă. Mediatorii în materie civilă urmează cursuri de formare în sectorul privat, care se autoreglementsază. Corpul profesional se autoreglementsază și asigură formarea membrilor săi.

Mediatorii în litigii de dreptul familiei provin dintr-o gamă variată de domenii de activitate, inclusiv juridic, terapeutic și din cadrul serviciilor sociale, și nu există cerințe legale potrivit cărora aceștia trebuie să efectueze stagii de formare specializată. Cu toate acestea, diversele organizații care acordă acreditarea /calitatea de membru organizează propriile cursuri de formare și au propriile standarde profesionale care includ cerințe de formare. Mediatorii care își exercită activitatea în temeiul unui contract prin care beneficiază de finanțare de la bugetul public trebuie să îndeplinească standarde deosebit de ridicate în materie de acreditare și formare pentru a putea oferi servicii de organizare a unei reuniuni de informare și de evaluarea cu privire la mediere (*Mediation Information and Assessment Meeting* - MIAM) și servicii de mediere.

Care sunt costurile medierii?

Costurile medierii variază în funcție de prestatorul de servicii și, în general, nu sunt reglementate de stat. În materie civilă, costurile medierii depind de cuantumul care face obiectul și de timpul necesar pentru desfășurarea acestui proces. Tarifele pentru furnizarea de servicii de mediere practicate de organizațiile înscrise în registrul online sunt disponibile pe site-ul internet al justiției. Organizația non-profit *LawWorks* furnizează cu titlu gratuit servicii de mediere persoanelor care nu pot suporta costurile aferente. *LawWorks* poate fi contactată la numărul de telefon **01483 216 815** sau prin intermediul [site-ului internet al LawWorks](#).

Acordurile de mediere sunt executorii?

[Directiva 2008/52/CE](#), pusă în aplicare în Regatul Unit în temeiul Regulamentului privind medierea transfrontalieră din 2011 (SI 2011 No 1133), permite părților la un litigiu să solicite ca un acord scris care este rezultatul medierii să fie executoriu. Statele membre informează Comisia cu privire la instanțele judecătorești și alte autorități competente să primească astfel de cereri.

Pentru Anglia și Țara Galilor, informații privind instanțele competente sunt disponibile pe site-ul internet al [Serviciului Majestății Sale pentru curți și tribunale \(*Her Majesty's Courts and Tribunals Service*\)](#).

Părțile la litigii în materie civilă, introduse în instanță, care au ajuns la un acord prin intermediul medierii, pot solicita curții ca acest acord să devină un ordin judecătorec. Odată ce a fost aprobat de un judecător, acordul are un caracter juridic obligatoriu și devine executoriu, în cazul în care curtea consideră că acordul în cauză este echitabil.

Părțile la litigiile în materie de dreptul familiei care au ajuns la un acord prin reprezentanții lor juridici sau prin mediere, pot solicita curții ca acest acord să devină un ordin judecătorec obligatoriu, în cazul în care curtea consideră că acordul în cauză este echitabil. Este mai probabil ca aceasta să se întâmple în cazul acordurilor de natură financiară, mai degrabă decât în cazul acordurilor care au ca obiect copii.

Linkuri conexe

[Consiliul pentru mediere în materie civilă \(*Civil Mediation Council*\)](#), [Consiliul pentru mediere familială \(*Family Mediation Council*\)](#), [Registrul online privind medierea în materie civilă \(*Civil Mediation Online Directory*\)](#), [Serviciul pentru găsirea unui mediator în litigii de dreptul familiei \(*Family Mediation Service Finder*\)](#), [Codul de conduită pentru mediatorii al UE](#) [Codul de conduită al FMC \(*FMC Code of Conduct*\)](#), [Mediere furnizată de *LawWorks*](#)

Ultima actualizare: 13/06/2017

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.

Pagina este deja disponibilă în următoarele limbi.

Procesul de mediere în statele membre - Irlanda de Nord

Decât să apelați la o instanță judecătorească, de ce să nu încercați să rezolvați litigiile prin mediere? Aceasta este o metodă alternativă de soluționare a litigiilor (ASL) prin intermediul căreia un mediator asistă persoanele implicate într-un litigiu pentru a ajunge la un acord. Guvernul și practicienii în drept din Irlanda de Nord sunt conștienți de avantajele medierii.

Nu există un departament de stat în Irlanda de Nord care să aibă responsabilitatea pentru servicii de mediere. Cu toate acestea, există organizații care oferă planuri de mediere și consiliere.

Pe cine puteți contacta?

[Asociația avocaților din Irlanda de Nord](#) a dezvoltat un [serviciu de soluționare alternativă a litigiilor](#) pentru a oferi servicii de mediere pentru soluționarea litigiilor. Acest serviciu nu este limitat la litigiile propuse de instanță pentru mediere ci poate fi utilizat în orice etapă a litigiului.

Serviciul de soluționare a litigiilor funcționează prin intermediul unui complet de avocați consultanți și avocați pledanți, care sunt formați și acreditați pentru a acționa în calitate de mediatorii ai părților dintr-un litigiu.

Alte organizații voluntare, precum [Relate](#) și [Barnardos](#), oferă servicii de consiliere și mediere pentru probleme familiale. [Agenția pentru relații de muncă](#) oferă un plan de arbitraj pentru litigiile privind relațiile de muncă.

În ce domenii este posibilă recurgerea la mediere și/sau în ce domenii este întâlnită cel mai frecvent?

Domeniile principale sunt litigiile civile/comerciale și medierea pentru chestiuni familiale, de muncă și comunitare.

Trebuie urmate proceduri specifice?

Nu există un sistem de mediere de pe lângă instanțe prevăzut în sistem juridic din Irlanda de Nord. Cu toate acestea, instanțele pot permite suspendarea cauzelor atunci când există posibilitatea ca medierea să poată rezolva litigiul - [Serviciul judiciar al Irlandei de Nord](#)

[Asociația avocaților din Irlanda de Nord](#) stabilește normele și procedurile pentru serviciile de soluționare a litigiilor.

Informații și formare

Completul de avocați consultanți și avocați pledanți care alcătuiesc completul pentru soluționarea litigiilor sunt formați și acreditați de către Asociația avocaților.

Care sunt costurile medierii?

Costurile medierii variază în funcție de furnizor și nu este reglementat de către stat.

Este posibilă obținerea executării unui acord care rezultă din procesul de mediere?

Acordul încheiat în urma medierii și semnat de către părți va fi acceptat ca soluționare a unei acțiuni în instanță de către instanțele judecătorești. Chiar dacă nu există o acțiune în instanță, acesta poate fi pus în aplicare ca și contract obligatoriu între părți.

Linkuri relevante

[Asociația avocaților din Irlanda de Nord](#)

[Serviciul de soluționare alternativă a litigiilor](#)

[Relate](#)

[Barnardos](#)

[Agenția pentru relații de muncă](#)

Ultima actualizare: 06/03/2017

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

NOTĂ: Versiunea în limba originală a acestei pagini [en](#) a fost modificată recent. Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.

Procesul de mediere în statele membre - Scoția

În loc să apelați la instanță, de ce să nu încercați soluționarea litigiilor dumneavoastră prin mediere? Aceasta este o măsură alternativă de soluționare a litigiilor (ADR), în cadrul căreia un mediator asistă părțile implicate în vederea ajungerii la un acord. Administrația și juriștii din Scoția cunosc avantajele medierii

În Regatul Unit, jurisdicția Scoției dispune de o organizare și prevederi specifice în ceea ce privește medierea.

Pe cine puteți contacta?

Departamentul Sistemului Judiciar – Direcția privind Constituția, Legislația și Instanțele Guvernului Scoției este responsabilă de politica privind medierea în Scoția.

Adrese relevante privind medierea:

Scottish Mediation Network (*Rețeaua de mediere din Scoția*), 18 York Place, Edinburgh, EH1 3EP

SACRO (Safeguarding Communities Reducing Offending) (*Protejarea comunităților, reducerea infracționalității*), 29 Albany Street, Edinburgh EH1 3QN

Scottish Community Mediation Network: 21 Abercromby Place, Edinburgh EH3 6QE. Relationships Scotland, 18 York Place, Edinburgh, EH1 3EP

Relationships Scotland, 18 York Place, Edinburgh, EH1 3EP

În ce domenii este posibilă recurgerea la mediere și/sau în ce domenii este întâlnită cel mai frecvent?

Recurgerea la mediere este acceptată în toate domeniile de drept. Este folosită cel mai frecvent în conflictele de familie și în disputele dintre vecini. De asemenea, diferendele comerciale sunt trimise spre mediere din ce în ce mai mult. Medierea trebuie să fie oferită în litigiile privind **nevoile suplimentare de sprijin** iar concilierea trebuie să fie disponibilă în cazul **reclamațiilor privind discriminarea pe criterii de dizabilitate**.

Trebuie urmate proceduri specifice?

Profesia medierii este nou apărută în Scoția, nu are un cadru de reglementare obligatoriu și nici nu este o condiție prealabilă pentru inițierea anumitor proceduri judiciare. Medierea este complet voluntară.

Cu toate acestea, în Scoția există un **cod deontologic** privind medierea. Codul ia în considerare diversele domenii de specializare: de exemplu, dreptul familiei, medicina și construcțiile. Guvernul Scoției a sprijinit activitatea SMN (*Rețeaua de mediere din Scoția*) și dezvoltarea [Registrului de mediere din Scoția](#) (SMR). Tuturor membrilor SMN li se cere să respecte codul deontologic privind medierea din Scoția. Acei mediatori și acele servicii de mediere care apar în SMR pot demonstra că îndeplinesc standarde mai înalte. Accesul la site-urile web ale ambelor inițiative este gratuit, acestea fiind folosite în bune condiții, iar mediatorii trebuie să respecte codul dacă urmează să apară pe aceste site-uri.

Modul de accesare a informațiilor privind medierea

Informațiile privind medierea sunt disponibile pe site-ul web [Rețeaua de mediere din Scoția](#) (SMN) iar [Registrul de mediere din Scoția](#) (SMR) oferă informații privind găsirea unui mediator în Scoția. Ambele site-uri web sunt disponibile publicului larg și vă oferă acces gratuit la toate informațiile.

[Registrul de mediere din Scoția](#) este un registru independent cu mediatori și servicii de mediere. Acest site web vă oferă acces gratuit la informații privind persoanele care practică toate tipurile de mediere. Registrul este administrat de către [Rețeaua de mediere din Scoția](#) (SMN).

Datele cuprinse în acest site web sunt actualizate de către mediatori cel puțin o dată pe an.

Obiectivul Registrului de mediere din Scoția este de a asigura oamenilor în ceea ce privește calitatea profesională a mediatorilor pe care aceștia îi selectează, certificând faptul că aceștia îndeplinesc standardele minime. Aceste [standarde](#) sunt elaborate de către un [consiliu independent](#). Mediatorii care apar în SMR se pot autointitula „[Mediator înregistrat pentru medierea în Scoția](#)” și pot folosi marca SMR lângă numele proprii.

Imediat ce un [organism de reglementare](#) atestă că mediatorul a îndeplinit standardele sectoriale suplimentare ale organismului, „sigla” suplimentară a aceluia organism se poate aplica alături de înregistrarea mediatorului din registru.

Informații și formare

Din 2004, rețeaua SMN oferă o „**hartă a medierii**” pe site-ul său web. Prezentarea informațiilor a fost actualizată de mai multe ori – activitatea care a fost finanțată de guvernul Scoției. Linkul apare într-o serie de broșuri și linkuri web. Acesta a fost acum conectat la Registrul de mediere din Scoția pentru a oferi un singur punct de căutare pentru găsirea unui mediator calificat.

De asemenea, biroul SMN primește cereri de informații telefonice, care sunt direcționate către serviciile de mediere corespunzătoare.

SMR stabilește calificările mediatorilor astfel încât părțile să fie mai bine informate atunci când selectează un mediator.

În Scoția, există **programe de formare** pentru diferite ramuri ale medierii. Toate au cel puțin 30 de ore și trebuie să includă formare în ceea ce privește:

principiile și practica medierii

etapele procesului de mediere

etica și valorile medierii

contextul juridic al litigiilor (dacă există)
abilitați de comunicare utile în mediere
abilitați de negociere și punerea în aplicare a acestora
efectele conflictului și căi de gestionare a acestuia
diversitatea.

Care sunt costurile medierii?

Costul medierii variază în funcție de furnizor și nu este reglementat de către stat.

În general, medierea este **gratuită** pentru utilizatorul persoană fizică atunci când disputele implică copii, vecini și conflicte comunitare, nevoi suplimentare de sprijin și conciliere privind discriminarea pe criterii de dizabilitate.

Taxele pentru mediatorii privați variază de la 200 la 2 000 de lire sterline sau mai mult pe zi.

Este posibilă obținerea executării unui acord care rezultă din procesul de mediere?

 [Directiva 2008/52/CE](#) permite persoanelor implicate într-un litigiu să solicite ca un acord scris care este rezultatul medierii să fie executat. Statele membre vor comunica acest aspect instanțelor lor judecătorești și altor autorități competente să primească astfel de cereri

Linkuri relevante

 [Rețeaua de mediere din Scoția](#), [Registrul de mediere din Scoția](#), [Standarde](#), [Medierea în Scoția: Mediatori înregistrați](#), [Organism de reglementare](#)

Ultima actualizare: 11/10/2018

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.